

Stjørdal
kommune

ÅRSRAPPORT 2017

Morten Wold

– et godt valg for framtida

Innholdsfortegnelse

1. 1.ORDFØRERENS KOMMENTAR.....	4
2. RÅDMANNENS KOMMENTAR	5
3. Mål og måloppnåelse 2017.....	7
3.1 Hovedmål Stjørdal kommune.....	7
3.2 Prioriterte vedtatte mål for 2017 – resultatvurdering	7
3.2.1 Hovedmål:	7
3.2.1 Særlig prioriterte mål for 2017:.....	8
3.3 Styring og ledelse i Værnesregionen	9
3.4 Interkommunalt samarbeid – Værnesregionen.....	9
4. ØKONOMI.....	11
4.1 Hovedtall for driftsregnskap 2017 (tall i 1000 kr).....	11
4.1.1 Selvkostområdene	12
4.2 Driftsresultat 2017 på ansvarsområder.....	13
4.2.1 Rådmann og org.enhet, fellesutgifter og Stjørdals andel av Værnesregionen.	13
4.2.2 Oppvekst.....	14
4.2.3 Omsorg.....	15
4.2.4 Teknisk	16
4.2.5 Kirker og øvrige ansvarsområder	17
4.2.6 Politisk	17
4.2.7 Kultur	18
4.2.8 Værnesregionen.....	18
4.2.9 Finans	19
4.3 Inntektsutvikling.....	20
4.4 Kostnadsutvikling.....	22
4.4.1 Driftsutgifter fordelt etter arter.....	23
4.4.3 Utvikling av kapitalutgiftene	24
4.5 Investeringer	24
4.5.1 Totale investeringsutgifter (i 1.000 kr)	24
4.5.3 De største investeringsprosjekt på hovedkapitlene (Tall i tusen kr)	25
4.6 Fond.....	26
4.6.1 Fondsavsetninger totalt (i 1000 kr og løpende priser).....	26
4.6.2 Saldo Fondsmidler pr. 31.12 (i 1000 kr og løpende priser).....	26
4.7 KOSTRA - Finansielle Nøkkeltall (3 siste år)	27
4.8 Obligatoriske Regnskapsskjema.....	28

5. MEDARBEIDERE.....	31
5.1. Omdømmebygging	32
5.2 Kvalitetsarbeid.....	32
5.3 Sykefravær.....	33
5.4 Skademeldinger	34
5.5 AKAN - Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk.....	35
5.6 Arbeidsmiljøutvalget.....	35
5.7 Likestilling	35
5.7.1 Kjønn	35
5.7.2 Lønnsforskjeller	37
5.7.3 Etnisitet	37
5.7.4 Funksjonsevne.....	38
5.8 HMS.....	38
5.9 Etikk	38
5.10 Seniorpolitikk	39
5.11 IA – Inkluderende arbeidsliv	39
6. SAMFUNN OG LIVSKVALITET	40
6.1 Befolkningsutvikling.....	40
6.2 Samfunnssikkerhet og beredskap Stjørdal kommune.....	41
6.3 Samhandlingsreformen.....	42
6.3.1 Folkehelsearbeid	42
6.3.2 Oppgavefordeling kommune – sykehus.....	42
6.4 Annet samfunnsmedisinsk arbeid	43
6.4.1 Smittevern.....	43
6.4.2 Miljørettet helsevern	43
6.4.3 Helsemessig beredskap	43
6.5 Miljøstatus 2017.....	43
6.5.1 Overordnet miljøarbeid.....	43
6.5.2 Friluftsliv og grønnstruktur	43
6.5.3 Natur og ressursforvaltning.....	43
6.5.4 Kulturminner og kulturmiljø	44
6.5.5 Avfall, avløp og utslipp	44
6.5.6 Drikkevannsforsyning og miljøretta helsevern	44
6.5.7 Energi- og ressursøkonomi	44

Viktige saker i 2017

- Ferdigstillelse av Fosslia barneskole.
- Åpning av nye Skjelstadmark barnehage.
- Oppstart og prøvekjøring av nytt renseanlegg på Sutterø - SARA.

Ordfører

Ivar Vigdenes

1. ORDFØRERENS KOMMENTAR.

Stjørdal ligger midt i det nye sammenslåtte Trøndelag fylke, som ble en realitet 1. januar 2018. Hektisk er nok et dekkende ord når man skal beskrive aktiviteten i Stjørdal kommune i 2017. Det er mye som skjer og naturlig nok er mange mennesker involvert i det som skjer.

Også i 2017 har vi hatt en stor vekst i folketallet, og vi tar det som er bekreftelse på at i Stjørdal kommune er det godt å både bo og arbeide. Helt konkret så viser tallene at vi ble 339 flere stjørdalinger i løpet av 2017, og at vi er nå 23964 personer som stolte kan kalles oss Stjørdalinger. I prosent er dette en vekst på 1,43%, noe som er langt over den nasjonale veksten. Gledelig og viktig er det et stort netto fødselsoverskudd på 91 personer (261 fødte og 170 døde), mens netto innflytting utgjør 163 personer og netto innvandring er på 84 personer.

De ulike råd og utvalg har hatt et år på det jevne med tanke på antall møter og saker å behandle. Dette fremkommer av tabellen under som viser sammenlignbare tall for de tre siste år. I 2017 var det i tillegg 22 spørsmål eller interpellasjoner fra folkevalgte til ordføreren i kommunestyret. Dette var en markant nedgang fra 2016 da vi hadde 35 slike henvendelser.

	Møter 2015	Møter 2016	Møter 2017	Saker 2015	Saker 2016	Saker 2017
Kommunestyret	10	10	10	138	133	108
Formannskapet	18	20	16	173	178	184
Komite Levekår	14	11	11	64	91	80
Komite Plan	15	13	14	215	148	193
Komite KNM	11	10	10	98	59	87
Kontrollkomiteen	5	5	5	44	45	46

Det er begrenset plass til å komme inn på mange av de viktige sakene som er behandlet i 2017. De fleste av de er godt dekket i årsmeldingen fra den enkelte berørte etat.

Året 2017 ble et av det aller beste årene i nyere tid når det kommer den økonomiske driften av kommunen. Et netto driftsresultat på drøyt 82mill, eller 4,3%, gir et godt økonomisk handlingsrom for årene som kommer. Ekstrainntekt på SIO-prosjektet på 51 millioner og økt skatteinngang utgjør mye av forklaringen, samtidig som det er områder hvor vi kan bli bedre til å tilpasse driften til budsjettet.

Politisk ledelse ønsker å takke alle ansatte, i alle ledd i vår organisasjon, for den innsatsen som er lagt ned for felleskapet i året som har gått.

Ordførerens kontor 23. mars 2017

Ivar Vigdenes

Ordfører

Ole H. Sandvik

Varaordfører

Rådmann
Anne Kathrine
Slungård

2. RÅDMANNENS KOMMENTAR

Stjørdal er en av kommunene i Midt-Norge med sterkest vekst. Stjørdal har lave inntekter pr innbygger, noe som krever god økonomistyring, planlegging og vilje til innovative grep i tjenesteproduksjonen. Netto driftsresultat for 2017 ble godt, men kan i sin helhet knyttes til prosjektet statlig finansiering av omsorgstjenester (SIO) og merskattevekst. Dette gir oss nå muligheten til å få et disposisjonsfond på over 130 mill. Det gir kommunen en nødvendig robusthet i økonomien fremover.

Gjennom deltakelse i SIO-prosjektet har Stjørdal kommune fått en historisk mulighet til å utvikle sine omsorgstjenester. Etableringen av TrygghetsAmbulerendeTeam (TAT) bidrar til at hver enkelt kan klare seg selv så lenge som mulig med minst mulig kommunal bistand. Nytt helsehus og omsorgsboliger er under prosjektering, og målsetningen er at også disse prosjektene skal bekrefte at Stjørdal er en kommune med høye ambisjoner i utviklingen av fremtidens omsorgstjenester.

Oppvekstområdet har i 2017 fokusert på kollektivt arbeid og felles plattform gjennom «Sammen om å få det til». En felles forståelse av begrepet inkluderende utviklingsmiljø, tidlig innsats og tilpasset opplæring er fundamentet for å lykkes med å redusere andelen barn som mottar spesialundervisning.

Stjørdal er en livlig og mangfoldig kulturkommune! Det ble siste år gjennomført mer enn 800 arrangement i Kimen, og det var i snitt 1600 besøkende innom hver dag. Kimenparken ble åpnet 17. mai og de første store utendørsarrangementene ble gjennomført under Byfest Stjørdal. Idrett og friluftsliv ble styrket budsjettmessig i 2017, og gjennom abonnement i Tilskuddsportalen får alle lag og foreninger mulighet til å søke om økonomisk støtte i en stor database av legat og fonds.

Det ble i 2017 arbeidet med både planlegging og ferdigstilling av flere større byggeprosjekter. Skjelstadmark barnehage, utvidelse Fossli barneskole og Fidestunet med nytt storkjøkken er noen av de største prosjektene. Et nytt avløpsrensaneanlegg for sentrum (SARA) er nå under innkjøring, og representerer et stort løft i kommunens evne til å håndtere fortsatt vekst i Stjørdal i mange år fremover. Det er i løpet av året innarbeidet rutiner for et tydeligere fokus på klima, energi og folkehelseaspektet i behandlingen av planer og gjennomføring av byggeprosjekter.

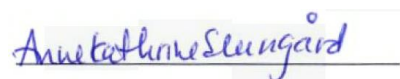
Stjørdal er vertskommune for et omfattende interkommunalt samarbeid innen flere tjenester. Prosjektet evaluering av styring og ledelse i Værnesregionen har lagt grunnlaget for å etablere en bedre kommunikasjon og mer effektiv samhandling mellom de samarbeidende kommunene. I løpet av

2018 vil flere tiltak bli satt i verk for å sikre og videreutvikle en god tjenesteproduksjon i Værnesregionen.

Kommunens nær 2000 ansatte sikrer hver dag kommunens innbyggere relevante og gode tjenester. Utviklingen skjer raskt på mange av kommunens tjenesteområder. Alle sektorer må jobbe både med selve tjenesteproduksjonen, tenke nytt og se mulighetene i ny teknologi. Det vil fremover legges mye arbeid i å utvikle en arbeidsgiverpolitikk som skal gi et godt grunnlag for både nyrekruttering og utvikling av eksisterende ansatte. Å redusere sykefraværet og å gi heltidsstillinger til de som jobber ufrivillig deltid vil være prioriterte områder i tiden som kommer.

Rådmannen takker alle medarbeidere, tillitsvalgte og politikere for et konstruktivt samarbeidet i 2017.

Rådmannskontoret 31.mars 2018

Anne Kathrine Slungård, Rådmann

3. Mål og måloppnåelse 2017

3.1 Hovedmål Stjørdal kommune

Kommunestyret har vedtatt følgende hovedmål for Stjørdal kommune innenfor de ulike områdene:

Vekst og utvikling

Stjørdal har en balansert vekst i forhold til samfunnssikkerhet, arbeidsplasser og infrastruktur. Utbygging prioriteres til de riktige arealene i forhold til miljø, en effektiv utnytting av eksisterende infrastruktur, et trafikkreduserende utbyggingsmønster og med målsetting om å opprettholde bosettingen i hele kommunen.

Barn og ungdom

Stjørdal legger til rette for gode oppvekstsvilkår for barn og unge slik at de gjennom kunnskap, holdninger og verdier er i stand til å mestre sitt eget liv og å delta i arbeids- og samfunnslivet.

Miljø og mangfold

Stjørdal reduserer klimagassutslipp og opprettholder biologisk mangfold.

Kultur

Stjørdal har en aktiv og inkluderende befolkning, og et variert og levende kulturliv.

Helse og omsorg

I Stjørdal preges kommunens helse og omsorgstjeneste av nyskapning, forebygging og regional samhandling.

3.2 Prioriterte vedtatte mål for 2017 – resultatvurdering

Vedtatte mål står i kursiv.

3.2.1 Hovedmål:

A: Ta hele kommunen i bruk, gjennom målrettet arbeid og tiltak som bidrar til vekst og tilflytting i alle dets lokalsamfunn.

Arbeidet med å tilrettelegge for vekst og utvikling i alle deler av kommunen har hatt stort fokus i 2017. Rådmannen har vært delaktig i dette arbeidet på sin måte; ut fra hovedoppgaver og egenart. En rekke konkrete mål er oppnådd. Oppfølging av dette fremkommer av i etatsdelen.

B: Bygge en by i sentrum, gjennom fortetting, forsert og effektivt planarbeid, samt en utviklingsorientert holdning ovenfor næringslivet.

Det er gjennomført et omfattende planarbeid for å tilrettelegge for fortsatt vekst av sentrum. Parallelt er det lagt ned mye innsats i arbeidet med å tilrettelegge for en positiv utvikling av næringslivet i kommunen. Spesielt vises det til konkrete gjennomførte tiltak i 2017 i etatsdelen for Teknisk drift.

C: Ha orden i økonomien gjennom overholdelse av tildelte budsjettrammer, uten innføring av eiendomsskatt, og levere gode tjenester innenfor disse.

2017 ga rekordoverskudd til tross for overskridelser av enkelte budsjettrammer. Detaljerte forklaringer til hvorfor tildelte budsjettrammer ikke ble overholdt blir gitt i denne årsrapporten både på overordnet og på enhetsnivå. Rådmannen har gjennom året hatt god orden i økonomien gjennom månedlig oppfølging og tilbakerapportering til politisk nivå. Samlet resultat viser at det har vært balanse mellom kostnads- og inntektssiden. Disse avvikene har i stor grad vært signalisert gjennom hele regnskapsåret.

3.2.1 Særlig prioriterte mål for 2017:

1: Forbedre kvalitet, kostnadsnivå og kostnadskontroll i barnevernstjenesten.

Det har gjennom 2017 vært en god kostnadskontroll og forbedring av kvaliteten. Kostnadsnivået har økt noe knyttet til økte kostnader for barnevernstiltak utenfor hjemmet. Det vises til forklaringer i kapittel 4.2.1 og enhetens årsmelding (vil bli lagt ved regnskapssaken).

2: Få ned andelen spesialundervisning.

Andelen elever med vedtak om spesialundervisning er redusert fra 2015 til 2017, men vi har ikke hatt forventet nedgang fra 2016 til 2017. Andelen elever med vedtak om spesialundervisning i 2017, var 10,8 %. I 2015 var andelen 11,2 %. Men vi ser at utgiftene knyttet til det spesialpedagogiske tilbudet vi gir er økt fra 2016 til 2017. Utgiftene til spesialundervisning i 2017 var 13,5 % av totalbudsjettet på grunnskoleområdet. Det vil si at de elevene som har vedtak om spesialundervisning, totalt sett har flere årstimer med spesialundervisning og i flere fag. Dette reduserer handlingsrommet til den enkelte skole. Det er nærmest ingen fleksibilitet i rammevilkårene til den enkelte skole, når en så stor andel av økonomien går til å innfri vedtakene om spesialundervisning.

Andelen elever med stort behov for spesialundervisning er på totalt ca. 5 %. Det må sies å være på et nivå som er realistisk og et nivå som trolig vil være ganske konstant. Det er i andelen elever med såkalte «lette» vedtak, at vi ser et potensiale i å legge bedre til rette for tidligere innsats og bedre tilpasset opplæring.

Det blir enda mer viktig å sette inn tiltak som fører til en reduksjon i andelen elever med vedtak om spesialundervisning, når vi ser at vi ikke oppnådd de målene som vi har satt oss. Det vil bli prioritert en pilot ved en av våre skoler i 2018, hvor skolen i samarbeid med PPT og foreldre satser på å styrke det ordinære opplæringstilbudet til elever som tidligere har hatt spesialundervisning og at det ved skolen blir satt inn to lærere i basisfagene; norsk, matematikk og engelsk. Det vil også være viktig å se på om vi kan sørge for en endret forvaltningspraksis rundt det som vi vil kalle å skille det spesialpedagogiske tilbudet i skolen og nødvendig helsehjelp som blir gitt i skoletida, for å kunne få en bedre oversikt over hva som faktisk blir gitt av spesialundervisning i skolen.

3: Redusere sykefraværet.

Det totale sykefraværet gikk opp fra 8,6% i 2016 til 8,9% i 2017. Her har ikke rådmannen lyktes med de tiltak som er forsøkt. Det vises til kapittel 5.3 for nærmere forklaringer.

4: Etablere en bedre styring og kontroll med tjenestene innenfor værnesregionsamarbeidet med vekt på mer avklarte og effektive beslutningslinjer, samt en riktigere kostnadsfordeling.

Det har i 2017 vært et særlig fokus på gjennomgang av kostnadsfordeling og avklaring av beslutningslinjer. Dette har resultert i endret praksis og noen endringer i prinsippene for kostnadsfordeling som får effekt fremover. Resultatvurdering og oversikt over samarbeidet i dag er beskrevet i egne kapittel 3.3 og 3.4.

5: Gjennomgå internkontrollen og internrutinene for oppfølging og implementering av politiske vedtak.

Det ble i 2017 gjort en ekstern revisjon av internrutinene. Endret praksis henger sammen med hensiktsmessig verktøy.

3.3 Styring og ledelse i Værnesregionen

I deler av 2016 og hele 2017 har det vært arbeidet med for- og etterarbeid relatert til prosjektet Evaluering av Styring og ledelse i Værnesregionen (ESL) gjennomført av Norsk Senter for Bygdeforskning.

Oppfølging av resultatene fra ESL-prosjektet har lagt beslag på store ressurser i organisasjonen, men har også klart å synliggjøre mange av de problemstillinger som har eksistert i styring og ledelse av komplekse interkommunale organisasjoner. Styringsutfordringene har vært størst for vertskommunene, og Stjørdal spesifikt som den største leverandøren av vertskommunetjenester. Værnesregionens organisering utfordrer modellen med vertskommune under kommuneloven, og prosjektet har gitt kommunene og fylkesmannen flere signaler om hvordan man kan kunne oppnå effektiv ledelse samtidig som man skal opprettholde demokratisk styring.

Oppfølgingen av ESL skulle vært avsluttet i 2017, men Regionrådet i Værnesregionen ønsket selv å gå en ekstra runde med avklaringer frem mot endelige vedtak planlagt til april 2018.

3.4 Interkommunalt samarbeid – Værnesregionen

Interkommunalt tiltak jf KL § 28	Samarbeid etter 28- 1.b					§28-1.c	
	Administrativt			IKT		Oppvekst	
	Sekretariat	Regnskap, lønn og innfordring	Innkjøp	IKT drift	IKT investering	Barnevern	PPT
Overført fra:							
Stjørdal kommune (kontorkommune)	339	5 987	2 439	13 755	2 776	44 392	10 458
Selbu kommune	112	2 155	520	4 213	889	4 548	1 604
Tydal kommune	78	1 526	202	2 509	529	1 717	488
Meråker kommune	98	0	363	3 454	691	4 274	697
Frosta kommune	95	0	375	3 518	703	7 850	697
Malvik kommune	219	3 873	0	0	0	0	0
Resultat av overføringer	941	13 541	3 899	27 449	5 588	62 781	13 944
Samarbeidets egne inntekter *	-434	-3 523	-316	-11 154	-1 398	-34 577	-2 828
Samarbeidets totale driftsutgifter	1 375	17 064	4 215	38 603	6 986	97 358	16 772
Resultat av virksomheten	0	0	0	0	0	0	0

Samarbeid etter 28-1.c						
NAV/helse/omsorg						
Interkommunalt tiltak jf KL § 28	NAV ***	Samfunns- medisinsk enhet	Forvaltnings- kontor	Samhandling	Legevakt	DMS
Overført fra:						
Stjørdal kommune (kontorkommune)	39 437	2 669	5 491	766	7 943	12 109
Selbu kommune	4 797	634	1 201	153	1 609	1 615
Tydal kommune	1 810	293	490	57	559	562
Meråker kommune	3 379	467	852	100	1 094	1 098
Frosta kommune	3 563	0	0	34	0	0
Malvik kommune	0	0	0	0	0	0
Resultat av overføringer	52 986	4 063	8 035	1 110	11 206	15 384
Samarbeidets egne inntekter *	-7 835	-664	-286	-1	-6 053	-23 238
Samarbeidets totale driftsutgifter	60 821	4 727	8 321	1 110	17 259	38 622
Resultat av virksomheten	0	0	0	0	0	0

*For VR regnskap/lønn inkluderer dette utfaktureringer for lønn/regnskapstjenester for 2 kirkelige fellesråd, 2 sokn, 6 menighetsråd, interkommunalt arkiv Trøndelag IKS og diverse enkeltoppdrag.

** Kontantutbetalinger inntektsføres ikke som overføring fra kommunen. Kommunevise beløp vil derfor avvike noe fra fakturabeløpene som kommunene har betalt gjennom året

2017 bar i stor grad preg av at alle større utviklingsprosjekter relatert til nye tjenestesamarbeider i Værnesregionen var stilt i bero på grunn av det arbeidet som var påbegynt med strategiarbeidet og Evaluering av styring og ledelse i Værnesregionen. Utviklingsprosjekter som var en del av allerede eksisterende tjenestesamarbeider har gått som normalt.

Det var i 2017 et stort fokus på kostnader innenfor tjenestesamarbeidene i NAV og Barnevern. For NAVs vedkommende er det klart at det negative avviket på økonomiske utbetalinger skyldes en økning i antallet mottakere av økonomisk sosialhjelp. Tjenestesamarbeidet i seg selv er godt, og har lave administrasjonskostnader. For barnevern er det omsorgsovertakelser som i all hovedsak forårsaker de store kostnadsøkningene. For begge tjenestesamarbeidene vil de store kostnadsøkningene direktefaktureres til brukerens hjemkommune og øvrige kommuner i samarbeidene vil derfor ikke bli nevneverdig berørt.

4. ØKONOMI

I en vekstkommune med lave inntekter pr. innbygger er det viktig å planlegge, prioritere og utnytte ressursene på en best mulig måte for innbyggerne. God økonomistyring og planlegging vil være fundamentet for at vekstkommunen Stjørdal skal fremstå som en god samfunnsutvikler og tjenesteprodusent fremover. En strammere og strammere kommuneøkonomi utfordrer kommunen i løpende valg knyttet til hvor mye vi kan bruke på tjenesteproduksjonen. Brutto driftsresultat (resultat før finans) økte relativt mye fra 2016 til å bli på kr 110 mill mot kr 56 mill for 2016. Netto driftsresultat ble på 82 mill mot 15 mill i budsjett og 33 mill i 2016. Økningen knyttes i sin helhet til prosjektet statlig finansiering av omsorgstjenester og merskattevekst i 2017.

Kommunen står foran store investeringer de nærmeste årene som vil gi økte kapitalutgifter. Dersom rentenivået kommer opp på et normalnivå slik Norges Bank definerer det så vil Stjørdal få utfordringer. Imidlertid var det meget positivt at disposisjonsfondet nå kan bli på over 130 mill. Dette gir en nødvendig robusthet i økonomien fremover.

4.1 Hovedtall for driftsregnskap 2017 (tall i 1000 kr)

	Regnskap 2017	Rev. Budsj. 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Sum driftsinntekter	1 936 157	1 782 490	1 821 558	1 671 749
Sum driftsutgifter	1 825 824	1 730 769	1 765 560	1 631 413
Brutto driftsresultat	110 333	51 722	55 998	40 336
Brutto driftsresultat i %	5,7 %	2,9 %	3,1 %	2,4 %
Resultat finans (renter/avdrag)	-121 583	-130 051	-113 043	-107 888
Resultat finans i %	6,6 %	7,3 %	6,2 %	6,5 %
Motpost avskrivninger	93 523	93 523	90 584	78 085
Netto driftsresultat	82 273	15 194	33 539	10 532
Netto driftsresultat i %	4,3 %	0,9 %	1,8 %	0,6 %
Netto bruk av avsetninger	-59 742	-15 194	-15 939	8 333
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	22 532	0	17 600	18 865

Stjørdal kommunes driftsinntekter endte opp med en samlet inntekt på 1 936 mill. kr. En økning på 125 mill. kr sammenlignet med 2016. Driftsutgiftene endte opp med 1 826 mill. kr - en økning på 60 mill. kr i forhold til 2016. Altså steg inntektssiden eksklusive finans med 65 mill. mer enn kostnadssiden.

Brutto driftsresultat:

Driftsinntekter fratrukket driftskostnader inklusive avskrivningskostnader gir brutto driftsresultat. Driftsinntektene viser en vekst på 6,8 % fra 2016 til 2017. Driftsutgiftene inkl. avskrivninger vokser med 3,4 %. På grunnlag av dette økes brutto driftsresultat fra 3,1 % av driftsinntektene i 2016 til 5,7 % i 2016.

Netto driftsresultat:

Netto driftsresultat i 2017 økte betraktelig i forhold til 2016. Rekordhøy skatteinngang i november, moderat lønnsoppgjør med dertil lavere pensjonskostnader og godt resultat på finansområdet ga et langt bedre resultat enn det som var forespeilet etter 2.tertial.

Netto driftsresultat fremkommer som brutto driftsresultat minus avskrivninger pluss netto finans (avdrag, rentekostnader og renteinntekter). Netto driftsresultat i % (netto driftsresultat/driftsinntekter) ble på 4,3 %. Dette er en økning på 2,5 prosentpoeng fra 2016. I og med at investeringsmoms nå ikke inngår i måltallet har Teknisk beregningsutvalg (TBU) anbefalt at netto driftsresultat skal utgjøre minimum 1,75 % av driftsinntektene.

Renter og avdrag:

Sum eksterne finanstransaksjoner utgjør i praksis netto renter og avdrag. Målt som andel av driftsinntektene er belastningen økt med 0,4 prosentpoeng fra 6,2 % i 2016 til 6,6 % i 2017.

4.1.1 Selvkostområdene

Stjørdal kommune har utarbeidet etterkalkyle for betalingstjenester i henhold til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, KMD, feb. 2014). Kommunen benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som eksemplet under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Stjørdal kommune sine selvkostområder er vann, avløp, slam, feiing, renovasjon og byggesak. Resultat for 2017 vises i tabellen under.

	Resultat 2017				Balansen 2017		
	Inntekt	Kostnad	Overskudd(+) / underskudd (-)	Årets deknings- grad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) fond	Bundet fond pr 31.12.	Regnskaps- messig merforbruk
Vann	23 123	22 117	1 006	104,2 %	+ 1 006	4 735	
Avløp	32 033	34 985	-2 952	90,8 %	-2 952	5 617	
Slam	3 578	3 356	222	106,2 %	+222	840	
Renovasjon	29 550	26 818	2 732	110,2 %	+2 732	3 732	
Feiing	4 036	3 695	341	109,8 %	+341	592	
Byggesak	3 233	5 393	-2 160	59,5 %	-1 095		1 065

Kommentar: Vann, slamtømming, renovasjon og feiing viser positive avvik som er satt av til bundet fond. Avløpsområdet viser negativt avvik som brukes av oppspart fond pga økte kapitalkostnader for nye SARA. Byggesaksområdet hadde lave gebyrinntekter og måtte bruke fondsmidler i 2017.

Vi viser til vedlagt rapport fra Momentum for detaljer om selvkostområdene.

4.2 Driftsresultat 2017 på ansvarsområder

I dette kapittelet er det en redegjørelse for avvik per gruppeansvar. For mer utfyllende forklaringer henvises det til etatenes og enhetenes årsmeldinger.

4.2.1 Rådmann og org.enhet, fellesutgifter og Stjørdals andel av Værnesregionen.

	Regnskap 2017			Endr.Budsjett 2017			Avvik 2017
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Rådmann /							
Organisasjonsenh	32 265	-5 220	27 045	28 815	-1 662	27 153	108
Fellesutgifter	12 959	-3 395	9 564	13 228	-2 340	10 888	1 324
Stj.andel VR Teknisk drift	2 669	0	2 669	2 805	0	2 805	136
Stj.andel VR Adm/IKT	26 750	-684	26 066	27 599	0	27 599	1 533
Stj.andel VR Helse	66 111	-281	65 830	65 492	0	65 492	-338
Stj.andel VR Barnevern	45 660	-1 269	44 391	40 218	0	40 218	-4 173
Stj.andel VR PPT	10 458	0	10 458	10 522	0	10 522	64
Sum område	196 872	-10 849	186 023	188 679	-4 002	184 677	-1 346

Rådmann og organisasjonsenheten har et mindreforbruk på ca 0,1 mill. Dette kan forklares med vakanse i stillinger ved enhet servicetorg og utfakturerte tjenester utover budsjett. Mindreforbruk ved noen enheter er med å dekke merforbruket ved ansvaret hovedtillitsvalgt og rådmann. Merforbruket forklares med frikjøp av plasstillitsvalgte og lønn og godtgjøring utover budsjett grunnet feilbudsjettering.

Fellesutgifter viser i 2017 et mindreforbruk på ca 1,3 mill. I 2017 ble det utbetalt 0,5 mill mindre til seniortiltak enn det som var budsjettet. Mindre økning i kontingenter enn forutsatt og reduksjon i servicepensjon gav også mindreforbruk på 0,3 mill. Ved fellesutgifter IT får vi nå gevinsten av bl.a. investering av bredbånd, og har et mindreforbruk på området med 0,5 mill. I tillegg er det fortsatt faktura som flyttes over til Værnesregionen som blir fordelt på Stjørdals andel av IT.

Stjørdal sin andel av Værnesregionen er fordelt på Teknisk drift (samfunnsmedisinsk enhet +0,1 mill) administrasjon/IKT (+1,3 mill), helse inkludert NAV (-0,3 mill), barnevern (-4,1 mill) og PPT (balanse). Bakgrunnen for at VR adm/IKT viser mindreforbruk på 1,5 mill er skatt med +0,7 mill og IT med +0,5 mill. IT har mottatt prosjektmidler utover budsjett. Helse viser et merforbruk på 0,3 mill der NAV har et merforbruk på 0,4 mill. Mindreforbruk ved andre områder gjør at Stjørdals andel av helse har et merforbruk på 0,3 mill. Stjørdals andel av NAV fikk tilført 12,7 mill i saldering i oktober 2017. Barnevern har et merforbruk på 4,1 mill som forklares med merforbruk på tiltak i hjemmet på 1,1 mill, og tiltak utenfor hjemmet med 3,7 mill samt mindreforbruk på administrasjon med juridiske tjenester på 0,6 mill. Merforbruk på tiltak utenfor hjemmet gjelder i all hovedsak flere barn enn budsjettet i institusjon i løpet av året.

4.2.2 Oppvekst

	Regnskap 2017			Endr.Budsjett 2017			Avvik 2017
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Etatsadministrasjon	7 371	-2 105	5 266	6 987	-1 709	5 278	12
Grunnskole	302 334	-44 286	258 048	289 817	-38 407	251 410	-6 638
SFO	19 758	-14 558	5 200	18 621	-14 225	4 396	-804
Voksenopplæring	6 972	-998	5 974	6 584	-164	6 420	446
V.O. innvand./flyktn.	9 297	-9 124	173	8 715	-8 790	-75	-248
Barnehager	208 946	-28 875	180 071	195 761	-24 293	171 468	-8 603
Barnehager, Spes.ped.	16 739	-2 154	14 585	15 114	-410	14 704	119
Barn og ungdom	10 365	-2 467	7 898	8 491	-411	8 080	182
Sum etat	581 782	-104 567	477 215	550 090	-88 409	461 681	-15 534

Samlet sett viser Etat Oppvekst et merforbruk på kr 15,5 mill. per 31.12.17.

Grunnskolen med SFO viser et negativt avvik på kr 7,4 mill. Barneskolene viser et merforbruk på kr 5,18, herav er 1,07 mill knyttet til driften av SFOene og ungdomsskolene viser et merforbruk på kr 1,09 mill. På fellesområde for grunnskole er avviket på kr -1,17 mill. Merforbruket er knyttet til økte utgifter for skoleskyss (kr -0,724 mill), økte utgifter knyttet til spesialundervisning i private grunnskoler (kr -0,713 mill) og et positivt avvik knyttet til færre lærlinger innen barne- og omsorgsfaget underlagt SFO (kr +0,266 mill). Skolene har utfordringer med stramme budsjetttrammer, og de melder om mye atferdsproblematikk. Elever med ulike typer vansker i både skole og SFO krever god voksentetthet for å opprettholde et godt læringsmiljø. Flere barneskoler sliter med å opprettholde antall barn i SFO.

Barnehageområdet samlet viser et negativt avvik på kr 8,5 mill. Merforbruket skyldes i hovedsak aktivitetsendringer i kommunale barnehager og merutbetalinger til private barnehager. Samlet sett viser de 11 kommunale barnehagene et merforbruk på 2,5 millioner kroner i forhold til budsjett. De kommunale barnehagene har stramme rammer og drives med marginal bemanning. Regnskapet for 2017 vil være grunnlaget for driftssats til de private ordinære barnehagene i 2019.

Det ble tidlig i 2017 prognostisert et betydelig negativt avvik på barnehagene som konsekvenser av kommunal bemanningsnorm jfr. KS-vedtak 110/13 og 19/16, og løpende inntak av både rettighets og ikke-rettighets barn gjennom hele året som følge at mye ledig kapasitet. For å være rettighetsbarn i 2017 måtte en være født før 1.desember 2016 (i 2016: 1.november 2015). Per 15.12.16 var det registrert 33 barn uten rettighet i kommunale og private barnehager samlet, og ved telling 01.09.17 hadde 9 ikke-rettighetsbarn barnehageplass, og per 15.12.17 hadde 35 ikke-rettighetsbarn barnehageplass (6 av disse i kommunale barnehager). Isolert sett har dette gitt kommunen en u-finansiert kostnad på kr 5-6 mill i 2017.

Stjørdal Voksenopplæring viser et mindre forbruk på kr 0,2 mill. Avviket skyldes stram økonomistyring og økte tilskudd knyttet til opplæring av asylsøkere. I løpet av året har enheten avviklet sitt tilbud til elever gjennom asylmottakene. Voksenopplæringene har fortsatt stor aktivitet, og har flyttet grunnskoleavdelingen sin til Halsen ungdomsskole i påvente av innflytting i nye lokaler ved Ole Vig vgs.

Barn og ungdom viser et mindreforbruk på kr 0,2 mill. Avvikene skyldes blant annet sykemeldinger det ikke er leid inn for. Enheten har i 2017 fokusert på oppsøkende arbeid i ungdomsmiljøet og kompetansehevende tiltak innen foreldreveiledning. Grunnskoleteamet har gitt veiledning for grunnskolene i Stjørdal og være til støtte for lærere, elever og foresatte i arbeidet for å bedre læringsmiljøet og det sosiale samspillet.

4.2.3 Omsorg

	Regnskap 2017			Endr.Budsjett 2017			Avvik 2017
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Etatsadministrasjon	108 357	-447 987	-339 630	64 073	-382 515	-318 442	21 188
Institusjon og demens	108 275	-31 726	76 550	97 294	-25 837	71 457	-5 093
Hjemmetjenester	135 497	-20 260	115 237	119 576	-15 802	103 774	-11 463
Psykisk helse og rus	45 762	-10 847	34 915	36 999	-4 857	32 142	-2 773
Bolig- og miljøarbeid	109 614	-9 154	100 461	104 895	-9 061	95 834	-4 627
Forebyggende enhet	59 866	-9 057	50 809	57 831	-7 666	50 165	-644
Sum etat	567 371	-529 031	38 341	480 668	-445 738	34 930	-3 411

Etat omsorg er fra og med 1. mai 2016 deltagerkommune i det treårige statlige prosjektet SIO, som innebærer en overgang fra rammefinansiering til stykkprisfinansiering av omsorgstjenester. Inntektene av dette prosjektet er for enkelthets skyld samlet på Etatsadministrasjonen.

Inntektssiden på Etatsadministrasjonen ligger vesentlig høyere enn budsjettert i 2017. Dette skyldes prismodellen i SIO-prosjektet og høy aktivitet i hele etaten. Samtidig er også utgiftssiden større enn forutsatt i budsjettet, noe som i all hovedsak kan tilskrives avsetning til bundne driftsfond (54 mill.). Disse midlene er øremerket omsorgsformål.

Virksomhetene for øvrig er i 2017 budsjettert etter samme prinsipper og betingelser som ved vanlig rammefinansiering. Budsjettene er imidlertid ikke justert for lønnsoppgjør, og inntekter knyttet til særlig ressurskrevende brukere er i regnskapet ikke tilført den enkelte virksomhet. Virksomhetenes negative budsjettavvik er derfor kunstig høyt sammenlignet med en normalsituasjon utenfor SIO-prosjektet.

Avviket på Institusjon og demens skyldes delvis overforbruk ved Halsen sykeheim, men hovedsakelig overforbruk ved Fosslia bosenter. Sistnevnte skyldes i stor grad tynge brukere enn hva budsjettet var rustet for.

Hjemmetjenesten er den virksomheten som har hatt størst økonomiske utfordringer gjennom året, og alle avdelingene under virksomheten har negative budsjettavvik. Stjørdal bosenter har størst avvik med -3,4 mill. Det tilføyes at en økning på to årsverk ble innvilget ved Stjørdal bosenter tidlig på året, grunnet overtagelse av ressurskrevende brukere, uten at budsjettet ble oppjustert for dette. Videre viser Halsen sone et overforbruk på -2,3 mill og Skatval bosenter -2,0 mill.

Av et samlet budsjettavvik på -2,8 mill. på Psykisk helse og rus, burde 1,8 mill. vært dekket av SIO-midler bokført etatsadministrasjonen. Det reelle avviket er derfor vesentlig lavere (-1 mill.) og kan i all hovedsak tilskrives overforbruk av lønnsmidler.

Deler av avviket på Bolig- og miljøarbeid er knyttet til kjøp av tjenester fra Fides, men kan hovedsakelig tilskrives overforbruk av lønnsmidler.

4.2.4 Teknisk

	Regnskap 2017			Endr.Budsjett 2017			Avvik 2017
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Etatsadministrasjon	2 939	-40	2 898	3 193	-100	3 093	195
Eiendom	97 756	-67 871	29 886	90 311	-63 439	26 872	-3 013
Kommunalteknikk	67 098	-72 287	-5 189	64 526	-73 141	-8 615	-3 426
Brann- og redningstjeneste	21 758	-5 291	16 467	21 011	-5 391	15 619	-848
Næring	14 878	-9 870	5 008	15 422	-8 638	6 784	1 776
Areal	23 609	-11 220	12 389	25 634	-11 437	14 197	1 808
Renhold	33 769	-4 380	29 389	33 411	-3 126	30 285	897
Sum etat	261 807	-170 959	90 848	253 508	-165 272	88 235	-2 611

Teknisk drift viser et negativt avvik på 2,6 mill.kr.

Det er både positive og negative avvik blant enhetene, men det er styrt mot balanse for etaten samlet. Sen og feil fakturering av nettleie pga skifte av strømleverandør fra september skapte litt problem og ga etaten et negativt avvik ved årets slutt, men dette blir korrigert i 2018.

Etatsadministrasjonen viser et positivt avvik på 0,2 mill.kr som skyldes ubrukte drifts- og opplæringsmidler.

Eiendom har et merforbruk på 3,0 mill.kr som skyldes manglende inntekter for parkering 1,0 mill., økte kommunale avgifter, energikostnader og andre driftsutgifter.

Kommunalteknikk har et merforbruk på 3,4 mill.kr som skyldes vedlikehold av veger, gatelys og maskiner/utstyr samt energikostnader. Ekstern brøyter kom med fakturaer for utført arbeid tre år tilbake i tid noe som utgjør en merbelastning på 1,5 mill.kr

Brann- og redningstjenesten har et negativt avvik på 0,8 mill.kr som skyldes beredskapsgodtgjørelse, driftsutgifter biler og manglende inntekter i forhold til budsjettet.

Næring har et positivt avvik på 1,8mill.kr som skyldes ubrukte driftsmidler, høyere leieinntekt enn forutsatt og refusjoner.

Arealforvaltning har et positivt avvik 1,8 mill.kr pga mindre kjøp av tjenester, tilskudd og vakanse.

Renhold har et positivt avvik på 0,9 mill.kr som skyldes vakanse og sykepengerefusjon.

4.2.5 Kirker og øvrige ansvarsområder

	Regnskap 2017			Endret Budsjett 2017			Avvik 2017
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Kirkelig adm.	903	0	903	903	0	903	0
Kirker	9 851	0	9 851	9 708	0	9 708	-143
Gravlunder	2 037	0	2 037	1 845	0	1 845	-192
Andre kirkelige formål	756	0	756	685	0	685	-71
Revisjon	1 410	0	1 410	1 912	-365	1 547	137
Bevillingsavgifter	152	-456	-304	118	-312	-194	110
Sivilforsvar	177	-14	163	133	-8	125	-38
Sum område	15 286	-470	14 816	14 610	-679	14 619	-197

Det negative avviket på ansvarsområdet for kirker og øvrige er på omtrent samme nivå som i 2016.

Økt merforbruk til kirker og gravlunder skyldes økte refusjonskrav knyttet til kremasjon.

Bevillingsavgifter hadde et positivt avvik på 0,1 mill. i 2017. Her ble inntektene høyere enn budsjett.

Tilskudd til andre trossamfunn fikk et mindre merforbruk i 2017. Beregning av satser gjøres av kulturdepartementet/fylkesmannen.

Øvrige områder har kun mindre avvik.

4.2.6 Politisk

	Regnskap 2017			Endret Budsjett 2017			Avvik 2017
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
K.styre og F.skap	10 975	-173	10 802	11 942	-136	11 806	1 004
Valg	983	-122	861	1 060	-40	1 020	159
Støtte til politiske partier	175	0	175	175	0	175	0
Kontrollutvalget	327	-2	325	524	-59	465	140
Sum område	12 460	-297	12 163	12 468	-198	13 466	1 303

Politisk område har snudd et negativt avvik på 1,2mill. i 2015 til et positivt avvik på 0,3 mill. i 2016 og ytterligere til 1,3 mill i 2017. Avviket knyttet til kommunestyret og formannskap består i hovedsak av underforbruk på postene godtgjørelser og sosiale utgifter, samt økte refusjoner.

Kostnadene til valg ble 159 tusen lavere enn budsjett i 2017.

Kontrollutvalget har, som i fjor, et positivt avvik på 0,1 mill.

4.2.7 Kultur

	Regnskap 2017			Endr.Budsjett 2017			Avvik 2017
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Kulturadministrasjon	15 756	-6 239	9 517	9 583	-107	9 476	-41
Kulturproduksjon	42 908	-22 535	20 373	28 668	-9 566	19 102	-1 271
Ung kultur	3 511	-1 202	2 309	2 376	-124	2 252	-57
Kulturskole	14 180	-5 990	8 190	11 710	-3 568	8 142	-48
Bibliotek	6 496	-540	5 956	6 209	-351	5 858	-98
Sum etat	82 851	-36 506	46 345	58 546	-13 716	44 830	-1 515

Etat kultur har et merforbruk på 1,5 mill i 2017. Merforbruket er sammensatt: Mindre kinobesøk som gir 0,2 mill mindre inntekter enn budsjettet. Nedgangen i kinobesøk tilsvarer det samme som landsgjennomsnittet. I starten av året var det en del uønskete brannalarmer på Kimen, det skyltes tekniske løsninger (parkeringskjelleren) og noe hærverk. Dette sammen med pianostemming utover budsjett og ekstra sertifisering utgjør merforbruk på 0,1 mill. Det ble også brukt midler utover budsjett på vekttertjenester for å sikre gode opplevelser for publikum og et trygt arbeidsmiljø (0,15 mill). I tillegg har Lokstallen og prosjektene knyttet til Lokstallen samlet et merforbruk på 0,4 mill der 0,2 mill knyttes til prosjekter og 0,2 mill til mindre utleie enn budsjettet. I 2017 ble det gjennomført færre egenproduserte arrangement, som gjør at en ikke nådde inntjeningsmålet og viser en minus på 0,3 mill. Bibliotek, kulturskole og administrasjon har samlet et merforbruk på 0,2 mill som kan knyttes til merforbruk på Eventyrstien (gratis arrangement i Monsberga), utbetaling av tilskudd og lønnsutbetalinger utover budsjett.

4.2.8 Værnesregionen

	Regnskap 2017			Endr.Budsjett 2017		
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto
VR Sekretariat/prosjekt	1 375	-1 375	0	2 239	-2 239	0
VR IKT	38 603	-38 603	0	33 264	-33 264	0
VR Barnevern inkl. EM	97 358	-97 358	0	88 634	-88 634	0
VR Forvaltningskontor	8 321	-8 321	0	8 120	-8 120	0
VR Regnskap/Lønn/Innkjøp	21 279	-21 279	0	20 771	-20 771	0
VR DMS	38 622	-38 622	0	37 021	-37 021	0
VR Samhandling + pol.nemd	1 110	-1 110	0	1 114	-1 114	0
VR PPT	16 772	-16 772	0	15 803	-15 803	0
VR Legevakt	17 259	-17 259	0	16 633	-16 633	0
VR Samf.med.enhet	4 727	-4 727	0	4 238	-4 238	0
VR NAV	60 821	-60 821	0	41 535	-41 535	0
Sum område	306 247	-306 247	0	269 372	-269 372	0

Værnesregionens regnskap nullstilles og fordeles på samarbeidskommunene slik at det er ingen avvik mellom utgifter og inntekter. Imidlertid er det, innen eksempelvis IT, DMS og barnevern, avvik mellom budsjettet aktivitetsnivå og faktisk aktivitetsnivå.

4.2.9 Finans

	Regnskap 2017			End.Budsjett 2017			Avvik 2017
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Premieavvik	2 522	0	2 522	0	0	0	2 522
Skatt og rammeoverføring	0	-908 095	-908 095	0	-889 178	-889 178	-18 917
Generelle statstilskudd	603	-82 509	-81 906	500	-78 365	-77 865	-4 041
Renter	49 932	-14 835	35 097	58 118	-12 800	45 318	-10 221
Lån (avdrag)	71 295	-2 948	68 347	69 062	-2 562	66 500	1 847
Aksjer/andeler	0	0	0	0		0	0
Fond	22 787	-1 120	21 667	27 750	-1 120	26 630	-4 963
Tidl. over/underskudd	0	-17 600	-17 600	0	-17 600	-17 600	0
Disp. bevilgninger	-6 885	-1 433	-8 318	4 504	-750	3 754	-12 072
Avskrivninger	93 523	-93 523	0	93 523	-93 523	0	0
Regnskapsresultat	22 532	0	22 532	0	0	0	22 532
Sum område	256 309	-1 122 063	-865 754	253 457	-1 095 898	-842 441	-23 313

Premieavviket på 2,5 mill. må sees i sammenheng med hva som var budsjettert og kostnadsført som pensjonskostnad. Kroner 7,5 mill. ble inntektsført under gr.ansvar Disp.bevilgninger. Altså ble det netto inntektsført 5 mill. under finanskapittelet knyttet til lavere pensjonsutgifter enn budsjettert.

Skatt og rammeoverføringer ble 18,9 mill høyere enn endelig budsjett. Årsaken var en rekordhøy skatteinngang i november. November alene var over 9 mill høyere enn budsjett. Årsaken er blant annet tilpasning til skattereformen ved at personlig skatteyttere tok ut høye utbytter. Videre ble rammeoverføringene ca 2 mill høyere.

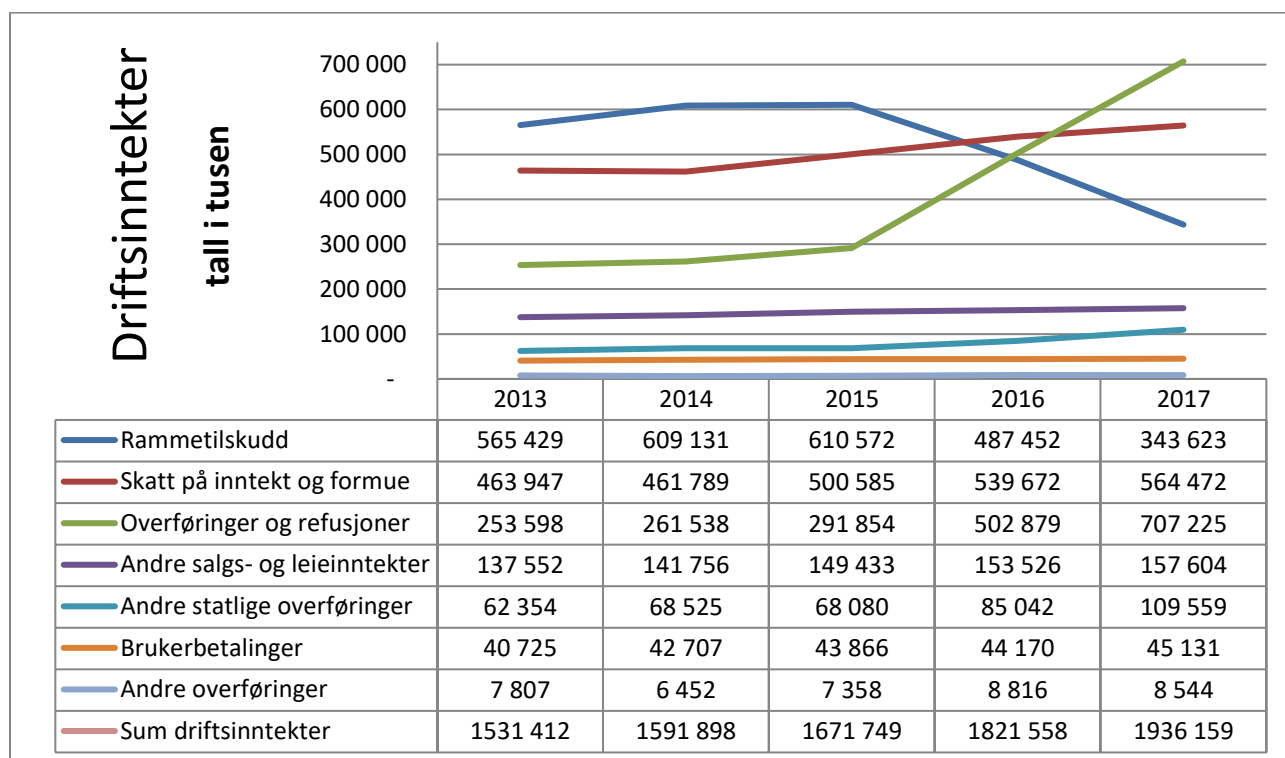
Positivt avvik Generelle statstilskudd er knyttet til integreringsmidler 3,7 mill og vertskommunetilskudd HVPU 0,4 mill.

Renter består av både renteutgifter og renteinntekter. Renteutgiftene ble 7,1 mill. lavere enn revidert budsjett. Rentene i 2017 ble langt lavere enn budsjettforutsetningene. Budsjettet var basert på flytende rente på 1,75% mens de faktiske rentene ble fra 1,0% til 1,5%. For nærmere analyse og oversikter vises det til eget vedlegg knyttet til gjeldsforvaltningen til kommunen. Renteinntektene på ordinære bankkonti ble på hele 6,1 mill. til tross for et lavt rentenivå (3,3 mill. mer enn budsjett). Årsaken var høyere overskuddslikviditet og aktiv plassering. Ved årets slutt var det ubrukte lånemidler på 167 mill. Renteinntekter på startlån ble på 6,9 mill mens rentekostnadene på startlån ble på 7,1 mill.

Avdragskostnadene ble 2,2 mill høyere enn budsjett (68,7 mill mot 66,5 mill i budsjett).

Disposisjonsposter(avsetninger) og bevilgninger består av ulike poster. Til avsetning for lønnsoppgjør gjenstår det 4,5 mill. Det vil si at lønnsoppgjørene ble 4,5 mill lavere enn avsatt/forutsatt.

4.3 Inntektsutvikling

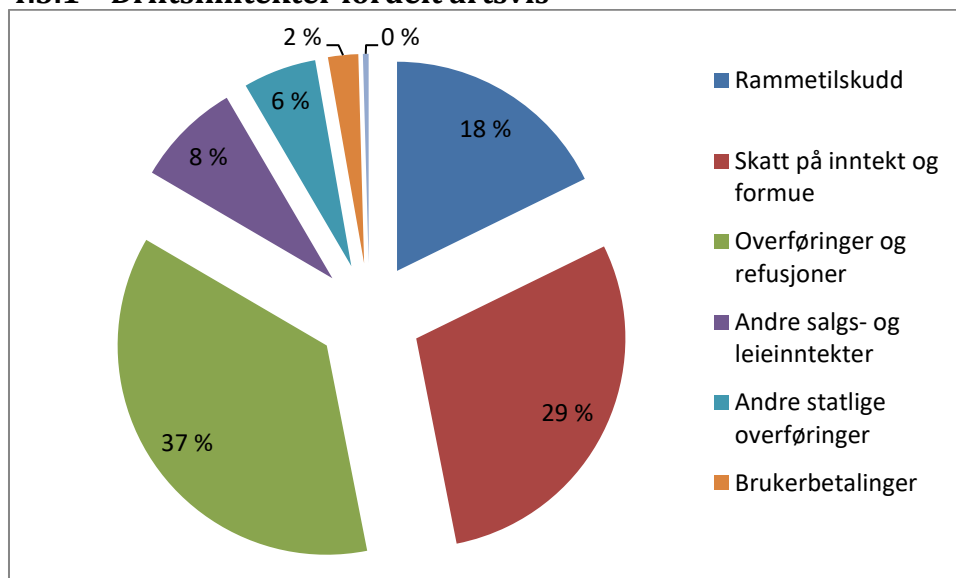
Fra 2016 til 2017 var inntektsveksten på 7 % (115 mill.). De to enkeltstående faktorer som har bidratt mest til dette var skatteinnngang og økte overføringer knyttet til SIO-prosjektet. SIO-prosjektet stod alene for en økning på 61,4 millioner. I 2017 fikk vi helårseffekten av dette prosjektet.

304 mill ble trukket ut av rammetilskuddet og omgjort til øremerkete midler (overføringer og refusjoner). Totale overføringer til omsorg knyttet til Sio-prosjektet var på 442 mill, hvorav vedtakstilskudd og korreksjonsoppgjør var på 409,3 mill, inntektspåslag 12,0 mill og rundsum 20,7 mill. Tilskudd for ressurskrevende tjenester tilfaller Helsedirektoratet så lenge vi deltar i SIO-prosjektet. Det gir isolert sett en reduksjon på 22 mill. sett i forhold til 2016.

Andre statlige overføringer økte knyttet til etablering av asylmottak og kommunale oppgaver knyttet til dette (bortimot 9 mill).

Oppvekst fikk 9 mill i øremerkete tilskudd knyttet til styrking ungdomskoler og tidlig innsats.

4.3.1 Driftsinntekter fordelt artsvis

Rammetilskudd og skatt, totalt 908 mill.

De frie inntektene (skatt og rammetilskudd) utgjorde i 2017 47 %, mot 56% i 2016 og 67% i 2015, av kommunens samlede inntekter. Nedgangen er knyttet til at forsøket med statliggjøring av omsorgstjenester binder midler til omsorgssektoren. Rammetilskuddet blir fastsatt gjennom statsbudsjettet og ligger fast gjennom året. Imidlertid vil skatteinntekten være avhengig av landets skatteinntekter (personskatt) og hva skatteinntekten er lokalt. I 2017 ble skatteinntekten 16,5 mill høyere enn forutsatt i forbindelse med statsbudsjettet for 2017 og 6 mill mer enn det som ble forventet høsten 2017.

Overføringer og refusjoner, totalt 707 mill.

Den største enkeltposten er overføringer fra staten knyttet til SIO (400 mill.). Videre utgjør refusjoner fra andre kommuner i Værnesregionsamarbeidet kr 170 mill. Det er en reduksjon i refusjon ressurskrevende brukere (fra 22,9 i 2016 til 0 mill. i 2017) som skyldes at SIO-prosjektet finansierer alle brukere fra første vedtakstime. Dermed trekker Helsedirektoratet inn denne toppfinansieringsordningen. Sykerefusjoner utgjorde 44,3 mill. (+8,3 % i forhold til 2016) og svangerskapsrefusjoner 14,9 mill (en reduksjon på 2,1 mill i forhold til 2016). Momskompensasjon inneholder nå kun forhold knyttet til drifta og utgjør 34,9 mill. (+1,4 % i forhold til 2016).

Andre salgs- og leieinntekter, totalt 157,6 mill.

Årsgebyr og avgifter vann, avløp og feiing utgjør 62,3 mill., husleieinntekter 51 mill., betaling kost 13,1 mill. (barnehage 2,6 mill., SFO 1,1 mill., omsorg 9,4 mill.), hall-leie 2,7 mill., kino/kafeteria/kulturbilletter 1,5 mill., leieinntekter næring 2,7 mill. og plan/byggesak/oppmåling 6,7 mill.

Andre statlige overføringer, totalt 109,6 mill.

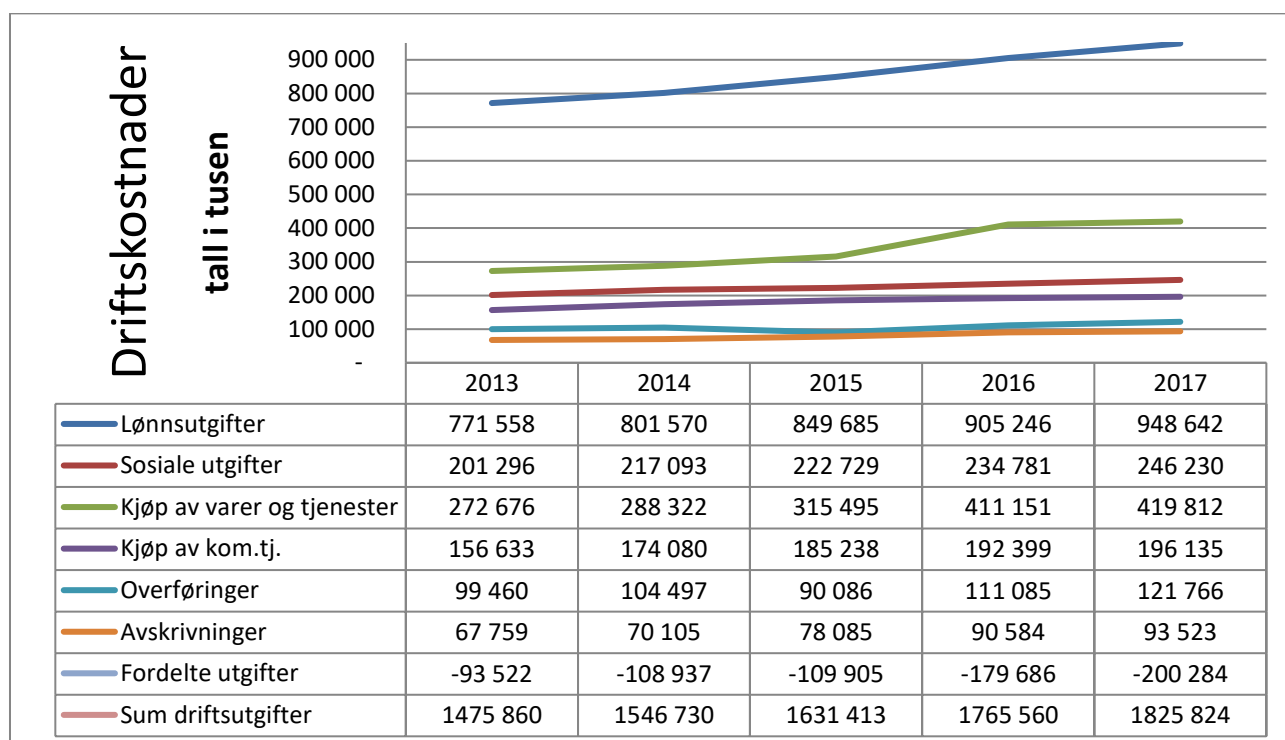
Integreringstilskudd flyktninger 84,7 mill (hvorav tilskudd enslig mindreårige utgjorde 15,7 mill), Vertskommunetilskudd (HVPU) 12 mill., Vertskommunetilskudd (asylanter) 3,1 mill mot 7,4 mill i 2016. investeringskompensasjon 4,9 mill mot 6,2 mill. i 2016, prosjektskjønnsmidler 2 mill. og boligitilskudd 2,8 mill.

Brukerbetalinger, totalt 45,1 mill.

Barnehagebetaling 14,5 mill., SFO 11,5 mill. en økning fra 10,9 mill i 2016, oppholdsbetaling sykehjem/institusjon 9,3 mill., egenbetaling hjemmehjelp 1,9 mill., kulturskolen 3,3 mill. og diverse 4,6 mill.

4.4 Kostnadsutvikling

Nedenfor viser utviklingen for driftskostnadene de siste 4 år fordelt på kostnadsartene.

Fra 2016 til 2017 var kostnadsveksten på 3,4 % mot 8 % året forut.

Endring i lønnskostnader er knyttet til både lønns- og aktivitetsendringer (+4,8% mot 6,5% året forut). Det ble i 2017 29 flere årsverk sammenlignet med 2016. Økningen i antall årsverk skyldes blant annet aktivitetsøkning på etat omsorg i forbindelse med etablering av hverdagsmestringsteam og deltakelse i SIO-prosjektet (helårseffekt). Videre var det innen etaten mindre kjøp av tjenester og mer egenregi.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon utgjør kr 420 mill. Den største enkeltposten er Stjørdals andel av Værnesregionen (149 mill). Strøm og fjernvarme utgjorde 21 mill. Lisenser/vedlikehold systemer 20 mill (VR). Innkjøp av matvarer til produksjonskjøkken, barnehager, skoler og øvrige utgjør 19 mill. Vedlikehold av bygninger og anlegg kr 15 mill. Eksterne husleier kr 16 mill. Inventar og utstyr 7 mill. Utgiftsdekning kr 7 mill. Skoleskyss 8 mill. Opplæringstiltak 6 mill. Drifts- og forbruksmateriell 6 mill. Diverse konsulent tjenester 6 mill. IT-utstyr 4 mill. Kommunale avgifter 6 mill. Skolemateriell 3 mill. Snøbrøytingsavtaler 5 mill. Drivstoff og vedlikehold biler/maskiner 5 mill. kontigenter 3 mill. Serviceavtaler maskiner og utstyr 3 mill. Ansvarsforsikring 3 mill. Juridisk kompetanse 2 mill. Rengjøringsmidler 2 mill. Reiseutgifter 2 mill. Bilgodtgjørelse 1,8 mill. Telefoni 1,4 mill.

Kjøp av kommunal tjenesteproduksjon utgjorde 196 mill. Av dette er 119 mill kjøp fra private barnehager. Private helse og omsorgstjenester utgjør 7 mill. Tjenester knyttet til barnevern kr 15 mill. Videre er det kjøp av private skoleplasser 9,7 mill, tilskudd til leger og veterinærer 11,8 mill, tilskudd fysioterapeuter 3,7 mill, brann og ulykkesvern og kjøp fra ulike IKS.

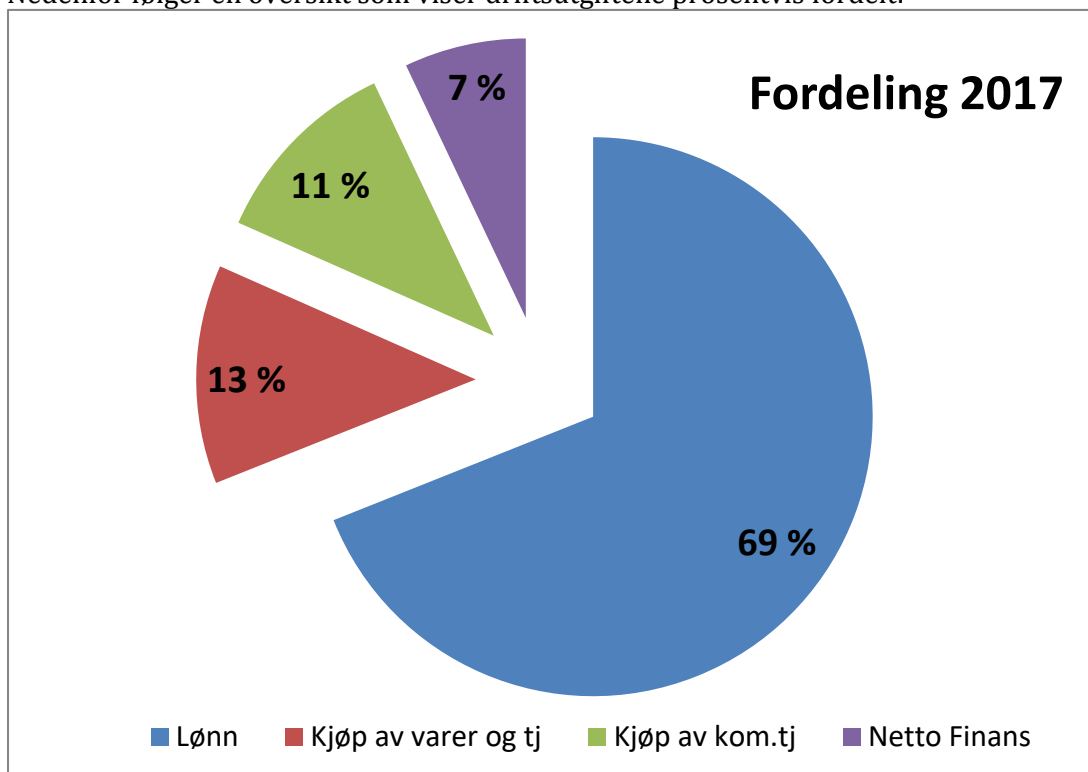
Overføringer består av ulike tilskudd og overføringer som betalt moms . Betalt moms utgjør 35 mill, bidrag livsopphold 18,8 mill, bidrag boutgifter 18,6 mill (Alle VR NAV-kommunene), bidrag barnevern 1,9 mill. Videre består posten av medfinansiering sykehus, refusjoner til andre, søskenmoderasjon private barnehager, tap på fordringer og tilskudd til foreldrebetaling.

Selve posten tilskudd består bl.a. av; tilskudd Kirkelig fellesråd på 11,8 mill, styrket tilbud førskolebarn 4,4 mill, bistand bolig 2,4 mill, tilskudd næringsliv 1,6 mill, sysselsettingstiltak 1,4 mill, tilskudd idrett og idrettsanlegg 1,2 mill og tilskudd kultur og kulturaktiviteter 4,6 mill.

Fordelte utgifter er i hovedsak fordelte kostnader til kommuner i Værnesregionen.

4.4.1 Driftsutgifter fordelt etter arter

Nedenfor følger en oversikt som viser driftsutgiftene prosentvis fordelt:

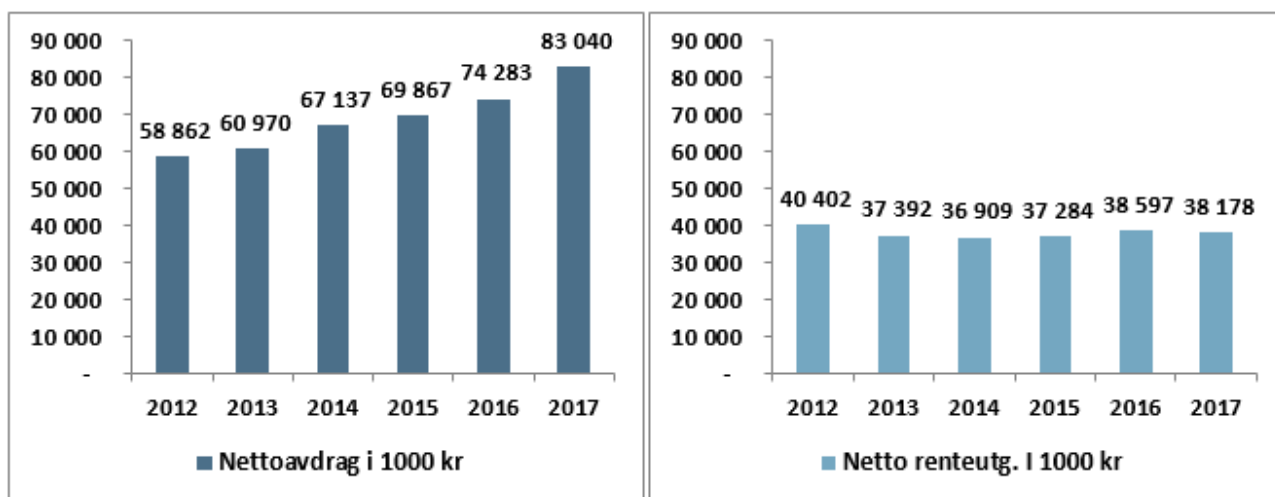

Lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter utgjør 69 % av kommunens kostnader (korrigert for fordelte kostnader VR og inklusive netto finans).

Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjonen utgjør 13 % av kommunens kostnader. Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon «kjøp av kom.tj» er i stor grad kjøp av lønnsutgifter(11%). Den største posten her er kjøp fra private barnehager.

Netto finans på kr 113 mill (7%) består av rente- og avdragskostnader på 127,9 fratrasket finansinntekter på 14,9 mill(renteinntekter inkl mottatte startlånsrenter og andre finansinntekter).

4.4.3 Utvikling av kapitalutgiftene

Nettoavdragene viser en klar økning i årene fra 2012. Dette henger sammen med økt lånemasse i perioden. I 2017 utgjør netto avdragsutgifter 83,0 mill. kr som er en økning på 8,7 mill.kr fra 2016. Nye låneopptak gjøres nå med lengre avdragstid (etter vedtak i kommunestyret des-2014) for å lette avdragsbelastningen. Imidlertid er det i kommuneloven nedfelt hva avdragsbeløpet minimum skal være. Stjørdals minimumsavdrag (minste tillatte avdrag) for 2017 var på 76,5 mill. For 2017 utgjør netto renteutgifter 38,2 mill. kr dvs. en nedgang på 0,4 mill. kr fra 2016. Renteutgiftene var på 53,2 mill. og renteinntektene på 14,6 mill i 2016. Av renteinntektene utgjorde 6,6 mill. renteinntekter på videreutlån (startlån).

4.5 Investeringer

4.5.1 Totale investeringsutgifter (i 1.000 kr)

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Sum inntekter	99 625 585	37 118 500	29 812 500	111 408 398
Sum utgifter	240 947 149	220 937 500	227 716 500	302 329 277
Netto	141 321 564	183 819 000	197 904 000	190 920 879
Finansstransaksjoner				
Avdrag på lån	52 178 195	0	0	36 410 818
Utlån	69 483 767	81 000 000	80 000 000	68 851 613
Kjøp av aksjer og andeler	4 715 566	4 600 000	4 400 000	4 078 518
Avsatt til ubundne investeringsfond (note 6)	4 941 427	0	0	4 710 000
Avsatt til bundne investeringsfond (note 6)	14 106 200	2 562 000	0	13 963 557
Sum finansieringstransaksjoner	145 425 156	88 162 000	84 400 000	128 014 505
Finansieringsbehov	286 746 720	271 981 000	282 304 000	318 935 384
Dekket slik:				
Bruk av lån	251 453 658	263 719 000	277 904 000	285 473 332
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	50 000
Mottatte avdrag på utlån	27 430 153	0	0	29 105 320
Overført fra driftsregnskapet	2 661 934	2 662 000	0	0
Bruk av disposisjonsfond (note 6)	1 200 000	1 200 000	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond (note 6)	0	4 400 000	4 400 000	3 500 000
Bruk av bundne investeringsfond (note 6)	4 000 974	0	0	806 732
Sum finansiering	286 746 720	271 981 000	282 304 000	318 935 384
Udekket/udisponert	0,00	0	0	0

Kommunens investeringsutgifter var i 2017 på 240,9 mill.kr og investeringsinntektene på 99,6 mill. Det ble i 2015 inngått langsiktig leieavtale med SKU AS som ble balanseført til kr 153 mill. som en finansiell leasingavtale (langsiktig gjeld/finansieringsbehov).

4.5.3 De største investeringsprosjekt på hovedkapitlene (Tall i tusen kr)

Note om investeringer	Oppstarts- år	Antatt ferdig- stillelsesår	Regnskaps- ført tidligere år	Regnskaps- ført 2017	SUM regnskaps- ført
Byparken Husbyjordet	2013	2017	39 418	1 040	40 458
Nye SARA	2014	2017	184 829	39 588	224 417
Kloakk Viksjøen	2016	2018	368	9 271	9 639
Hell APS	2016	2018	98	2 097	2 195
VA sanering J P Holansgt	2016	2017	1 797	3 790	5 587
Ny vannledning Remyrvegen	2016	2018	238	2 942	3 180
Fosslia skole	2016	2017	3 033	42 720	45 753
Skjelstadmark barnehage	2015	2017	7 441	14 845	22 286
Voksenopplæring lokaler	2016	2018	255	1 134	1 389
Omsorg 2030 nytt helsebygg	2015	2030	2 435	1 663	4 098
Fidestunet - nytt sentralkjøkken	2014	2018	1 202	17 470	18 672
Lager Sandskog	2015	2017	3 650	362	4 012
Stjørdalshallen spillemidler				-4 200	
IKT VR og etater				4 918	
Park/idrett				860	
Øvrig vann/avløp				3 441	
Kommunale veger og gatelys				8 839	
Utbyggingsområder bolig og næring				-21 961	
Utleieboliger				-5 364	
Elveforebygging/ Rassikring				21 334	
Annet				8 717	
Kostnader investeringsprosjekter 2017				153 506	

4.6 Fond

4.6.1 Fondsavsetninger totalt (i 1000 kr og løpende priser)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fond pr. 1.1.	134 028	108 381	133 391	136 628	124 376	173 548
Avsetning	25 602	51 280	83 598	30 430	68 383	112 003
Bruk	-51 249	- 26 270	- 80 360	- 42 682	-19 212	23 477
Fond pr. 31.12	108 381	133 391	136 628	124 376	173 548	262 073

Av tabellen over går det fram at avsetningen til fond ble mer enn bruken av fond i 2017. I tillegg gjenstår disponering av årets regnskapsmessige resultat på 22,5 mill. Økningen har sammenheng med positivt netto driftsresultat på 82,3 mill og avsetning av fjorårets resultat på kr 17,6 mill.

4.6.2 Saldo Fondsmidler pr. 31.12 (i 1000 kr og løpende priser)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Disposisjonsfond	74 189	71 864	70 285	61 484	85 958	108 885
Bundne driftsfond	22 871	33 083	37 970	38 438	48 770	99 321
Ubundne kapitalfond	0	0	0	0	1 210	6 151
Bundne kapitalfond	11 321	28 443	28 372	24 454	37 610	47 716
	108 381	133 390	136 628	124 376	173 548	262 073

De totale fondsmidler i 2017 ble økt med kr 88,5 mill. Av de samlede fondsmidler på 262,1 mill. utgjør disposisjonsfondet ved utgangen av fjoråret kr 108,9 mill. Samtidig innstiller rådmann på at regnskapsmessig overskudd i 2017 på 22,5 mill. skal tilføres disposisjonsfondet. Gitt at dette blir vedtatt vil disposisjonsfondet øke til 131,4 mill. De bundne driftsfondene øker knyttet til SIO-prosjektet som gjør at vi må avsette 54 mill til omsorgsformål. Kapitalfondet (ubundne) ble tilført 5 mill i 2017 som skyldes salg av hangartomt. Bundne kapitalfond økte med 10 mill. De største postene her var knyttet til anleggsbidrag fra utbyggingsavtaler.

4.7 KOSTRA - Finansielle Nøkkeltall (3 siste år)

Stjørdal har valgt å sammenlikne seg med Malvik og Levanger. I de etterfølgende Kostra-tallene er det benyttet konserntall. Dette er nødvendig for sammenligningen med andre kommuner. I konserntallene inngår KF, IKS etc. Dette medfører at det vil kunne være avvik på tallene fra kommuneregnskapet.

Nivå 2	År	Stjørdal	Malvik	Levanger	Grup.13	N.T-gj.snitt
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene	2017	4,2	4,1	0,1	3,7	3,0
	2016	1,8	5,9	4,0	4,1	2,8
	2015	0,7	-1,0	1,7	2,9	2,5
Langsiktig gjeld i prosent av driftsinntektene	2017	234,7	248,2	260,4	205,0	227,7
	2016	241,3	245,2	257,6	205,4	230,4
	2015	240,4	266,2	247,3	218,7	227,8
Netto lånegjeld i % i prosent av driftsinntektene	2017	99,0	102,2	139,3	69,6	90,5
	2016	101,3	94,2	136,5	68,9	90,7
	2015	102,3	93,6	127,6	69,5	86,9
Netto lånegjeld i kr. pr. innbygger	2017	80 011	74 704	112 312	53 054	81 959
	2016	78 117	67 335	106 069	50 256	77 677
	2015	73 397	61 194	92 687	60 322	71 399
Skatt prosent av driftsinntektene (brutto)	2017	29,2	36,1	28,8	38,1	25,2
	2016	29,6	36,4	29,3	38,6	25,5
	2015	29,9	35,6	27,5	36,5	24,5
Statlig rammeoverf. i prosent av driftsinntektene	2017	17,7	32,3	34,4	29,7	34,9
	2016	26,8	31,9	35,3	30,2	37,5
	2015	36,5	34,9	36,9	30,9	39,5
Salgs- og leieinnt. i prosent av driftsinntektene	2017	10,5	11,0	12,0	12,4	12,2
	2016	10,9	11,2	12,5	12,5	12,5
	2015	11,6	11,5	12,6	12,9	12,9

Kommentarer

- Netto driftsresultat for 2017 ble over dobbelt så høyt som det anbefalte nivået (2%). Vi ligger også over snittet for Nord-Trøndelag (3,0 %) og sammenlignbare kommuner (3,7%).
- Den langsiktige gjeld, som også omfatter fremtidige pensjonsforpliktelser og målt i % av driftsinntektene ligger stabilt. Lavere enn nabokommunene, men høyere enn snittet for Nord-Trøndelag og KOSTRA-gruppen.
- Netto lånegjeld viser at vi ligger høyt, men lavere enn Levanger. Imidlertid er det positivt at det har vært en nedgang de siste 3 årene.
- Kommunens skatteinntekter målt mot driftsinntektene gikk noe ned i 2017 til 29,2 %. Stjørdal ligger lavere enn Gruppe 13 men høyere enn snittet i Nord-Trøndelag. Dette samsvarer med tall for gjennomsnittlig personinntekt og skatteinntekter per innbygger.
- Kommunens salgs- og leieinntekter utgjorde 10,5 % for 2017. Stjørdal ligger under alle de andre kommunene/gruppene.

4.8 Obligatoriske Regnskapsskjema

Regnskapsskjema 1A – driftsregnskapet (tall i 1000 kr.)

	Regnskap 2017	Rev. Budsj. 2017	Oppr.budsj. 2017	Regnskap 2016
Skatt på inntekt og formue	564 472	560 930	560 930	539 672
Ordinært rammetilskudd	343 623	328 248	326 861	487 452
Skatt på eiendom	-	-	-	-
Andre direkte eller indirekte skatter	85 308	78 365	61 715	85 042
Sum frie disponible inntekter	993 403	967 543	949 506	1 112 166
Renteinntekter og utbytte	14 868	11 978	11 953	14 583
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	53 046	61 062	57 125	53 180
Avdrag på lån	83 040	80 807	66 500	74 283
Netto finansinnt./utg.	-121 218	-129 891	-111 672	-112 880
Til ubundne avsetninger	22 787	27 750	10 150	34 973
Til bundne avsetninger	1 162			14 736
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	17 600	17 600		
Bruk av ubundne avsetninger	1 120	1 120	400	29 365
Bruk av bundne avsetninger	3 092	2 562	-	4 405
Netto avsetninger	-2 138	-6 468	-9 750	-15 939
Overført til investeringsregnskapet	2 562	2 562	-	-
Til fordeling drift	867 485	828 622	828 084	983 347
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	844 953	828 622	828 084	965 747
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	22 532	0	0	17 600

Av regnskapsskjema 1A går det fram at kommunens frie disponible midler har blitt redusert fra kr 1 112 mill. i 2016 til kr 993 mill. i 2017, dvs. en reduksjon på 119 mill.kr. Gjennom deltakelse i prosjektet "Statlig finansierte omsorgstjenester (SIO)" er det foretatt et vesentlig trekk i kommunens rammetilskudd. Trekket for 2017 var på 302,8 mill.

Totale renteinntekter og utbytte ble nærmere 3 mill mer enn budsjettet. Renteinntektene på ordinære bankkonti ble på 6 mill. Dette var mer enn forutsatt da innskuddene var høyere enn forutsatt samtidig med en god avkastning på innskuddene. Ved årets slutt var det ubrukte lånemidler på 168,6 mill mot 238 mill ved inngangen til 2017. Kommunen har blant annet nytt godt av gode rentevilkår på alle bankkonti gjennom bankavtalen med DNB. Renteinntekter på startlån ble på 7,3 mill mot 7,8 mill i budsjett grunnet lavere rente enn forutsatt (husbankens vilkår).

Avdrag på lån ble 2,2 mill høyere enn budsjett.

I 2017 var netto avsetninger på -2,1mill.kr (netto avsatt mer enn bruk). I tillegg ble det overført 2,6 mill til investeringsregnskapet. Regnskapsmessig mindreforbruk på 17,6 mill i 2016 ble avsatt til disposisjonsfondet. Regnskapsmessig mindreforbruk for 2017 på 22,5 mill avsettes/brukes i forbindelse med regnskapssaken.

Regnskapsskjema 1B – driftsregnskapet

Til fordeling drift fra regnskapsskjema 1A. Fordelt slik: (tall i 1000kr)

Tall i tusen kr	Regnskap 2017	Rev.Budsj. 2017	Oppr.budsj. 2017	Regnskap 2016
Rådmann og organisasjon	27 045	27 153	26 877	25 839
Fellesutgifter	9 564	10 888	11 409	9 513
Stjørdals andel av Værnesregionen	149 414	146 636	131 552	137 641
Oppvekst (og kultur til og med 2014)	477 215	461 681	454 907	472 955
Omsorg	38 341	34 930	28 434	176 502
Teknisk drift	90 848	88 235	88 008	85 450
Kirker og øvrige ansvarsområder	14 816	14 619	14 100	14 532
Politisk	12 163	13 466	13 336	11 938
Kultur	46 345	44 830	41 203	45 847
Finans	-20 798	-13 816	18 258	-14 470
SUM	844 953	828 622	828 084	965 747

Rapportuttrekket for regnskap 2016 ble gjort med et annet prinsipp knyttet til finansområdet.

Det vises til kapittel 4.2 *Driftsresultat på ansvarsområder* for utfyllende kommentarer på rammeområdene. Her er det forklaring på budsjettavvik ned på ansvarsnivå for alle rammeområdene.

Regnskapsskjema 2A – investeringsregnskapet

Tall i tusen kr	Regnskap 2017	Rev. Budsj. 2017	Oppr.budsj. 2017	Regnskap 2016
Investeringer i anleggsmidler	240 947	220 937	227 716	302 329
Utlån og forskutteringer	69 484	81 000	80 000	68 852
Kjøp av aksjer og andeler	4 715	4 600	4 400	4 078
Avdrag på lån	52 178			36 411
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	19 048	2 562	-	18 674
Årets finansieringsbehov	386 372	309 099	312 116	430 344
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	251 454	263 719	277 904	285 473
Inntekter fra salg av anleggsmidler	40 676	-	-	54 613
Tilskudd til investeringer	4 596	-	-	12 044
Kompensasjon for merverdiavgift	27 271	20 918	25 612	20 601
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	54 295	16 200	4 200	53 072
Andre inntekter	217	-	-	233
Sum ekstern finansiering	378 509	300 837	307 716	426 037
Overført fra driftsregnskapet	2 662	2 662	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	5 201	5 600	4 400	4 307
Sum finansiering	386 372	309 099	312 116	430 344
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Kommunens investeringer i anleggsmidler var i 2017 på 241 mill.kr, utlån (startlån) på 69,5 mill, avdrag 52 mill og avsetninger var årets finansieringsbehov på totalt 386 mill. Dette ble finansiert gjennom bruk av lånemidler på kr 251 mill, inntekter fra salg av anleggsmidler, tilskudd, momskomp på investering, mottatte avdrag og refusjoner og andre inntekter. Låneopptaket i 2017 ble gjort basert på opprinnelig investeringsbudsjett korrigert for ubrukte lånemidler. Nye saldo for ubrukte lånemidler gikk ned fra 238 mill til 167,5 mill. Det ble i 2015 inngått langsiktig leieavtale med SKU AS som ble balanseført til kr 153 mill. som en finansiell leasingavtale (langsiktig gjeld/finansieringsbehov).

Det vises til kapittel 4.5 for oversikt over de ulike investeringsprosjektene.

Regnskapsskjema 2B – investeringsregnskapet

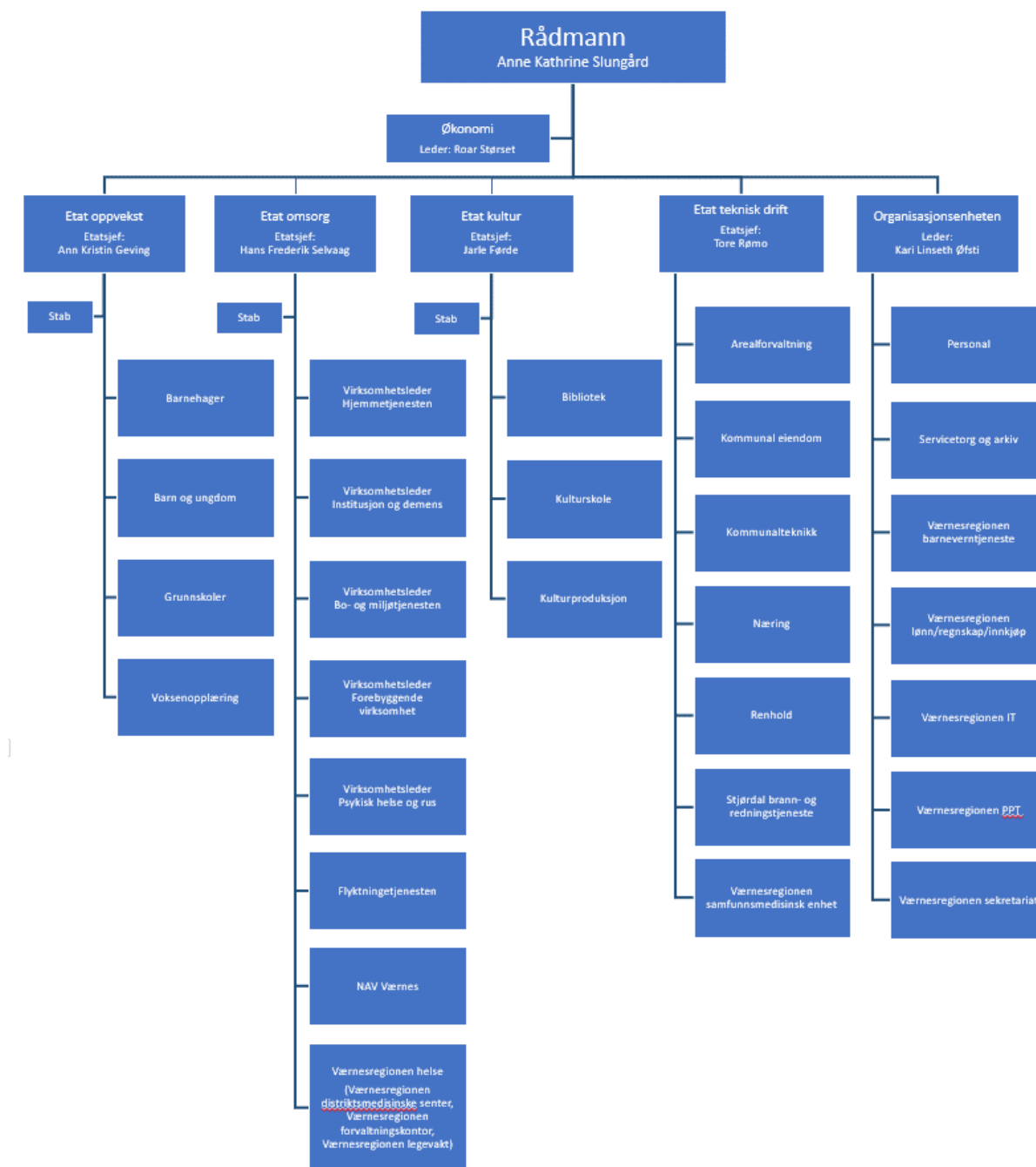
Til investeringer i anleggsmidler fra skjema 2A. Fordelt slik: (tall i 1000 kr.)

Tall i tusen kr	Regnskap 2017	Rev. Budsj. 2017	Oppr.budsj. 2017	Regnskap 2016
Rådmann og felles	1 679	2 150	5 500	2 910
Oppvekst	79 817	67 896	66 450	21 730
Omsorg	23 186	25 422	43 500	6 384
Teknisk	127 777	121 769	106 916	265 560
Kultur	202	400	1 050	585
Kirker og øvrige ansvarsområder	1 300	1 300	1 300	2 300
Værnesregionen	6 986	2 000	3 000	2 860
Sum investeringer i anleggsmidler	240 947	220 937	227 716	302 329

For oversikt over de større investeringene vises det til kapittel 4.5. For ytterligere detaljer vises det til årsregnskapets oversikt over investeringer per ansvarsområde.

5. MEDARBEIDERE

Organisasjonskart – administrativt:

Stjørdal kommune har 1.899 ansatte. Det er en stor og kompleks organisasjon med mye kompetanse - både realkompetanse og formell kompetanse.

De siste årene har det vært stor utskifting av arbeidsstokken. Kommunen har hatt mange arbeidstakere som har gått av med pensjon og det vises også på at gjennomsnittsalderen går ned. Pr 31.12.17 er gjennomsnittsalderen på 44,6 år. I tillegg til de som antas å gå av med pensjon, kommer behov for ansatte som følge av befolkningsøkning/endring. Det er en økende tendens til at dagens unge arbeidstakere har langt flere jobbskifter enn tidligere og ikke nødvendigvis forblir i kommunens tjeneste like lenge som tidligere generasjoner. Dette betyr at kommunens behov for å rekruttere arbeidskraft er stort. Når man har rekruttert, er det også viktig å ha stort fokus på

medarbeiderutvikling for å beholde kompetansen. Utviklingen går fort på mange av kommunens tjenesteområder. I den sammenheng er det viktig å foreta en analyse over kompetansebehov før man går til utlysning. Alle sektorer må jobbe med utførelsen av tjenestene, tenke nytt og se mulighetene i ny teknologi. Kommunal sektor vil i framtida oppleve knapphet på kompetent arbeidskraft. Det er viktig for kommunen å jobbe aktivt med jobbinkludering slik at flere innbyggere i kommunen kan bidra aktivt i samfunnet. I tillegg må kommunen jobbe målrettet med de som allerede er ansatt slik at flest mulig bidrar med størst mulig stillingsandel. Statistikken viser at det er flere som jobber 100% stilling i 2017 enn i 2016. Jobben med å redusere sykefraværet vil, også i denne sammenhengen være viktig slik at enda flere ansatte er på jobb hver dag.

På bakgrunn av et politisk vedtak i 2016, har administrasjonen i 2017 jobbet med en kartlegging av ufrivillig deltid. Konklusjonen etter kartleggingen, er at arbeidsgiver har 260 personer som jobber ufrivillig deltid. Disse representerer en arbeidskraftreserve som er viktig for kommunen framover. Rekruttere og beholde er to sider av samme sak når vi går inn i en tid med et arbeidsmarked der det vil være stor konkurranse om arbeidskraften i Stjørdal. Kommunens rekrutteringsstrategi skal være rådgivende for vårt rekrutterings- og personalforvaltningsarbeid framover. Vi ønsker å bli den fortrukne arbeidsgiver – det krever fokus og systematisk arbeid med både rekruttering og personalforvaltning.

Stjørdal kommune har ca. 60 ledere. Ledere på alle nivå har behov for opplæring og utvikling. Dette arbeidet vil få stort fokus i årene framover.

5.1. Omdømmebygging

Omdømme er bl.a. et uttrykk for hvordan et lokalsamfunn er og vil være. Et positivt omdømme er avhengig av at det er samsvar mellom de forventninger og de opplevelser man har.

Det er store forventninger til de kommunale tjenestene og det er ikke alltid at innbyggerne mener at deres forventninger er oppfylt. Alle parter har ansvar for å gi gode, troverdige forklaringer på hvorfor dette skjer. Dette har vi eksempler på også i denne perioden.

I tillegg til denne dimensjonen er kommunens ansatte viktige omdømmebyggere. Både når de er i kontakt med kommunens tjenestemottakere og ikke minst når de omtaler arbeidsplassen sin.

Stjørdal kommune har fremdeles en veg å gå når det gjelder holdninger og bevissthet blant alle ansatte i forhold til dette. Dette gjelder både ledere og medarbeidere.

5.2 Kvalitetsarbeid

Kommunen opplever mange tilsyn fra ulike aktører og det er nødvendig å ha et system for å fange opp avvik og de forbedringer som skjer. Dokumentasjon er viktig i kommunal forvaltning.

Kvalitetsarbeidet og avviksmeldingene er en kontinuerlig prosess som skal vises i forbedringer av de tjenestene vi utfører overfor brukerne. Systemet må kunne gjøre oss i stand til å dokumentere kvalitet.

Avviks- og kvalitetssystemet ble implementert i 2011 i Værnesregionen. Bruken av systemet har variert fra etater og enheter. Det har vært jobbet kontinuerlig med opplæring, utvikling og bruk av systemet.

På grunn av teknologiske endringer i infrastrukturen i kommunens Intranett, har det i løpet av 2017 vært nødvendig å starte prosesser for å erstatte eksisterende kvalitets-og avvikssystem.

5.3 Sykefravær

	Egenmeldinger 1-8 dager	Sykmeldinger 1-16 dager	Sykmeldinger 17-365 dager	Totalt sykefravær 2017	Totalt sykefravær 2016
Rådmann/org. Enhet/VR	1,0	1,0	5,2	7,2	6,9
Etat oppvekst	1,3	1	6,8	9,1	7,7
Etat omsorg	1,3	1,3	8,2	10,8	10,9
Etat teknisk drift	0,9	0,9	4,6	6,4	7,4
Etat kultur	0,8	0,4	5,4	6,7	7,7
Totalt pr 31.12.17	1,2	1,1	6,6	8,9	
Totalt pr 31.12.16	1,2	1,0	6,4	8,6	
Totalt pr 31.12.15	1,1	1,0	6,5	8,8	

Tabellen gir en oversikt over egenmeldt og sykemeldt fravær i 2017, sammenlignet med 2016 og 2015.

Tabellen viser at det totale sykefraværet i Stjørdal kommune er forholdsvis stabilt fra år til år.

På den enkelte etat varierer sykefraværet noe fra år til år. Det er vanskelig å finne årsakene til at fraværet på en etat det ene året øker, og i neste omgang opplever samme etat en stor nedgang.

For etat omsorg har 2017 vært et år med stabilt høyt fravær gjennom året. Det er spesielt virksomhetene Institusjon og demens (15%), Hjemmetjenester(11,2%) og Bolig og miljøarbeid(11%) som har et bekymringsfullt høyt sykefravær.

På etat oppvekst har man opplevd et økende fravær i løpet av 2017. Oppvekst hadde en positiv tendens i store deler av 2016 før det snudde på slutten av 2016. Økningen har fortsatt inn i 2017. Skolesektoren har generelt et lavt fravær både i 2017 og tidligere år. Det er i stor grad barnehagene som bidrar til at det totale sykefraværet for oppvekst øker. Barnehagene hadde et totalt sykefravær på 10,1% ved utgangen av 2016 mens det har økt til 13,6% ved utgangen av 2017. Dette er bekymringsfullt spesielt med tanke på at barnehagene samarbeider med NAV Arbeidslivssenter og Coperio om å få ned sykefraværet.

På Etat teknisk drift og etat kultur ser man at fraværet er redusert fra årsskifte 2016 til utgangen av 2017. Det er positivt.

KS etablerte i 2016 et prosjektsamarbeid med NAV rettet mot større kommuner med høyt sykefravær. Prosjektet går i perioden 2016-2017, heter NED med sykefraværet – IA-ledelse 2.0 og retter seg spesielt mot barnehager og helse- og omsorgssektoren. I 2017 har barnehagene i Stjørdal kommune jobbet mye med NED-prosjektet. Det har vært stort fokus på at alle ansatte skal involveres på hver enkelt barnehage for å jobbe med holdninger til, og kultur for, å være på jobb. Etaten synes prosjektet

så langt har vært vellykket selv om vi ikke ser utslag på sykefraværstatistikken. I 2017 har man i all hovedsak jobbet med kartlegginger og i 2018 vil etaten ha større fokus på tiltak.

Etat omsorg startet på NED-prosjektet høsten 2017 og jobber på samme måte som barnehagene med fokus på involvering av alle ansatte på hver avdeling. Pr utgangen av desember 2017 gjennomførte etaten dialogduk sammen med lederne i etaten. I 2018 vil man gjennomføre dialogduker på alle enheter/avdelinger.

Det er fortsatt slik at tilstedeværende ledelse og kontinuerlig fokus på ansatte, både de som er på jobb hver dag og de som er sykmeldt, er en suksessfaktor for å redusere sykefraværet.

Det jobbes generelt godt med oppfølging av sykmeldte arbeidstakere i alle enheter og etater.

5.4 Skademeldinger

Arbeidsmiljølovens § 5-1 omhandler plikt til å registrere skader i jobbsammenheng.

Det er viktig å ha gode rutiner for å registrere skader og sykdommer som er arbeidsmiljørelatert. Dette for å sikre den enkelte arbeidstakers trygderettigheter og for å skaffe verdifull informasjon som kan gjøre virksomheten i stand til å forbygge skader på ansatte.

I 2017 er det meldt 432 skader i kommunen. Dette er en stor økning fra tidligere år hvor det har kommet inn ca 340 skademeldinger pr år. Den store økningen i skademeldinger skyldes en enhet på Etat omsorg hvor det har vært svært krevende brukergruppe i 2017. Enheten har satt inn tiltak for å hindre nye skader på ansatte.

Fremdeles må det nevnes at vernetjenesten har en klar formening om at skader underrapporteres.

Innkomne meldinger fordeler seg stort sett mellom Etat omsorg med 342 (167 i 2016) og Etat oppvekst med 80 (164 i 2016)

Det ser ut til at vold mot lærere og medelever er et voksende problem i skolen. De fleste meldingene kommer fra barneskolen. I skademeldingene beskrives at ansatte daglig kan bli utsatt for verbal aggresjon, slag, spark og spyting.

Det er utarbeidet Handlingsplan mot vold og trusler i skolene. Denne har fokus på de voksne og oppfølgingen av dem som blir utsatt for vold og trusler. Planen vil bli behandlet politisk i første halvdel av 2017

I Omsorg er det flest skademeldinger fra enheter der det kan påregnes slag, spark og verbal trakassering. Antallet meldinger har gått betydelig opp fra 2016.

Fra 1.1.17 kom det nye bestemmelser om forebygging av vold og trusler om vold på arbeidsplassen. De nye reglene stiller blant annet krav om at virksomhetene skal kartlegge hvilken risiko det er for at arbeidstakerne kan bli utsatt for vold eller trusler. Stjørdal kommune har i 2017 gjennomført risikokartlegging med fokus på vold og trusler på alle skoler og enheter på Etat omsorg.

Dialog mellom ansatte og leder for å finne gode, forebyggende tiltak, er nødvendig. Dette skjer i mange tilfeller, og det hender også at hovedverneombudet kobles inn.

5.5 AKAN - Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk

AKAN-utvalget har i 2017 bestått av hovedverneombud, ungdomskontakt, en representant fra personalkontoret og en representant for BHT.

Utvalget har hatt 1 møter i 2017. Ingen AKAN saker meldt til utvalget.

Utvalget har jobbet med å revidere retningslinjene for AKAN arbeidet, og disse ble vedtatt i Administrasjonsutvalget i 2017.

Flere saker som omhandler rusmisbruk har vært håndtert og løst med godt resultat av ledere og av personalavdelingen, men disse blir ikke nødvendigvis AKAN-saker.

5.6 Arbeidsmiljøutvalget

I 2017 har AMU hatt 5 møter. Det er arbeidsgiver ved rådmannen som har hatt ledervervet i 2017.

Saker som er behandlet er bl.a.:

- Skademeldinger
- Behandling av tilsyn
- Revidering av IA-handlingsplan
- Revidering av handlingsplan for vold og trusler i skolen
- Revidering av AKAN-retningslinjer
- Nye verneområder
- Sykefravær

5.7 Likestilling

5.7.1 Kjønn

Virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning, skal i årsberetningen redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Dette gjelder kjønn, funksjonsevne og etnisitet.

Tabellene og beskrivelsen av tilstanden er beslutningsgrunnlag for politiske beslutninger knyttet til likestilling. De ansatte i Stjørdal kommune er fordelt med 78% kvinner og 22% menn. Av lederne i kommunen er 57% kvinner og 43% menn.

Tabellen nedenfor viser andelen årsverk av kvinner innenfor ulike stillingsnivåer. Kvinneandel, årsverk 2017;

Kvinneandel, årsverk	2015	2016	2017
Rådmannens ledergruppe (HTA 3.4.1)	37,5 %	37,5 %	42,9%
Enhetsledere (HTA 3.4.2)	57,7 %	58,0 %	58,8%
Akademikere (kap. 5), mastergrad	54,5 %	51,0 %	54,2%
Pedagogisk personale (lærere)	73,6 %	73,7 %	73,3%
Høyskole m/tilleggsutdanning	84,0 %	89,2 %	84,0%
Høyskole	84,0 %	85,9 %	88,0%
Fagarbeidere	80,6 %	79,9 %	79,8%
Ufaglærte	79,2 %	79,3 %	78,0%

Siden kvinneandelen av ansatte i kommunen er stor, er ikke fordelingen overraskende.

I Etat omsorg er andelen menn fremdeles svært lav. Som tabellen viser, er det marginale forskjeller fra år til år.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig stillingsstørrelse og gjennomsnittlig årslønn for menn og kvinner i Stjørdal kommune.

	2013	2014	2015	2016	2017
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse					
• Kvinner	78,2 %	77,2 %	78,2 %	79,1 %	79,5%
• Menn	85,7 %	85,3 %	85,8 %	88,3 %	85,9%
Gjennomsnittlig årslønn					
• Kvinner	407.528	422.088	430.707	441.944	456.078
• Menn	439.086	465.227	475.375	487.007	498.867
Gjennomsnittlig årslønn ledere					
• Kvinner	626.437	661.072	683.542	706.173	738.763
• Menn	640.342	690.982	714.236	718.995	755.014

Kommunen har fokus på deltidsproblematikken, og målsettingen har vært å øke andelen kvinner som kunne få den stillingsprosenten de ønsket eller den de hadde jobbet i over tid.

Lovverket er endret slik at dette nå er en rettighet. Flere kvinner har benyttet retten også i 2017.

Som en senere tabell viser, er det også i 2017 økning i antall kvinner som har stillingsprosent 0-25%. Dette er en konsekvens av at det tilsettes studenter i rekrutteringsstillinger. Disse jobber i all hovedsak helgevakter. For øvrig er det gledelig at kommunen har klart å tilsette flere kvinner i store stillinger i 2017.

Tabellen viser at lønnsforskjellene mellom kvinner og menn i Stjørdal kommune er relativt stabile.

5.7.2 Lønnsforskjeller

I tabellen nedenfor er lønna til kvinner sammenlignet med lønna til menn på samme stillingsnivå. Tabellen viser gjennomsnittlig lønn i forhold til årsverk.

Lønn kvinner/menn etter utdanning	2015		2016		2017	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Etatsjefer (HTA 3.4.1)	873 978	894 695	904 920	905 067	944 551	934 708
Enhetsledere (HTA 3.4.2)	670 847	673 600	692 923	684 442	711 081	724 358
Akademikere (kap. 5), master	559 700	623 588	587 273	645 201	607 192	652 797
Pedagogisk personale (lærere)	489 546	482 893	503 388	498 654	518 477	511 325
Høyskole m/tilleggsutdanning	479 261	486 429	485 909	496 800	499 575	515 967
Høyskole	431 929	458 357	440 340	475 047	456 405	495 466
Fagarbeidere	391 315	407 038	399 328	415 093	410 927	424 193
Ufaglærte	349 201	341 941	352 135	351 565	356 106	358 842

Som tidligere viser tabellen at stort sett på alle nivå og med ulik utdanning, har menn høyere lønn enn kvinner. Lønnspolitisk plan må brukes for å utjevne forskjeller, men man må også her ta høyde for at antallet menn på de ulike nivåene er langt lavere enn kvinneandelen. Enkeltpersoners lønn hos menn kan gi store utslag.

Ansatte fordelt på ansettelsesprosent og kjønn	2015		2016		2017	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
1 – 24,99 %	109	39	113	43	121	41
25 – 49,99 %	74	14	68	11	63	15
50 – 74,99 %	265	29	270	28	255	24
75 – 99,99 %	324	18	327	20	336	20
100 %	632	296	688	304	704	315
Sum	1 404	396	1 466	406	1 479	415

Det er gledelig at antallet kvinner som har 100% stillinger har økt med 16 i 2017 og at det er en økning som kommunen har hatt i flere år. Det viser at arbeidet med fokus på heltid har virket.

5.7.3 Etnisitet

Stjørdal kommune har ikke samlet oversikt over antall ansatte med fremmedkulturell bakgrunn.

Kommunen har flere ansatte med slik bakgrunn, men har ingen politikk på f.eks. at det skal innkalles søkere med fremmedkulturell bakgrunn dersom de er kvalifisert. Tendensen er likevel at dette skjer oftere enn tidligere.

Navnelister fra enhetene viser at mange ansatte har fremmedkulturell bakgrunn. Dette gjelder spesielt omsorgsetaten.

Blant lærlingene var det i 2017 15 av 50 med fremmedkulturell bakgrunn (13 i 2016).

Renholdstjenesten har også et stort innslag av medarbeidere med fremmedkulturell bakgrunn. Av de faste ansatte er det 17 av 61 med flerkulturell bakgrunn. Disse representerer 10 nasjoner. Dette er omtrent samme tall som 2016.

5.7.4 Funksjonsevne

Stjørdal kommune følger IA-avtalens målsetting om å tilrettelegge for medarbeidere med nedsatt funksjonsevne. Kommunen har mange gode eksempler på at tilrettelegging er foretatt med godt resultat.

Slik tilrettelegging skjer oftest for ansatte som allerede er ansatt i kommunen og som får nedsatt funksjonsevne. Også ved nyansettelser legger kommunen til rette, men det er ikke mange tilfeller pr. år.

Kommunen bidrar til at personer med nedsatt funksjonsevne kan bruke kommunen til arbeidstrening og evt fullføring av utdanning som fagarbeider.

5.8 HMS

Handlingsplanen for IA er rullert pga. endringer i den sentrale IA avtalen. Spesielt fokus er satt på punktene om at ansatte som mener de kan bli sykmeldt, skal varsle leder minst tre dager før legebesøk, slik at leder kan ha mulighet til å legge arbeidet bedre til rette. Både arbeidstaker og ledere jobber med å få dette til å fungere.

I IA – avtalen er det bestemt at det på alle enheter skal opprettes HMS-team som skal bestå av leder, tillitsvalgte og verneombud. Teamet skal ha minst to møter pr år, og hovedtema skal være arbeidsmiljø. Mange enheter er godt i gang med dette arbeidet. Utfordringer framover er hvordan det skal rapporteres og følges opp.

Alle enheter lager årlige handlingsplaner for HMS. Dette arbeidet gjennomføres i tett samarbeid med vår Bedriftshelsetjeneste. Handlingsplanene er utgangspunktet for hva enheten skal prioritere innenfor HMS-området kommende år. Med utgangspunkt i handlingsplanen og utførte aktiviteter, lages det en årsrapport for hver enhet knyttet til HMS.

5.9 Etikk

Bedriftshelsetjenesten har samarbeidsmøter med alle enheter i januar hvert år. I disse møtene er etikk tema. Dokumentasjonen viser at etikk har stått høyt på dagsordenen i flere enheter i kommunen. Stjørdal kommune har fokus på de etiske retningslinjene når nyansatte går gjennom ulike tema ved hjelp av e-læring. Ellers har det ikke vært systematisk fokus på de etiske retningslinjene i løpet av året.

5.10 Seniorpolitikk

Nåværende seniortiltaksordning ble vedtatt i Kommunestyret i juni 2014. Ordningen ble evaluert i 2015 og har etter det blitt videreført. Denne ordningen kommer i tillegg til andre nasjonale eller lokale tiltak for å holde ansatte i jobb lenger.

Omtrent 110 ansatte (80 kvinner og 30 menn) har avtale om seniortiltak ved årsskiftet 17/18. Tallet for årsskiftet 16/17 var 140. De fleste som har ordninger knyttet til seniorpolitikken, har benyttet anledningen til å ta ut fridager.

I og med at det er ca 160 ansatte i målgruppen fra 62 år og eldre, er det 70% av de ansatte som har benyttet seg av seniorpolitiske tiltak.

Ved utgangen av 2017 var det 20 ansatte i kommunen som har benyttet seg av muligheten til å gå av med AFP fra Kommunal landspensjonskasse. I tillegg kommer ansatte som er medlem av Statens pensjonskasse. Der har kommunen ikke oversikt over antallet fra Stjørdal kommune som har tatt ut AFP.

5.11 IA – Inkluderende arbeidsliv

Kommunen vedtok i 2017 en ny handlingsplan for IA-arbeidet. I handlingsplanen er det bestemt at det på alle enheter skal opprettes HMS-team som skal bestå av leder, tillitsvalgte og verneombud. Teamet skal ha minst fire møter pr år, og hovedtema skal være arbeidsmiljø. HMS-teamet er enhetens AMU og i revideringa av handlingsplanen ble det lagt vekt på at HMS-teamet har en viktig rolle på enheten.

6. SAMFUNN OG LIVSKVALITET

6.1 Befolkningsutvikling.

Tabell 1: Utvikling av folketall 2010-2017

	01.01.10	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.01.18
Totalt	21.375	22.058	22.379	22.683	22.957	23.308	23 625	23.964
Fødte	283	287	261	262	255	260	245	261
Døde	143	161	149	176	157	155	178	170
Fødselsoverskudd	140	126	112	86	98	105	67	91
Innflytting,innenl.	979	1.126	937	950	899	1018	956	1.050
Utflytting, innenl.	705	853	823	832	812	849	857	887
Netto flytting	226	172	114	118	87	169	99	163
Nto innvandring	48	101	99	95	84	76	150	84
Folketilvekst	415	399	321	304	274	351	317	339

Tabell 2: Folketall fordelt på alder og kjønn

	01.01.2016			01.01.2017			01.01.2018		
Alder	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
0-5 år	847	902	1 749	815	893	1708	783	896	1679
6-15	1 495	1 580	3 075	1506	1587	3093	1578	1578	3156
16-19	646	700	1 346	653	709	1362	643	740	1383
20-66	6 641	6 876	13 517	6710	7004	13714	6887	7153	14040
67 +	1 801	1 469	3 270	1862	1569	3431	1996	1710	3706
Totalt	11 430	11 527	22 957	11546	11762	23308	11887	12077	23964

Arbeidsledighet i Stjørdal kommune

		2006	2008	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	2016*	2017*
Pr. 31.12	Registrert helt ledige	153	194	248	249	217	265	266	302	223	208
	Kvinner	74	76	103	125	114	115	113	111	101	81
	Menn	79	118	145	124	103	150	153	191	122	127

Tallet for fra og med er pr november som er statistikkmåned arbeidsledighet.

Tabell 1: Utvikling av folketall 2010-2016

	01.01.10	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17
Totalt	21.375	21.659	22.058	22.379	22.683	22.957	23.308	23 625
Fødte	283	275	287	261	262	255	260	245

6.2 Samfunnssikkerhet og beredskap Stjørdal kommune

Stjørdal kommunes kriseledelse har i 2017 ikke vært involvert i hendelser som har krevd koordinering eller samordning. Rådmannens fullmakter knyttet til håndtering av uønskede hendelser i Stjørdal kommune har ikke vært utløst.

Stjørdal kommunes kriseledelse har hatt jevnlige møter for å diskutere utfordringer i Stjørdal kommunes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i et tverrfaglig og tverretatlig perspektiv. Det er i tillegg til dette gjennomført opplæring og oppfriskning av kunnskap og kompetanse i bruk av krisestøtteverktøy i Stjørdal kommune.

I Stjørdal kommune er det fire virksomheter som er underlagt storulykkeforskriften. Dette er

- FloGas gassanlegg
- Glava isolasjonsfabrikk
- Orica Norge sprengstofferlager
- Børstad transport AS

I løpet av 2017 er følgende planer og rapporter utarbeidet:

- Plan for Stjørdal kommunes kriseledelse er kontinuerlig oppdatert
- Evakueringsplan for Sutterø og Kvislabakken under utarbeidning

Øvelser gjennomført og evaluert i 2017:

- Varslingsøvelse og table-topøvelse 7. februar for Stjørdal kommunes kriseledelse.
- Øvelse SODD i regi av Fylkesmannen 1. mars 2017

Krisestøtteverktøyet DSB-CIM er tatt i bruk av Stjørdal kommunes kriseledelse, Værnesregionen legevakt, Stjørdal brann og redningstjeneste og deler av enhet kommunalteknikk. DSB-CIM brukes blant annet til mannskapsinnkalling, informasjonsutveksling og loggføring. Stjørdal kommune startet et prosjekt i 2017 for å lage en mer helhetlig tilnærming til arrangementssøknader og gjennomføring av arrangementer i Stjørdal kommune. Deler av dette prosjektet er knyttet opp mot en ny og frittstående modul i CIM-programvarefamilien. Prosjektet har blant annet som siktemål å skape bedre oversikt over risikonivået ved arrangementer i Stjørdal kommune.

I 2018 planlegges en større tverrfaglig øvelse i regi av Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning i Stjørdal kommune. Stjørdal kommune har sammen med Ørlandet og Trondheim kommune søkt skjønnsmidler til gjennomføring av en gradert risiko og sårbarhetsanalyse. Om finansieringen av dette prosjektet lykkes vi dette være et av de prioriterte arbeidsområdene innen samfunnssikkerhet og beredskap i Stjørdal kommune.

6.3 Samhandlingsreformen

Reformen har siden 2012 krevd stadig mer innsats i kommunalt folkehelsearbeid og en bedre oppgavefordeling og samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten.

6.3.1 Folkehelsearbeid

Stjørdal kommune har de siste 3 år hatt en bred faglig oversikt over folkehelsen og påvirkningsfaktorer for denne i kommunen. Vi får stadig oppdaterte kilder til kunnskap, og oversikten fornyes kontinuerlig. Med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget om folkehelse i Stjørdal, er tre satsningsområder for folkehelsen vedtatt i kommunen. Av planstrategien (sak 111/16) skal folkehelseperspektivet ved de tre satsningsområdene ivaretas gjennom alle kommunens planer.

Satsningsområde 1: Fysisk aktivitet.

Satsningsområde 2: Et inkluderende samfunn

Satsningsområde 3: Tilrettelegge for gode valg

Ved å integrere disse satsningsområdene i samfunnsplanleggingen og i planene til alle etater skal innbyggerne i Stjørdal kunne oppleve bedre helse på sikt. Systematisk bruk av folkehelsekunnskap i kommunal planlegging er lovpålagt, og vil utvikles videre. Ved å jobbe på denne måten får vi en kunnskapsbasert forankring av kreative og gode tiltak som bidrar til et helsefremmende samfunn. I tillegg vil kunnskapsbaserte rammebetingelser fastsatt i kommunens planverk bidra til å sette hindringer mot en usunn samfunnsutvikling.

Værnesregionkommunene har et felles fagmiljø (Samfunnsmedisinsk enhet) for innhenting, analyse og presentasjon av folkehelsekunnskap, som brukes i planleggingsarbeid på overordnet nivå og i større reguleringsarbeider i den enkelte kommune. I Stjørdal har det i 2017 vært arbeidet særlig mye med å bruke folkehelsekunnskapen aktivt inn i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel, større reguleringsplaner, som sentrumsplanen, og i implementeringen av gode tiltak for barn og unge. Det har også blitt etablert en tverretattlig plandialoggruppe i kommunen, som forenkler arbeidet med å hensynta folkehelse og miljørettet helsevern på et tidlig stadium i plansaker.

Kunnskapsgrunnlaget om folkehelsen har også bidratt til målrettet planlegging av Frisklivssentralens tilbud og aktivitet.

6.3.2 Oppgavefordeling kommune – sykehus

Vesentlige forbedringer er gjort i samhandlingen siden 2012. Våre helsepersonell skal håndtere meldinger, koordinere sammensatte tjenester, tilrettelegge individuelle tiltak, lære nye rutiner og trygge brukere til å utnytte en fornuftig egeninnsats – en fortløpende kvalitetsutvikling har blitt hverdagen i omsorgstjenestene.

Spesialisthelsetjenestens satsning på «pakkeforløp» eller «pasientforløp» knyttet til diagnoser fører til at kommunen må tydeliggjøre sine roller i samarbeidet med dem. Det er nå særlig viktig å sikre en hensiktsmessig dialog og styring av legetjenestene i kommunen som ledd i den videre kvalitetsutviklingen.

På strategisk nivå er det et tydelig behov for å utvikle helse- og omsorgstjenestene i kommunen i takt med spesialisthelsetjenesten. Her øker viktigheten av samarbeidet med Helse Midt-Norge RHF, som nå arbeider fram sin strategi for perioden fram mot 2030. Dette bør sees opp mot vår strategi i «Omsorg 2030».

6.4 Annet samfunnsmedisinsk arbeid

6.4.1 Smittevern

Stjørdal har en åpning mot globalt smittepress gjennom sin beliggenhet og fordi vi er vertskap for Trondheim lufthavn Værnes. Økt innvandring av mennesker med annerledes forekomst av smittsomme sykdommer øker arbeidet med smittevernkontroll etter nasjonale retningslinjer og plikter. Det er et behov for å samstemme og revidere smittevernplaner i kommunene i Værnesregionen.

6.4.2 Miljørettet helsevern

Fagområdet får nå et løft ved etableringen av Samfunnsmedisinsk enhet i Værnesregionen, under kommuneoverlegens ansvar. Dette betyr at vi kan ta igjen ventende oppgaver innen arealplanlegging, reguleringssaker og tilsyn med virksomheter med meldeplikt eller godkjenningsplikt etter forskrifter knyttet til Folkehelseloven, Tobakkskadeloven og Plan- og bygningsloven.

6.4.3 Helsemessig beredskap

Som en del av kommunal kriseledelse bør samfunnsmedisinsk kompetanse bidra i utarbeidelsen av en helhetlig ROS-analyse.

6.5 Miljøstatus 2017

6.5.1 Overordnet miljøarbeid

Som oppfølging av kommunestyrets vedtak fra 2016, ble status for klimatiltak og forslag til konkrete tiltak lagt fram for kommunestyret i juni. Gjennom den politiske behandlingen er det gitt føringer for mål strategi og tiltak til ny rullering av kommuneplanen. Samlet utslipp, regnet i CO₂-ekvivalenter, har gått opp fra 2009 til 2015 med mer enn 14%! I samme periode har Stjørdal hatt en befolkningsvekst på 7,5%.

Kommunedelplan «Langøra med vannmiljø», som berører viktige miljøspørsmål, er ikke ferdigstilt da planprosessen avdekket behov for tilleggsutredninger. Planen fremmes for politisk behandling i 2018.

6.5.2 Friluftsliv og grønnstruktur

Det er gitt tilskudd til utbedring av turvei gjennom Bjørdalen og Skjelstadmark oppvekstsenter har fått tilskudd til et nærmiljøprosjekt med tilrettelegging for friluftsopplevelser.

«Snarveiprosjektet» er videreført i 2017. Det omfatter kartlegging av snarveier i innenfor tettstedene og har som mål å legge til rette for økt fysisk aktivitet. Medvirkning fra barn og unge har vært sentralt. Handlingsplanen Grønne prosjekt 2017 – 2021 ble fremmet for politisk behandling.

Hovedmålsettingen er å tilrettelegge for økt fysisk aktivitet i hverdagen. Planen omfatter både plantiltak og fysiske tiltak.

Det er igangsatt et prosjekt med kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder der målsettinga er å stryke kunnskapsgrunnlaget for friluftslivsinteressene i saksbehandling og planarbeid.

Temautredningen «Idretts- og friluftsanlegg i Trondheimsfjorden», et samarbeidsprosjekt for kommunene i trondheimsregionen ble ferdigstilt i 2017.

6.5.3 Natur og ressursforvaltning

Arbeidet med kartlegging og bekjempelse av fremmede plantearter langs vei er ført videre med tilskudd fra Statens vegvesen og Fylkesmannen på til sammen 100 000 kr. Prosjektet videreføres i

2018. I naturreservatene Hegramo, Måsøra – Hofstadøra og Reppesleiret har arbeidet med bekjempelse av fremmede plantearter fortsatt i 2018.

Råvatnet og Bjørgtjønna med tilhørende bekker er blitt behandlet med Rotenon for fjerne gjedde som er en fremmed og skadelig art i området. Kommunen har gitt tilskudd til prosjektet der Fylkesmannen har vært prosjektansvarlig.

Det er gjennomført supplerende kartlegging av stor salamander, en art kommunen har et særskilt forvaltningsansvar for. Alle deler av kommunen der arten antas å kunne forekomme er nå kartlagt. Det ble tildelt 1,49 mill. kr gjennom tilskuddsordningen «Spesielle tiltak i jordbrukets kulturlandskap» (SMIL), en økning på vel 27% fra 2016, men utbetalingene var fordelt på færre tiltak. Det er innvilget 32 søknader, fordelt på 25 tiltak som gjelder vannmiljø, og 7 tiltak som gjelder biologisk mangfold. Som bestandsregulerende tiltak er det åpna for jakt på bever.

6.5.4 Kulturminner og kulturmiljø

Arbeidet med revisjon av kulturminneplanen startet i 2016 er ført videre i 2017.

6.5.5 Avfall, avløp og utslipp

Avfallsmengder som samles inn fra husholdninger ligger på samme nivå som i 2016, ca. 4583t. Til gjenbrukstorget på Sutterø er det levert 6638t avfall, en økning på vel 10% fra foregående år.

Avfallshåndtering har også i 2017 fått oppmerksomhet i byggesaksbehandlingen gjennom dokumenttilsyn.

Nytt sentrum renseanlegg (SARA) ble satt i prøvedrift og vil bli satt i ordinær drift i løpet av 2018. Anlegget har kjemisk rensing, og det er tilrettelagt for biologisk rensetrinn ved senere utbygging. Anlegget vil kunne dekke behovet fram til fram til 2065 og innebærer et betydelig løft på avløpsområdet.

Gjennom egen tilskuddsordning for drenering av jordbruksareal er det innvilget 21 søknader.

Dreneringstiltak bidrar bl.a. til redusert erosjon og redusert utslipp av klimagassen lystgass.

Det ble inngått avtale med Meråker kommune om vannområdeforvaltning med opprettelse av 3-årig prosjektstilling, noe som vil bidra til å styrke arbeidet med vannmiljøet.

Prosjektet «Overvannshåndtering i tettstedet Stjørdal» er avsluttet i 2017 med. en handlingsdel med i alt 22 ulike enkelttiltak.

6.5.6. Drikkevannsforsyning og miljøretta helsevern

Det er gjennomført oppgradering av vannledninger i kommunen. Det leveres drikkevann av god kvalitet fra kommunens vannverk.

6.5.7 Energi- og ressursøkonomi

Energieffektivitet i kommunale bygg er gitt høy prioritet med bygningsmessige tiltak og optimalisert styring av energibruken. Totalt energiforbruk i kommunale bygg i 2017 var på 20,03 GWh. Redusert energiforbruk i kommunale bygg fra 2016 til 2017 er på 0,71 GWh når det er korrigert for temperatur. For kommunale bygg som eksisterte i 2010 er reduksjonen i energibruk på 7,9% i perioden fram til 2017.

Planprosjektet «Knutepunkt Stjørdal», som inngår i utviklingen av Stjørdal som knutepunkt i det framtidige trafikkmønsteret i Trondheimsregionen, ble påbegynt med forberedelser til planprogram. Planarbeidet har vist seg å være mer krevende enn antatt og er forsinket med ca. ett år. Det er gitt tilsagn om 700 000,- i tilskuddsmidler fra Miljødirektoratets ordning «Klimasats – støtte til klimasatsing i kommunene» .

6.5.8 Holdningsskapende virksomhet

Miljøprisen ble gitt til Arne Moksnes for mangeårig innsats med naturvernarbeid. Med tilskudd fra Fylkesmannen har Skatval skole ryddet søppel i Vinnan – Velvangen fuglefredningsområde.

Årsrapport 2017

Rådmann/Organisasjonsenheten Stjørdal Kommune

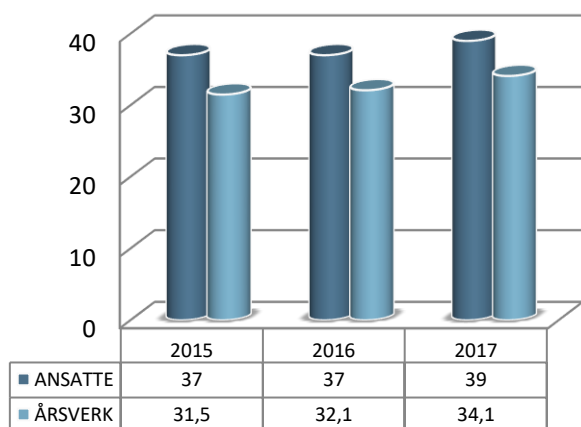
Begivenheter 2017

Rådmann
Anne Kathrine
Slungård

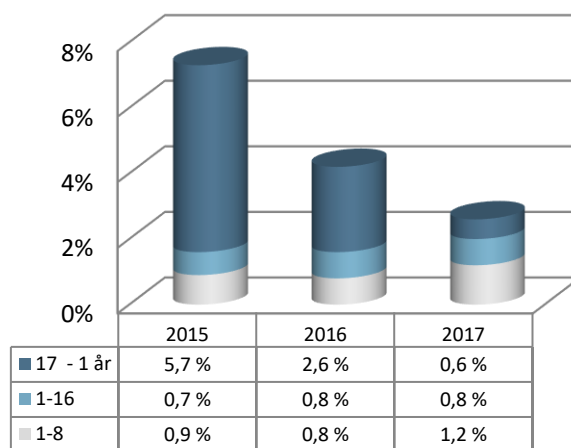
Org.sjef
Kari Linseth Øfsti
Turid Aas konstituert
fra 30.10.17

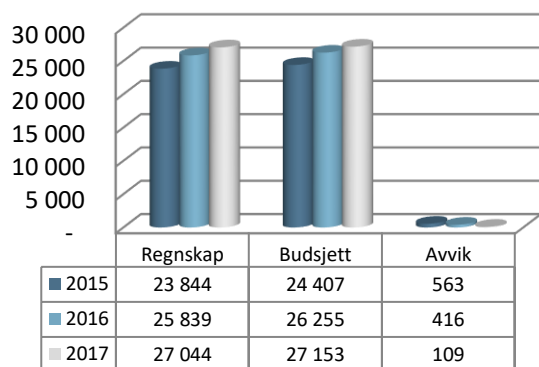
Bemanning

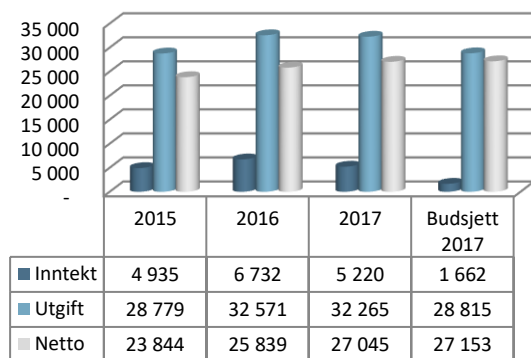
Sykefravær

Regnskap (1000 kr)

Driftsutgifter/-inntekter (1000 kr)

1. Organisasjon

1.1. Bemanning

Omfatter Enhet personal, Enhet Servicetorg/Arkiv, rådgivere og tillitsvalgte. Enhetene Værnesregionen IT og Enhet lønn/regnskap er direkte lagt under organisasjonssjefen, mens enhetene barnevern og PPT der rapporterer til Samhandlingsleder. Samhandlingsleder rapporterer til organisasjonssjefen. Økonomienheten rapporterer også her.

1.2. Sykefravær

Sykefraværet er lavt.

2. Resultatvurdering

2.1. Regnskap

Etat / Enhet	Regnskap	Budsjett	Avvik	Regnskap	Regnskap
	2017	2017	2017	2016	2015
Rådmann*	2 327	2 002	-325	2 512	2 000
Beredskap	16	25	9	48	102
Økonomi	4 793	5 051	258	4 704	3 811
Org.ledelse	3 182	3 032	-150	2 931	2 890
HTV og verneombud	4 221	3 938	-283	3 941	3 310
Personal	5 570	5 635	65	4 935	4 995
Servicetorg	6 935	7 470	535	6 769	6 735
SUM Regnskap	27 044	27 153	109	25 840	23 843
Budsjett	27 153			26 254	24 407
Avvik	109			414	564

Rådmann* er inkludert beredskap og Trondheimsregionen. Merforbruk knyttet til feilbudsjettering lønn og godtgjøring som er rapportert gjennom året.

Økonomi har inntekter utover budsjett i forbindelse med bistand mot Værnesregionen, samt mindreforbruk på lønn grunnet noen i redusert stilling en periode.

Organisasjonsledelse har merforbruk knyttet til dobbel lønnsutbetaling ved konstituering av organisasjonssjef. Dette merforbruket kan sees i sammenheng med mindreforbruk ved enhet personal, da personalleder er konstituert som organisasjonssjef.

Hovedtillitsvalgt (HTV) har merforbruk grunnet økt frikjøp av plasstillitsvalgt.

Servicetorget: Mindreforbruk på 535.000 knyttes til vakante stillinger gjennom året.

3. Kostra og eventuelt nøkkeltall

Nøkkeltall til organisasjonsenhetens samlede rapport 2017

KOSTRA 2016,2015 og 2014	År	Stjørdal	Malvik	Levanger	Gruppe 13	Gj.snitt N-Trøndelag
Lønn, adm og styring, i % av totale lønnsutg.	2017	3,8	7,1	6,0	6,0	6,1
	2016	3,9	7,2	6,2	5,8	6,2
	2015	4,1	6,8	6,7	5,8	6,3

Servicetorget:

	2014	2015	2016	2017
Dokumentregistreringer arkiv pr. år	54 944	56 382 **	44 044 **	66 000
Gj.snitt ant. besøk på hjemmesiden pr. dag	563	268	308	
Antall nye søknader om bostøtte pr år		372	371	385
Total årlig utbetaling av bostøtte	11,7 mill	11,25 mill	11,35 mill	9,2 mill
Andel elektroniske søknader om bostøtte			20%	43%
Ambulerende skjenkebevillinger - saker pr. år	59	105	74	49
Utleie torgplass – antall søknader	78	114	75	96
Utdeling av nabolister			60	58

** I 2016 hadde vi i tillegg til 44.044 journalførte journalposter et etterslep på 13.200 ved årsskiftet 2016/2017. Totalt blir det drøyt 57.000 journalposter i 2016. Restanse ved årsskiftet 2015/2016 var ca 3 000 journalposter.

Personal:

	2015	2016	2017
Antall ansettelseskontrakter utarbeidet	860	545	494
Antall permisjonssøknader besvart	313	298	226
Totalt antall søknader på stilling	4003	4158	4001

4. Måloppnåelse og utfordringer Økonomienheten:

Prioriterte mål i 2017 har vært å lage oversiktlige og lettforståelige økonomirapporter internt og for politisk styring. Som en del budsjettprosessen ble det gjort en KOSTRA-analyse med den hensikt å synliggjøre ressursbruk, dekningsgrader og prioriteringer i Stjørdal kommune. Videre var det viktig for enheten å styrke ressursinnsatsen knyttet til det nasjonale prosjektet Sio. Videre var utforming og bidrag til strateginotat, økonomiplan, årsmelding, årsrapporter og perioderapporter viktige oppgaver i 2017.

Enheten har i 2017 brukt mye tid på å få til gode rutiner knyttet til økonomioppfølgingen og budsjettering av Værnesregionenhetene.

Finansforvaltningen i 2017 var preget av lave kortrenter og fortsatt lave langrenter. Det ble gjort en rentebinding våren 2017 for å sikre forutsigbarhet i forhold til en fremtidig renteøkning. Gjeldsporteføljen er jevnt økende og vi har valgt å bruke noe mer tid på forvaltningen av gjeldsporteføljen. Blant annet har vi stor nytte av å ha tatt i bruk et nytt verktøy fra Kommunalbanken for den løpende oppfølgingen. Ny bankavtale ble signert i 2016 med DNB for nye 3+1 år. Den nye avtalen gir en noe lavere avkastning på overskuddslikviditet slik at vi har valgt å være med aktiv i forvaltningen av disse midlene.

Blant annet ble det plassert midler både i sertifikatmarkedet, direkteplasseringer i lokale sparebanker og i pengemarkedsfond. Både gjelden og plassering av overskuddslikvidet forvaltes gjennom bruk av moderne skybaserte it-løsninger. Dette for å få bedre oversikt og mer effektiv forvaltning.

Organisasjonssjefen:

Tillitsvalgte:

Godt samarbeid med tillitsvalgte og hovedverneombud. Konstruktive møteplasser.

Servicetorg/arkiv:

Det totale sykefraværet på enheten har hatt en positiv utvikling de siste årene.

I 2017 ble det jobbet godt med etterslepet som var på løpende kontrolloppgaver og arkivet er nå ajour.

Via digital forsendelse fra Ephorte ble det sendt ut nesten 22.500 forsendelser i 2017 og 57% ble lest digitalt. Her ligger et stort potensiale for reduserte kostnader. Arbeidet med bostøtte er en viktig faktor for enheten og det gjøres en god jobb for kommunens innbyggere.

Personal:

Enheten har bistått etater og enheter i vanskelige personalsaker. Dette er krevende prosesser som krever mye av både leder og ansatte på enheten.

Enheten har ansvar for lærlingene i kommunen - ved utgangen av 2017 ca. 50. I stedet for å kjøpe tjenester av et opplæringskontor for å jobbe med lærlingene, gjør Enhet personal denne jobben for kommunen.

Også i 2016 har enheten jobbet sammen med NAV for å bidra til at ungdommer som faller utenfor arbeidslivet, får mulighet til jobb og utdanning i regi av kommunen.

Utfordringer:

- Å bidra til at kommunen har fokus på hovedutfordringene som rekrutteringsstrategien peker på knyttet til rett bemanning og kompetanse til rett tid.
- Å fortsatt ta samfunnsansvaret som ligger i det å gi et tilbud til ungdom som faller utenfor arbeidslivet.
- Å ha kunnskap nok til å løse flere saker i fronttjenesten for å frigjøre tid for saksbehandlerne.
- Saksbehandlers bruk av e-post mm gjør dokumentfangst til arkiv mer utfordrende
- Å kunne bruke juridisk mer strategisk og i opplæringsøyemed.
- Å få til en god sammenheng mellom de overordnede målene til kommunen og den enkelte enhet/etats mål samtidig som kommunen har begrensede økonomiske ressurser er utfordrende. Arbeidet med strateginotat og økonomiplaner blir viktige verktøy i denne prosessen.

Fellesutgifter

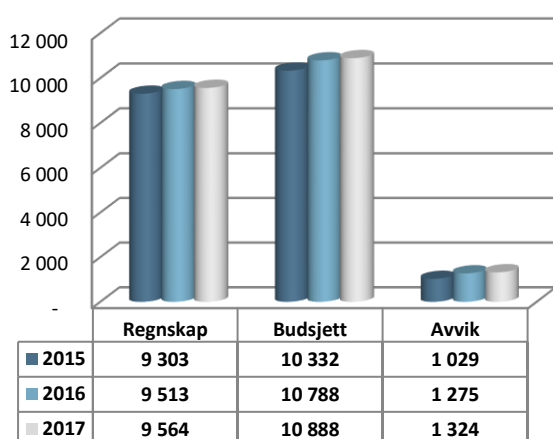
Org.sjef
Kari Linseth Øfsti

Turid Aas
konstituert fra
31.10.2017

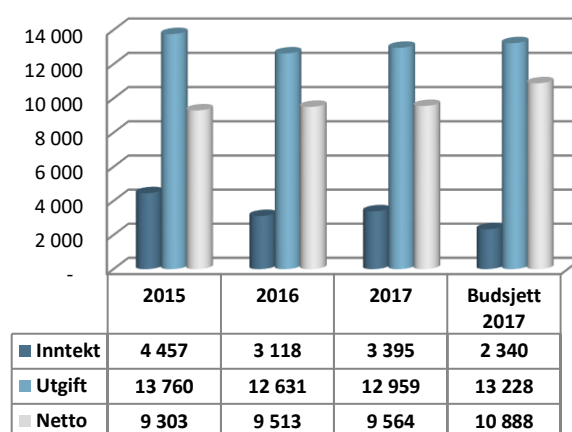

I Stjørdal kommune rapporteres en del utgifter under fellesutgifter. Dette er bl.a. utgifter som kontingenter, bedriftshelsetjenesten, lærlinger, opplæring, fellesutgifter for servicetorg, IKT og seniortiltak.

Regnskap (1000 kr)

Driftsutgifter/inntekter (1000 kr)

Etat / Enhet	Regnskap	Budsjett	Avvik	Regnskap	Regnskap
	2017	2017	2017	2016	2015
Kontingenter	2 092	2 158	66	1 921	1 957
Servicepensjon - KLP	1 348	1 662	314	1 410	1 403
Lærlinger	1 407	1 407	0	1 404	1 364
Diverse fellesposter	2 560	2 946	386	1 801	1 762
IKT - Felles	2 159	2 715	556	2 977	2 817
SUM Regnskap	9 566	10 888	1 322	9 513	9 303
Budsjett	10 788			10 788	10 332
Avvik	1 222			1 275	1 029

Kontingenter:

Kontingenter har de siste årene økt med i snitt 100.000 pr år. Økningen var ikke så høy fra 2015 til 2016, men har økt med kr 170.000 fra 2016 til 2017. Fortsatt er vi innenfor budsjettrammen, men må ta høyde for at rammen må økes fra 2019. Dette pga årlig justering av kontingenter som tar utgangspunkt i antall innbyggere (KS-kontingent) og ansatte i kommunen (OU-kontingent).

Servicepensjon – KLP:

Her posteres bl.a. Norsk pasientskadeerstatning og ansvarsforsikring. Fakturaen fra Norsk pasientskadeerstatning svinger fra år til år, men har de to siste årene hatt reduksjon fra 760.000 i 2015 til 570.000 i 2016 og 560.000 i 2017. Ansvarsforsikring har ikke hatt den økningen som var forventet. I tillegg ble det i 2017 reduksjon i antall utbetalinger til KLP. Samlet gir dette et mindreforbruk på ansvaret med ca 300.000 kr.

Div. fellesposter:

Seniortiltak har et mindreforbruk på kr. 570.000.

Bedriftshelsetjenesten har et merforbruk på kr 144.000 som kan forklares med lovpålagte risikokartlegginger ved enkelte enheter. Det er også gjort innkjøp i kantina i forbindelse med flytting og oppgradering. Ellers er det servicetorg, felles (+50') og opplæringstiltak (+50') som står for resterende positive avvik.

IKT - felles:

Ved dette ansvaret meldes det et mindreforbruk på 556.000. Dette har sammenheng med overgang til bredbånd og mindreforbruk ved datakommunikasjon og lisenser. Noen lisenser blir ført på Værnesregionen mens andre gjelder kun Stjørdal og føres under fellesutgifter. Posten datakommunikasjon har hatt nedgang de siste årene, og det er besluttet at det er mulig fra 2018 å flytte midler fra dette ansvaret over til Stjørdals andel av VARIT. De to IT-ansvarene har blitt sett på i sammenheng over mange år, da det stadig er i endring hvilke lisenser som betales hvor.

Stjørdal sin andel av Værnesregionen

Org.sjef
Kari Linseth Øfsti

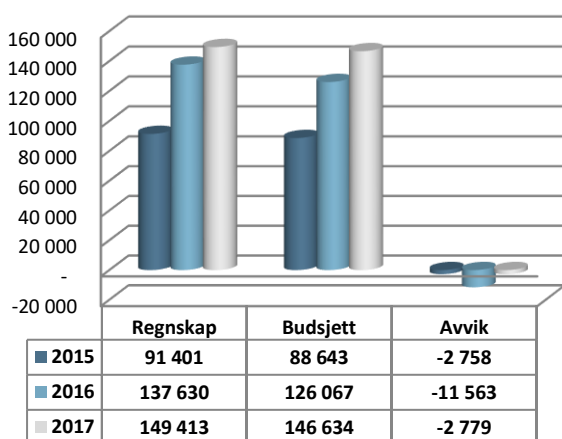
**Leder VR
Samhandling**
Runar Asp

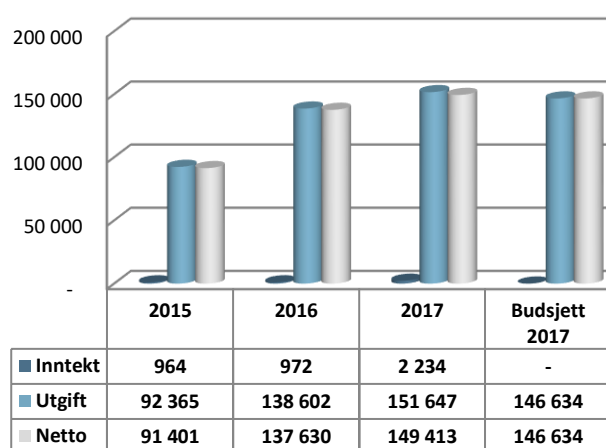
I grafene under vises samlet forbruk for Stjørdal sin andel av Værnesregionen, og detaljer på fagområdet er å lese i tabellen på neste side.

Det henvises til Værnesregionen sine årsmeldinger for detaljerte opplysninger for 2017.

Regnskap (1000 kr)

Driftsutgifter/inntekter (1000 kr)

Gr.ansvar		Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik	Regnskap 2016	Regnskap 2015
140	Stj. andel av VR Samfunnsmedisinsk enhet	2 669	2 805	136	2 519	
	VR regnskap/fakt.beh./lønn	6 592	6 154	-438	6 243	6 304
	VR innkjøp	2 439	2 711	272	2 103	1 450
	Skatt*	1 786	2 491	705	2 941	2 694
	Arbeidsgiverkontroll*	1 152	1 266	114		
	VR sekretariat	341	682	341	583	526
	VR IKT	13 755	14 295	540	11 317	10 510
150	Stjørdals andel VR adm/IKT	26 065	27 599	1 534	23 187	21 484
	VR samhandling	766	781	15	749	720
	VR legevakt	7 943	7 908	-35	7 413	7 088
	VR DMS	12 520	12 596	76	12 172	7 652
	VR forvaltningskontor	5 491	5 532	41	5 270	4 942
	VR NAV	39 109	38 675	-434	32 976	
160	Stjørdals andel VR Helse	65 829	65 492	-337	58 580	20 402
	VR barnevern (adm og juridiske tjenester)	11 767	12 380	613	11 631	9 883
	Barnevern Stjørdal, tiltak i og utenfor familien	32 625	27 837	-4 788	30 860	30 116
	Enslig mindreårige flyktninger, under 15 år	-	-	-	612	-
170	Stjørdals andel VR barnevern	44 392	40 217	-4 175	43 103	39 999
180	Stjørdals andel VR PPT	10 458	10 522	64	10 252	9 518
	TOTALT	149 413	146 635	-2 778	137 641	91 403

*Skatt og arbeidsgiverkontroll er splittet på to ulike ansvar fra 2017

1. RESULTATVURDERING

1.1. Avvik økonomi

Stjørdal sin andel av Værnesregionen har samlet et merforbruk på 2,8 mill i 2017. Dette etter salderingen statstilskudd flyktninger der NAV fikk tilført 12,7 mill.

Ansvar 150 adm/IKT har et mindreforbruk på 1,56 mill. IKT har et mindreforbruk på 0,5 mill grunnet mer prosjektmidler enn budsjettet. Stjørdals andel av skatt og arbeidsgiverkontroll har et mindreforbruk på 0,8 mill. Sekretariat har også mindreforbruk på 0,3 mill som knyttes til vakanse.

NAV viser et merforbruk på 0,4 mill etter endret budsjett. Stjørdals andel av NAV fikk tilført 12,7 mill i saldering i oktober 2017. Dette ble fordelt på 1,7 mill merutgifter bosetting, 2,5 mill historisk etterslep flyktninger samt 8,5 mill sosialutbetalinger i 2017.

Resterende samarbeid på helse er tilsvarende balanse.

Stjørdal kommunes andel av Barnevernet viser et avvik på totalt -4,2 mill.

Avviket skyldes:

- 1,1 mill på tiltak i hjemmet; Merkostnad avlastningstiltak og kjøp av tjenester
- 3,6 mill på tiltak utenfor hjemmet; I all hovedsak gjelder merforbruket kostnader på barn i institusjon i løpet av året.
- 0,6 mill mindreforbruk på juridiske tjenester og administrasjon/lønn.

VR PPT er tilnærmet i balanse.

Begivenheter 2017

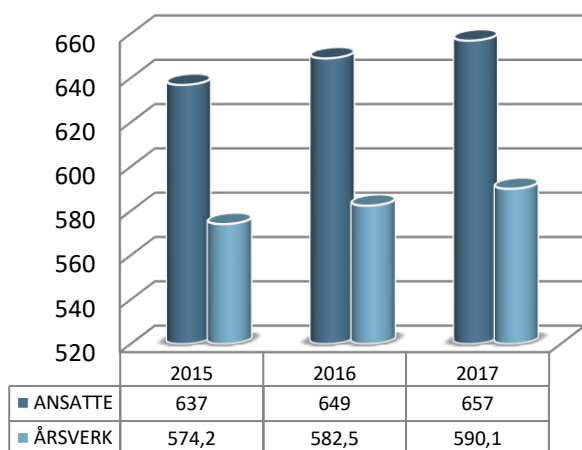
- Tverrfaglig samarbeid og tidlig innsats – «Sammen om å få det til»
- Åpning av Skjelstadmark barnehage
- Utvidelse av Fosslia skole

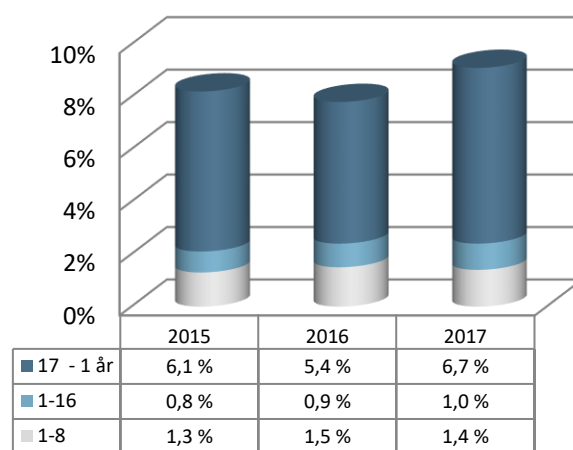
Oppvekstsjef

Ann Kristin Geving

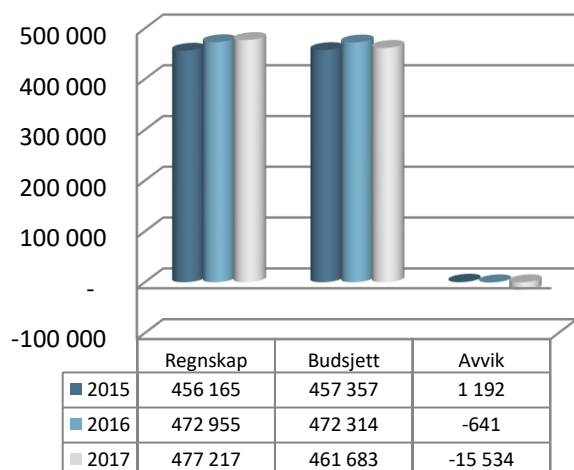
Bemanning

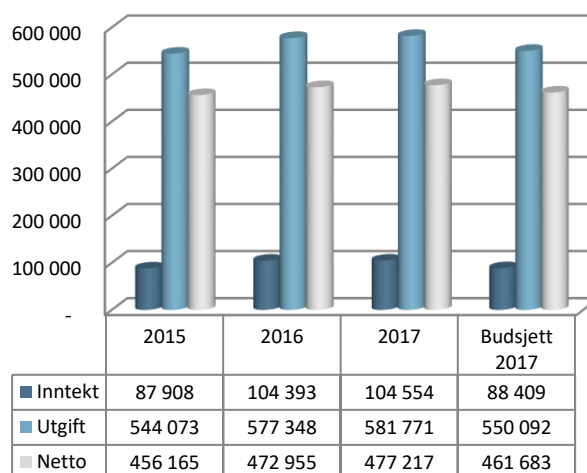
Sykefravær

Regnskap (1000 kr)

Driftsutgifter/-inntekter (1000 kr)

1. Organisasjon

1.2 Sykefravær

Fraværet på grunnskoleområdet er stabilt og lavt. Det har det vært stabilt lavt over flere år, og det meldes ikke om arbeidsplassrelatert fravær. Lederne melder om stort arbeidspress, og har bekymringer knyttet til det.

Sykefraværet på barnehageområdet er fremdeles høyt. Dette er problematisk på flere måter, som ved at det blir nødvendig å sette inn vikarer for å sikre nok voksne på jobb for å ivareta barnas sikkerhet. Det er kostbart og er noe av årsaken til det negative avviket på barnehageområdet. Det fører også til at ustabil bemanning i barnehagene, særlig ved de enhetene som har spesielt høyt fravær og det fører til at kvaliteten på tjenesten blir dårligere.

Arbeidet med å få ned sykefraværet fortsetter i 2018, og det vil særlig rettes fokus på leders ansvar i å få ned fraværet.

2.0 Resultatvurdering

2.1 Regnskap

Barnehageområdet i sin helhet fikk et merforbruk på 8,5 mill. 6 mill. av dette skyldes inntak av barn uten rettighet, og refusjon av tilskudd for barn tilhørende i Stjørdal, men med plass i privat barnehage i en nabokommune. Tilskudd betales av den kommunen hvor barnet har registrert bostedsadresse. Kommunale barnehager hadde et merforbruk på ca. 2,5 mill. Dette skyldes i stor grad sykefravær og bruk av vikar.

Stjørdal kommune har 15 private ordinære barnehager, 11 private familiebarnehager og 10 kommunale barnehager. Flora kommunale barnehage og 3 private familiebarnehager, ble avviklet i løpet av 2017. Skjelstadmark oppvekstsenter utvidet barnehagen til 72 store barn - en utvidelse på 30 store barn. Til sammen ble dette en reduksjon av barnehage tilbudet i Stjørdal kommune.

Grunnskole

Av en driftsramme på rundt 248 millioner kroner til skoledrift, justert for skoleåret 2017/18, er ca. 33 millioner kroner øremerket til spesialundervisning. Dette utgjør ca. 13,5 % av totalbudsjettet. Tilsvarende tall fra 2016 var 29,6 millioner (11,8 % av totalbudsjettet). Økningen skyldes at noen elever har vedtak om flere timer med spesialundervisning. Antallet elever med såkalte, lette vedtak, er på vei ned.

Kommunens skoler har samlet brukt 5,2 millioner mer enn budsjettet i rammetildelingen. Av dette er det et merforbruk på 0,8 million på SFO. For SFO sin del, skyldes dette at en del elever slutter i løpet av skoleåret, mens tilbudet må bemannes hele året. Til skoleskyss var det avsatt 0,7 million for lite. Dette skyldes i all hovedsak at 5 % rabatt falt bort, samt at kommunene høsten 2017 måtte betale for alle elever som har rett til skyss, ikke bare for elever som brukte skoleskyss. Denne endringen ble gjort, etter at budsjettet for 2017 var lagt. Finansiering av spesialundervisning i private skoler hadde et merforbruk på 0,8 million. Denne posten omhandler elever i private skoler, og elever som er plassert i fosterheim i andre kommuner, og som kommunen er forpliktet til å finansiere av grunnskolens rammefinansiering. Her påløper det nye utgifter i løpet av et driftsår som det er vanskelig å forutsi.

Stjørdal voksenopplæring hadde et mindreforbruk på 0,2 million. Enhet barn og ungdom hadde også et mindreforbruk på 0,2 million.

2.2.Fagområder

2.2.1 Barnehage

Rapportering i Basil pr.15.12.17 viser at det er 1352 barn i barnehagene i Stjørdal. Det er en nedgang på 7 barn fra 15.12.16. Antall barn 1-2 år, er 483. Barn 3-5 år, 847. 127 barn er av minoritetsspråklig bakgrunn, en økning på 9 barn fra 2016.

Det er 478 ansatte totalt i private og kommunale barnehager. Av disse er 178 pedagogiske ledere eller styrere. Det er en kommunal barnehage i Stjørdal som ikke er innenfor normkravet til pedagogressurs, og som har midlertidig dispensasjon fra kravet.

Stjørdal har en gjennomsnittlig bemanning på 6,4 barn pr. årsverk. Da iberegnet de private barnehagene. For private barnehager er høyeste antall barn pr. ansatt 7,5. For kommunale barnehager er høyeste tall 7,0. Nasjonal norm er 6,0 barn pr. ansatt.

Gjennomsnittlig leke- og oppholdsareal til barnehagene i Stjørdal er på 5,9 m2 pr. barn. Nasjonalt snitt ligger på 5,5 m2 pr. barn.

I 2017 ble barn med rett til barnehageplass, utvidet til å gjelde barn født innen november 2016. Pr. 15.12.17 var det registrert 35 ikke-rettighetsbarn. Disse barna er ikke finansiert i kommunens rammetilskudd.

Det er fremdeles flere barn som ikke har fått ønsket plass i barnehagene i Stjørdal, og som har valgt å flytte barna til private barnehager i andre kommuner. Dette gir Stjørdal kommune store utfordringer, fordi vi da må betale nasjonalt tilskudd for disse barna.

Det er færre barn som har plass i en annen kommune enn tidligere år, men vi får fortsatt faktura fra nabokommuner.

Barn med behov for spesialpedagogisk hjelp og tilrettelagt barnehagetilbud.

Til sammen er det 51 barn som får spesialpedagogisk hjelp og/eller tilrettelagt barnehagetilbud. Ca.3,7 % av barna.

Kompetanse:

De kommunale og private barnehagene har et godt faglig samarbeid og felles satsningsområder. I 2017 kom ny rammeplan for barnehagen, og vi har hatt flere samlinger med både pedagogiske ledere og styrere i innføring av ny rammeplan. Kompetansemidlene fra fylkesmannen i 2017 på kr. 334.570,- ble fordelt mellom de barnehagene som hadde søkt om midler. Barnehagene har felles satsing, og rammeplanen har vært i fokus på de samlingene som ble arrangert i 2017, i tillegg til satsingen på å skape et mer inkluderende utviklingsmiljø - «Sammen om å få det til». Barnehagene er også delt inn i fagnettverk, hvor de jobber med ulike fagområder. Revidert nasjonal kompetanseplan for barnehagen kom i 2017. Endringene var ikke store, men setter krav om regionalt samarbeid. Lokal kompetanseplan er derfor under revidering.

Det er barne- og ungdomsarbeidere som tar utdanning som barnehagelærere. I 2016/17 var det flere i både private og kommunale barnehager som benyttet seg av tilretteleggingsmidler fra UDIR. De tok også videreutdanning i fagene; Språkutvikling og språklæring i barnehagen og naturfag og matematikk. I de private barnehagene er det flere som får tilretteleggingsmidler fra UDIR for å ta Språkutvikling og språklæring, naturfag og matematikk, og læringsmiljø og pedagogisk ledelse i 2017/18. Det var ingen som søkte på styrerutdanning i 2017.

Stjørdal kommune meldte interesse for et forskningsprosjekt ved NTNU - «Trygg før tre» i 2017. Prosjektet ledes av professor May Britt Drugli. Barnehagene meldte seg på, og 19 barnehager er med. Halvparten av barnehagene skal forskes på, og halvparten av barnehagene er kontrollgruppe. Det er 34 - 0-3 års grupper som er med, og prosjektet vil ha fokus på voksne og barns relasjoner. Det er viktig og nyttig for Stjørdal kommune å bidra til forskning på barnehagefeltet, da det er veldig lite nordisk forskning på området.

I 2017 har Stjørdal kommune ansatt en prosjektmedarbeider i 40 %, som har hatt spesielt fokus på barns språkmiljø og språkutvikling. Det har vært drevet et nettverk, som det har vært mulig for alle barnehager å delta i. Oppfølging av barnehagenes språkmiljø og barnehagenes ansatte har vært viktige områder. Det har vært ansatt morsmålsassistent i arabisk og somalisk, for å gi grunnleggende opplæring i språk, og i å skape kontakt med foreldre.

Brukerundersøkelse:

Det ble gjennomført en foreldreundersøkelse for barnehagene i november 2017. Kommunale barnehager hadde en svarprosent på 57 %. Score for barnets trivsel var 4,8. Max score var 5. På måling om relasjonen mellom barn og voksne, hadde de kommunale barnehagene en gjennomsnittlig score på 4,4. Av de kommunale barnehagene kom Forradal oppvekstsenter best ut, med en score på 5.

Medarbeiderundersøkelse:

Det ble også gjennomført en medarbeiderundersøkelse hvor barnehagene hadde høy score.

Tilsyn:

Barnehagemyndigheten har ansvar for tilsyn av alle barnehager, både kommunale og private. For 2017 ble det holdt tilsyn i tre barnehager, knyttet til politiattest, medvirkning og barnehagens tilrettelegging for ulikheter. Det er ikke funnet lovbrudd i barnehagene. De avvikene som ble funnet, er rettet opp og tilsynet ble lukket.

Moderasjonsordningen for barnehage § 3 i *Forskrift til foreldrebetaling*, er utvidet slik at flere får benyttet ordningen. Moderasjonsordningen er for de med lav inntekt, og vil bli videreført i 2018. Dette gjelder både private og kommunale barnehager. Det var 139 husstander som fikk redusert foreldrebetaling i 2017 i forhold til nasjonale føringer. En nedgang i forhold til 2016.

2.2.2 Grunnskole

Grunnskolefakta (GSI) viser at i de kommunale grunnskolene på Stjørdal var det pr. 01.10.2017, 3021 elever. Det er en oppgang på 58 elever fra året før.

Antall elever pr. lærerårsverk i Stjørdal kommune til ordinær undervisning er 17,3.

Nasjonalt gjennomsnitt er 15,7. Andelen elever med enkeltvedtak om spesialundervisning har gått litt ned i 2017, sammenlignet med forrige skoleår. I 2017 er andelen elever med enkeltvedtak 10,2 %. I 2016 var andelen 11,2 %.

Spesialundervisningen organiseres slik:

- 159 elever får hovedsakelig sin spesialundervisning i klassen.
- 14 elever får spesialundervisning i grupper på 6 elever eller mer.
- 109 elever får spesialundervisning i smågrupper på 2-5 elever.
- 27 elever får spesialundervisning hovedsakelig 1-1.

Av all spesialundervisning som utføres i skoleåret 2017/18, er 39 % av enkeltvedtakene delvis finansiert gjennom «øremerkede midler» i kommunens ressursfordelingsmodell. 61 % av all spesialundervisning løses uten øremerking, ved at skolene anvender såkalte «frie lønnsmidler» gitt i budsjettet. Midler som er ment til blant annet tilpasset opplæring og annen nødvendig pedagogisk organisering.

Systematisk arbeid for å sikre kvalitet i opplæringen:

Stjørdal kommune følger opp regjeringens videreutdanningsstrategi for lærere - Kompetanse for kvalitet. Det er 17 lærere som er i gang med videreutdanning i 2017, og 4 ledere som er i gang med lederutdanning. Det vil være viktig for kommunen å prioritere videreutdanning i årene framover, for å sikre god og riktig kompetanse hos ansatte, da det viser seg å være større konkurranse om nyrekrutteringer.

Det ble innført en ny kompetansemodell for grunnskolene i 2017. Kompetansemodellen ble innført med utgangspunkt i Meld. St. nr. 21 - 2016-2017; Lærelyst - tidlig innsats og kvalitet i skolen. Kompetansemodellen forutsetter at kommunen deltar i et regionalt kompetansenettverk, og det er fylkesmannsembetet som tildeler kommunene etterutdanningsmidler. Det er ikke gått ut informasjon til kommunene om hvordan etterutdanningsmidlene skal fordeles framover, men i 2017 ble midlene fordelt i forhold til elevtallet i kommunene og Stjørdal kommune fikk sin andel sammen med kompetansenettverket som er etablert i Værnesregionen og består av kommunene Meråker, Frosta, Selbu, Tydal og Stjørdal.

Grunnskolene har i 2017 jobbet videre med satsningen - «Sammen om å få det til». Første halvdel av året var hovedfokuset på felles holdninger hos ansatte, til hva et inkluderende utviklingsmiljø er, og om hvordan vi kan utnytte styrkene i at alle er forskjellige. For å hindre utenforskap, har vi jobbet for å utvide normalbegrepet og det har vært et eksplisitt mål at flest mulig elever skal ha mest mulig av undervisningen sin i klassen eleven hører til. Som ledd i dette arbeidet jobbet vi i fellesskap med barneombudets fagrapport «Uten mål og mening» som omhandler spesialundervisning. Vi reiste også på en felles konferanse om temaet. I tillegg til alle rektorer og styrere i kommunale barnehager, inviterte vi også med styrerne i de private barnehagene. Begge disse tiltakene ble fulgt opp med felles arbeid i ledernettverkene og i forum for de spesialpedagogiske koordinatorene ved de ulike enhetene. Enhetslederne har ledet arbeidet på egen enhet.

Grunnskolene har hatt fokus på temaet «Bedre tilpasset opplæring», høsten 2017. Målet med dette arbeidet, har vært å heve kvaliteten på ordinær opplæring, for der i gjennom å øke læringsutbyttet så mye, at færre får behov for spesialundervisning. Også her er det jobbet med felles opplegg, som alle skolene gjennomfører. Arbeidet med å gi en god start gjennom tidlig innsats og økt voksentetthet er videreført. Dette har vært mulig da det støttes økonomisk av øremerkede midler fra statlig hold og en egen kommunal satsning på 1 million kroner.

Vi har hatt som mål å jobbe fremtidsrettet med utbygging og utbedring av skoler og barnehager. Utvidelsen og nybyggingen av Skjelstadmark barnehage ble ferdigstilt i 2017. Det samme gjelder for Fosslia skole. Vi har fått to nye funksjonelle enheter, som både har god plass og de fasiliteter som er i tråd med dagens krav til barnehage- og skolebygg.

Vi har i 2017 jobbet aktivt for å fylle samfunnsmandatet igjennom et tettere samarbeid på tvers av fag og etater. Her deltar vi i flere pågående prosjekter. Forskningsprosjektet «Et lag rundt eleven» med fokus på økt helsesøster ressurs og bedre tverrfaglighet i det systemrettede arbeidet, er godt i gang, «Fra magefølelse til handling» er i gang og det er her etablert to tverrsektorielle arbeidsgrupper i kommunen. Arbeidet med å etablere en virksomhet for barne- og familietjeneste er også påbegynt.

Dette er områder etaten ønsker å ha fokus på i arbeidet med den nye kommuneplanens samfunnsdel.

2.2.3 Stjørdal voksenopplæring

Stjørdal voksenopplæring gir et opplæringstilbud innen tre fagområder; norsk med samfunnskunnskap for voksne flyktninger og innvandrere, grunnskoletilbud til voksne, og spesialundervisning for voksne. Grunnskoletilbudet til voksne blir gitt i et 2-årig skoleløp. Mange kommuner velger å gi dette tilbudet over 3 år. Dette for å styrke de grunnleggende ferdighetene til elevene før de går over i videre utdanning eller arbeid. Den største elevgruppen er de som får opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

2.2.4 Enhet barn og ungdom

Hovedmålet til enheten er å være et lavterskeltilbud for barn, ungdom og foreldre, og å ha fokus på tidlig innsats og forebygging.

Enheten deltar i alle tverrfaglige team som er etablert i kommunen, og har et særlig ansvar for at det blir gitt riktig hjelp til rett tid, og før problemer utvikler seg.

Høsten 2016 ble «grunnskoleteamet» etablert. De har siden oppstart vært aktive i 48 saker. Type saker som grunnskoleteamet har jobbet med er:

- Skolevegringsproblematikk på både barne- og ungdomstrinn
- Psykisk helse
- Risikoutsatt ungdom
- Atferdsvansker
- Samspillsvansker
- «Utenforskap» og mobbing
- Utfordringer i skole/hjemsamarbeid
- Sosiale ferdigheter
- Klasseledelse og læringsmiljø m.m.

Her ble det drevet systemrettet veiledning. Grunnskoleteamets arbeid vil bli evaluert og presentert i Komité Levekår i løpet av 2018. I 2017 tok enheten i bruk felles henvendelsesskjema. Dette er i tråd med intensjonene i den kommunale satsingen

- «Sammen om å få det til».

KOSTRA

KOSTRA		Stjørdal	Malvik	Levanger	Gruppe 13	Snitt Nord-Trøndelag
Andel barn 1-5 år med plass i barnehage	2017	94,5	89,0	93,7	92,1	93,4
	2016	93,9	88,5	91,8	92,0	93,3
	2015	94,8	88,6	94,4	91,5	93,1
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år, barnehager	2017	149 843	143 145	148 979	142 264	146 025
	2016	145 059	133 408	141 559	136 470	140 004
	2015	136 526	129 505	147 998	130 039	131 679
Ant. barn korr. for alder per årsv. til basisvirksomh. i kommunale bhg	2017	6,4	6,2	5,8	6,2	5,8
	2016	6,3	6,3	5,9	6,2	5,9
	2015	6,1	6,2	6,0	6,2	5,9
Andel elever som får spesialundervisning	2017	10,8	8,4	8,6	7,5	8,9
	2016	10,8	8,2	8,4	7,4	8,8
	2015	11,7	9,0	9,4	7,4	9,1
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202) per innb. 6-15 år	2017	84 516	76 553	85 706	79 960	92 516
	2016	84 744	73 160	81 354	77 949	89 412
	2015	82 347	75 263	81 580	76 804	87 009
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud per innbygger 6-9 år	2017	4 201	177	2 912	3 156	4 002
	2016	4 606	140	1 890	2 835	3 824
	2015	3 921	-2 373	1 499	2 375	3 039
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223) per innbygger 6-15 år *	2017	2 479	1 969	2 340	1 551	3 094
	2016	2 239	1 788	2 224	1 503	2 960
	2015	2 070	1 957	2 073	1 444	2 794

* Utgifter til skyss grunnet trafikkfarlig vei (225) er ikke tatt med

Måloppnåelse og utfordringer

Vi satser på en ledelse som bidrar til profesjonsutvikling. Forbedringer som bidrar til å styrke og videreutvikle læringsarbeidet i barnehage og skole er viktig.

Vi har ambisjoner om bedre faglige resultater, økt trivsel og gjennomføring i videregående opplæring, slik at flere får mulighet til å oppleve mestring og på sikt delta i arbeids- og samfunnsliv.

Kompetente ansatte er den viktigste forutsetningen for god kvalitet og kvalitetsutvikling i hele utdanningsløpet, noe Stjørdal kommune har fokus på. Det legges til rette for kunnskapsdeling og kunnskapsutvikling.

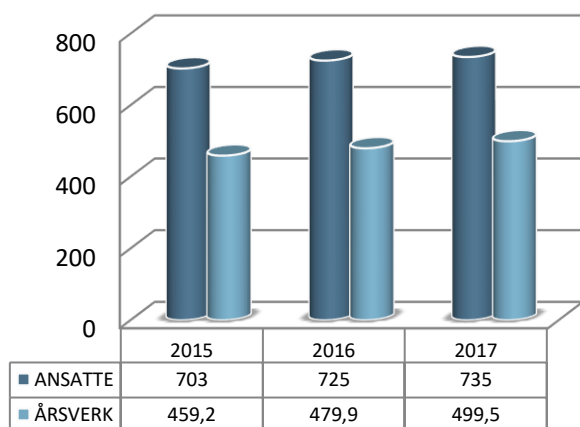
Etaten hadde i 2017 stort fokus på kollektivt arbeid og felles plattform gjennom «Sammen om å få det til». Dette har gitt oss en felles forståelse av begrepet inkluderende utviklingsmiljø, tidlig innsats og tilpasset opplæring.

Den største utfordringen som flere av enhetene melder om, er hvordan de skal klare å ivareta barn og unges ulike utfordringer og behov gjennom de ressursene de har tilgang på. Det er flere ledere som melder om at bemanningen er knapp og at kompetansen på spesifikke områder må styrkes. Med tanke på de store utfordringene som barnehagene og skolene har hatt i 2017, så vil det bli spesielt utfordrende å se på hvordan bemanningskravene som er satt for både barnehagesektoren og grunnskoleområdet skal kunne oppfylles. Dette vil vi måtte komme tilbake til i strategidokumentet for 2018.

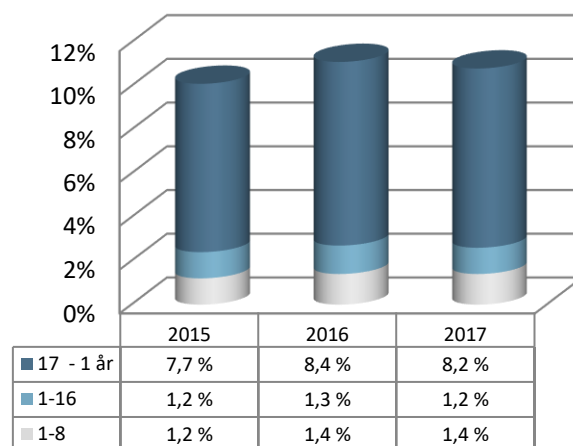
- SiO
 - Helsehus og Fossli
 - TrygghetsAmbulerendeTeam
 - Recovery kommune
- Etatsjef**
Hans Frederik Selvaag

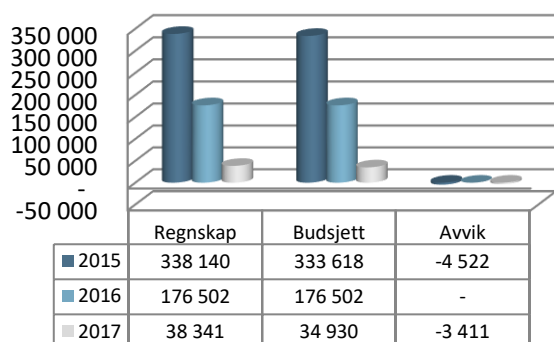
Bemanning

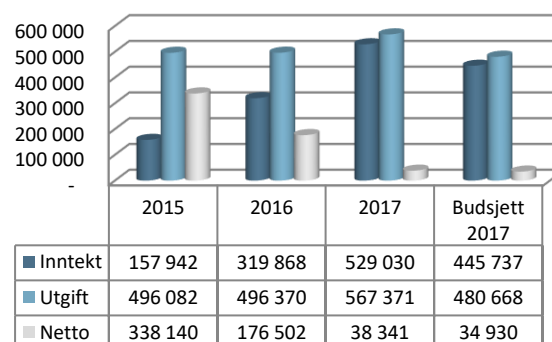
Sykefravær

Regnskap (1000 kr)

Driftsutgifter/-inntekter (1000 kr)

1. Organisasjon

- 1.1. Virksomhetsorganisering: Fra 1. januar 2016 endret etaten struktur fra Enhetsstruktur til Virksomhetsstruktur. Det gikk fra 15 enheter til 5 Virksomheter. Målet med dette var å skape bedre tjenester for innbyggene i kommunen. Dette gjennom å samordne tjenester som var like eller tilgrensende. 2017 har gått med til å evaluere ny organisering. Dette har resultert i en reduksjon av antall Virksomhetsledere fra 5 til 4 ved sammenslåing av hjemmebaserte tjenester og Psykisk helse og Rus. . Hverdagsmestring og trygghet i eget hjem skal fortsatt prege alle våre tjenester, uavhengig av alder og diagnose.
- 1.2. Statlig Finansiering i Omsorgssektoren (SiO); Stjørdal kommune er 1 av seks kommuner som er med på dette statlige forsøket. Kommunen er en A-kommune. Det vil si at kommunen får betalt pr vedtak, som en stykkpris finansiering. Dette gir kommunen unik kunnskap på detaljnivå i.f.t hvilke tjenester vi til enhver tid produserer. 2017 er første året som gir full i uttelling ift stykkprismodellen. Den gir kommunen store overskudd, som kommunestyret har vedtatt skal settes som egenkapital til Helsehus.
- 1.3. TrygghetsAmbulerndeTeam(TAT); Gjennom SiO prosjektet har Stjørdal kommune fått en historisk mulighet til å utvikle sine omsorgstjenester i tråd med nasjonale og internasjonale føringer. TAT bygger opp under vår felles retning om at hver enkelt skal klare seg lengst mulig uten, eller minst mulig, kommunal intervensjon av privatlivet. Etaten har ansatt 5 årsverk med midler gjennom prosjektet. Satsningen viser at gjennom god overgang fra institusjon til hjemmet reduseres behovet for hjelp med over 20 timer til de 53 brukerne som har vært igjennom dette siste halvår. Dette viser at vi gjennom satsningen klarer å demme opp for noe av behovet, gjennom å gi innbyggerne tilbake funksjoner. Det vi må ta inn over oss er at det ikke tar unna veksten i behov, men demper veksten. En kommune med en så sterk profil på hjemmetjenester må påberegne økte kostnader til dette i årene som kommer.
- 1.4. HELSEHUS og OMSORGSBOLIGER; Stjørdal kommune er en modig og framtidsrettet kommune. Dette vises gjennom vedtak om forprosjektfase av Helsehus på DMS-tomta og utredning av tilrettelagte boliger for kognitivt svake på Fosslia. Dette understøtter retningen om en omsorg som skal gis i hjemmet og ikke på institusjon i Stjørdal
- 1.5. Sykefravær; I etaten var det i 2017 et sykefravær som var for høyt. Gjennom at avdelingslederne blir mer trygge i rollen som nærleder, og organisasjonen får satt seg, har etaten en målsetning om at fraværet igjen skal snu til under 10 %. Vi har i siste måneder jobbet aktivt med NED 2.0, sammen med NAV arbeidslivssenter og KS.

2. Resultatvurdering

- 2.1. Regnskap; Etaten gikk med 3,4 mill. i minus. Økte inntekter gjennom SIO-prosjektet gjorde at avviket ikke ble større. Hjemmetjenesten alene hadde et overforbruk på 9 millioner. I løpet av 2017 var det en økning på ca. 200 brukere. Disse hadde i snitt 3,5 timer hjelp pr uke. Dette alene utgjør ca. 20 årsverk eller ca. 12 millioner kroner. Denne oversikten hadde vi ikke hatt om det ikke var for SIO. Det gjør at vi mye større grad kan følge pengestrømmene i etaten, og finne gode forklaringsmodeller.

2.2. Fagområder

- 2.2.1. **Hjemmetjenester.** Stjørdal kommune har fortsatt sin klare satsning på hjemmetjenester også i 2017. Dette viser seg særlig gjennom opprettelsen av Hverdagsrehabilitering og TAT i kommunen. Dette skal sikre at innbyggerne i kommunen er mer selvhjulpne og opplever større autonomi på tross av funksjonsnedsettelser. Stjørdal kommune har og vedtatt Omsorg 2032. Omsorg 2032 gir retning på strukturelt og faglig nivå for kommunen de neste 15 årene. Store overforbruk i tjenesten vil bli fulgt tett i 2018.
- 2.2.2. **Virksomhet rus/psykiatri.** Stjørdal kommune har godt utbygde tjenester for denne pasientgruppen. Det jobbes på tvers med NAV, DPS, fastlegene og ARA for å sikre gode tjenester. Stjørdal kommune har og egen kommunepsykolog og Rask Psykisk Helsehjelp. Kommunen er fra 2017 å regne som en Recoverykommune. Dette er en metodikk som ligner på Hverdagsmestring i hjemmetjenesten. Alle disse jobber forebyggende og er etterspurte tjenester i befolkningen. Boligtjenesten har i 2017 jobbet godt med det boligsosiale arbeidet i **kommunen. Boligtjenesten er delvis finansiert med midler fra fylkesmannen. Det er viktig at kommunen i de to neste årene finner rom for egenfinansiering** av denne. Dette vil på sikt gi kommunen store gevinster i det boligsosiale arbeidet. Virksomheten har 2017 hatt en utfordring til å komme ned på budsjett.
- 2.2.3. **Bo- og miljøtjenesten.** Dette er tjenester som leverer gode og fleksible omsorgsløsninger både i kommunale hus og private hjem. Tjenesten tok selv over det økonomiske ansvaret for FIDES i 2016. Dette har resultert i en nærmere dialog mellom to likeverdige parter. Dette har redusert prisen på ca. 1,0 mill., men samtidig ser vi at virksomheten bruker ca. 1,5 mill. for mye på Fides. Dette skal ryddes i gjennom 2018. Fossliveien 18 har kommet opp som det siste bygget i Fossliveien og komplettert boligmassen for mennesker med nedsatt funksjonsevne der. Tjenesten har i 2017 overtatt alle brukere fra Psykisk Helse og Rus med en nedsatt funksjonsevne. Kommunen må nå planlegge nye boliger for denne gruppen på ny lokasjon i kommunen. Virksomheten hadde tilsyn i 2016, og fikk et avvik på forsvarlighet. Dette avviket er nå lukket. Generelt har virksomheten hatt utfordringer ift. økonomi. Dette skal løses i 2018
- 2.2.4. **Virksomhet Institusjon og Demens.** I 2016 gjorde kommunen vedtak om at det skal utredes mulighet for ytterligere økning av antall boliger på Fosslia. Dette understreker den gode jobben som har blitt gjort der over år. Kommunen har vært i Holland og sett på demenslandsby der. Dette har gitt oss inspirasjon til å lage det vi kan kalle «bygdavarianten» av denne landsbyen. Dette vil være et stort og innovativt arbeid som tar inn over seg ikke bare helseaspekt, men og miljø- og teknologiaspektet, samt innovative anskaffelser. På sykehjemmet levers det gode helhetlige tjenester til 55 brukere og deres pårørende. Det er bestemt at HASY skal bli et Livsgledesykehjem. Denne prosessen er nå i gang.
- 2.2.5. **Virksomhet forebyggende;** Her har kommunen samlet sine forebyggende krefter. Dette for å samordne de forebyggende tiltakene til befolkningen på en bedre måte. Gjennom året har de opprettet et samarbeid med frivillige (Sterk og Stødig), de har opprettet tre fagteam for å sikre at innbyggerne kommer inn lengst ned på omsorgstrappa uavhengig av alder. Det er opprettet et tettere samarbeid med fastlegene.

3. KOSTRA

På grunn av etatens deltagelse i SIO-prosjektet blir de mange av KOSTRA-tallene feil. Tabellen med KOSTRA-opplysninger er derfor mindre enn normalt.

KOSTRA 2015, 2016 og 2017	År	Stjørdal	Malvik	Levanger	Gruppe 13	Nord Tr.lag
Andel plasser i institusjon og heldøgnsbemannet bosted i pst av befolkningen over 80 år	2017	53,6	17	58,3	32,9	45,1
	2016	60,2	21,6	53,1	33,9	45,4
	2015	60,1	27,1	50,8	34,8	44,7
Netto driftsutgifter, kommunehelsetjenesten i prosent av totale netto driftsutgifter.	2017	6,0	4,4	4,2	4,3	4,9
	2016	4,8	5,3	4,0	4,3	4,8
	2015	4,2	6,0	4,1	4,3	4,7
Netto driftsutgifter, kommunehelsetjenesten per innbygger i kroner	2017	2259	2296	2339	2306	2828
	2016	2132	2612	2057	2216	2685
	2015	2042	2914	2039	2096	2540
Årsverk leger per 10 000 innbyggere, diagnose behandling og re-/habilitering	2017	10,3	10,3	10,0	10,5	11,5
	2016	10,2	10,9	9,2	10,3	10,8
	2015	9,9	12,2	8,9	10,0	10,4
Netto driftsutgifter sosialtjenesten i prosent av totale netto driftsutgifter	2017	5,5	3,2	2,7	4,4	3,2
	2016	4,1	3,1	2,4	4,4	2,9
	2015	3,0	2,9	2,3	4,3	2,8
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten per innbygger i kroner	2017	2051	1640	1500	2345	1811
	2016	1815	1523	1249	2248	1653
	2015	1458	1403	1161	2089	1533

4. Måloppnåelse og utfordringer

Etat Omsorg hadde satt seg 7 klare mål for 2016

- Hverdagsmestring

Etter første fulle driftsår ser vi at 42% av brukere som kommer til kommunen for å be om tjenester fra etaten går ut etter oppfølging av teamet uten bistand fra kommunen.

- Velferdsteknologi

Etaten har i 2017 etablert en egen ressurs i 80% stilling for implementering av teknologi i våre tjenester.

- Organisasjonsutvikling

Vi har i 2017 evaluert Virksomhetsetableringen. Gjennom denne prosessen ble det klart at vi fra 01.01.18 vil være 4 Virksomhetsledere, og at vi oppretter en egen avdeling for Service og Internkontroll. Dette for å bedre prinsippet om nærledelse i organisasjonen.

- Pasientsikkerhet

Virksomhetsorganisering handler om sikring av kvalitet. Samordning av tjenester rundt den enkelte, og rett kompetanse på rett tid. Dette er en jobb som er påbegynt

- Omsorg 2032

Det ble politisk vedtatt å gå videre med både Helsehus og nye boliger på Fosslia for kognitivt svake.

- Gevinstrealisering

Vi har tre ulike satsninger med egne gevinstrapporter for tjenesten. Dette er Velferdsteknologi, Hverdagsmestring og Trygghetsambulerende team. Alle tre viser klare gevinster.

- Tjenester til flykninger

Stjørdal kommune har over lengre tid tatt imot inntil 100 flyktninger i året. Dette har vært og er en berikelse for byen Stjørdal. Ved gjennomgang av kostnader så vi i 2017 at det her lå et etterslep på ca. 2,5 mill. kroner i utbetalinger fra NAV. Dette ble korrigert i saldering av flyktningregnskapet.

Utfordringer:

1. Rekruttering

Kommunen har behov for både flere ansatte, og ansatte med høy kompetanse i tiden framover. Vi ser at vi allerede i dag har problemer med å rekruttere kompetent personell inn i ledige stillinger

2. Frivillighet i omsorg

Etaten har en målsetning om å skape mer aktivitet på våre lokasjoner. Dette ønsker vi å gjøre i tett samarbeid med frivillige lag og organisasjoner.

3. Nye metoder i samme flokk

Både teknologi og hverdagsmestring representerer en ny måte å produsere tjenester på. Det er utfordrende å endre praksis i en allerede veletablert organisasjon.

4. Utvikling av organisasjonen

Vi må hele tiden se på hvordan vi kan løse utfordringene våre til brukerens beste. Dette gjør at vi til enhver tid må ha et kritisk blikk på måten vi organiserer vårt arbeid

5. Vekst i antall bruker

Det blir flere som vil ha behov for tjenester i årene framover. Etaten jobber kontinuerlig med utvikling av bedre praksiser, men dette alene vil ikke ta unna den veksten vi ser. Det vil være behov for økte rammer i årene som kommer etter SIO-prosjektet.

6. Etablering av omsorgsomgivelser

Ved økt antall tjenestemottakere vil kommunen ha behov for å utvikle ulike typer omsorgsomgivelser. Klassiske omsorgsboliger, bofellesskap og boliger til mennesker med psykiske lidelser.

7. Gevinstrealisering

Det å ta ut merverdi av en offentlig tjenesteleverandør av helse- og omsorgstjenester er ikke lett. Behovet er der kontinuerlig, og gapet mellom det vi tilbyr og det som etterspørres vil alltid være der. Det er derfor viktig å være tydelig på hva som er merverdi av de tiltak vi iverksetter. Dette vil bevisstgjøre organisasjonen og gi større mulighet til å møte de utfordringer vi ser foran oss.

Begivenheter 2017

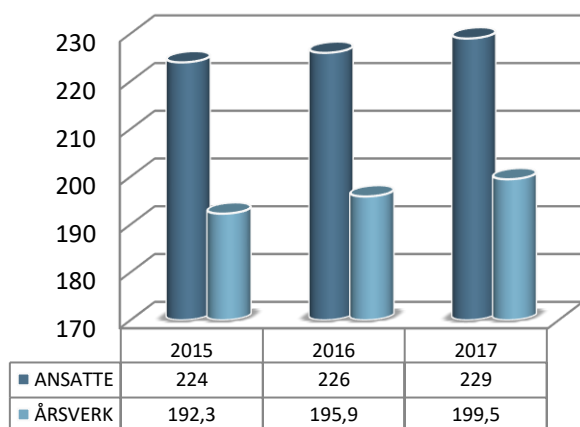
- Nye SARA satt i prøvedrift
- Skjelstadmark barnehage ferdigstilt
- Fossli skole ferdigstilt
- Ervervet Kvithamar forskningsstasjon

Etatsjef

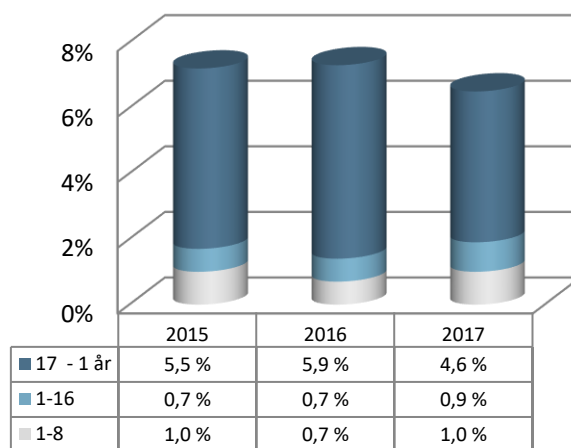
Tore Rømo

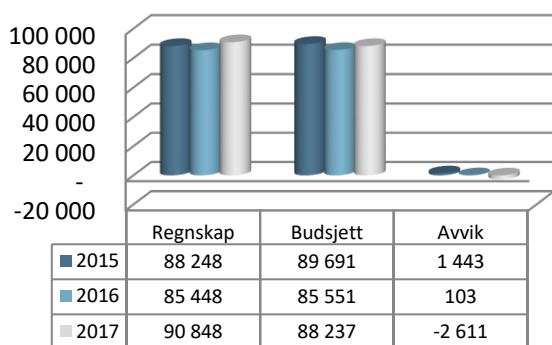
Bemanning

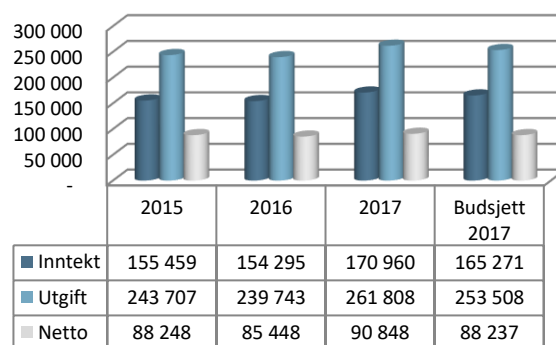
Sykefravær

Regnskap (1000 kr)

Driftsutgifter/-inntekter (1000 kr)

1. Organisasjon

- 1.1. Bemanning: Det er en økning med 3,6 årsverk (3 ansatte) fra 2016. Arealforvaltning, næring og eiendom har en økning, mens renhold og brann/redning har en liten nedgang.
- 1.2. HMS - Sykefravær: En liten nedgang i langtidsfraværet for etaten samlet.

2. Resultatvurdering

- 2.1. Regnskap: Et negativt avvik på 2,6 mill.kr samlet for etaten. Det er både positive og negative avvik blant enhetene, og det var forsøkt styrt mot samlet balanse ved årets slutt. Men sen fakturering for nettleie for de fire siste måneder, pga skifte av leverandør, skapte litt avvik både for eiendom og kommunalteknikk. Flere vannskader med utbedring og erstatning preger også tallene.

For selvkostområdene vises det til tabell under og til note til regnskapet.

2.2. Fagområder

- 2.2.1. Etatsadministrasjon viser et positivt avvik på 0,2 mill.kr som skyldes ubrukte drifts- og opplæringsmidler.
- 2.2.2. Eiendom har et merforbruk på 3,0 mill.kr i 2017 som skyldes manglende inntekter for parkering 1,0 mill, økte kommunale avgifter 0,9 mill, fjernvarme 0,6 mill, egenandeler pga vannskader 0,2 mill og økte driftsutgifter 0,3 mill.
- 2.2.3. Kommunalteknikk samlet har et negativt avvik på 3,4 mill.kr som skyldes vedlikehold av vei, gatelys og maskiner/utstyr. Ekstern brøyter har kommet med faktura tre år bak i tid, dette utgjør 1,5 mill.kr. Selvkostområdene vann, avløp og slamtømming balanseres mot avsetning- og bruk av fond.
- 2.2.4. Brann og redningstjenesten samlet viser et negativt avvik på 0,8 mill.kr. Feiertjenesten har et positivt avvik som settes av til fond. Forebyggende avdeling er tilnærmet i balanse. Beredskap har et negativt avvik på 0,8 mill.kr som skyldes beredskapsgodtgjørelse, driftsutgifter biler og manglende inntekter i forhold til budsjett.
- 2.2.5. Næring har et positivt avvik på kr 1,8 mill.kr som skyldes økte leieinntekter, salg av tjenester, tilskudd, refusjoner og ubrukte driftsmidler.
- 2.2.6. Arealforvaltning viser et positivt avvik på 1,8 mill.kr som skyldes mindre kjøp av tjenester, tilskudd og vakanse. Gebyrinntektene er lavere enn budsjettet og fondsmidler for byggesak er brukt.
- 2.2.7. Renhold viser et positivt avvik på 0,9 mill.kr som skyldes vakanse og sykepengerefusjon.

	Resultat 2017				Balansen 2017		
	Inntekt	Kostnad	Overskudd(+) / underskudd (-)	Årets deknings- grad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) fond	Bundet fond pr 31.12.	Regnskaps- messig merforbruk
Vann	23 123	22 117	1 006	104,2	1 006	4 735	
Avløp	32 033	34 985	-2 952	90,8	-2 952	5 617	
Slam	3 578	3 356	222	106,2	222	840	
Feiing	4 036	3 695	341	109,8	341	592	
Byggesak	3 233	5 393	-2 160	59,5	-1095	0	-1 065

Kommentar: Økte kapitalkostnader avløp pga store investeringer (SARA) generer bruk av fondsmidler i 2017. Vann, slam og feiing ga positive avvik med avsetning til fond. Mindre gebyrinntekter for byggesak gjør at fondsmidler brukes og det er fremførbart underskudd for området.

3. Kostra og nøkkeltall

Kostrat - Etat teknisk drift	År	Stjørdal	Malvik	Levanger	Gruppe 13	N. T-gj.snitt
Årsgebyr for vannforsyning	2017	2 799	3 600	2 100	2 357	3 462
for bolig	2016	2 619	3 600	2 070	2 299	3 493
	2015	2 596	3 582	1 920	2 236	3 366
Årsgebyr for	2017	4 247	3 100	53 585	3 480	3 961
avløpstjenesten for bolig	2016	3 840	3 100	3 585	3 284	3 943
	2015	3 795	3 108	3 465	3 118	3 939
Brutto dr.utg til plansak,	2017	891	806	457	766	708
kart/geo og byggesak	2016	870	734	445	725	662
pr innbygger	2015	804	732	448	680	602
Netto driftsutg. til rekreasjon i	2017	180	89	135	209	143
tettsted pr. innbygger	2016	163	99	91	201	108
	2015	103	113	79	188	92
Brutto driftsutg. til kommunal	2017	1 037	1 298	1 229	1 146	1 005
eiendomsforvaltning pr m ²	2016	1 021	1 345	1 072	1 074	952
	2015	917	1 283	1 166	1 038	905
Energikostnader for kommunal	2017	100	97	103	109	107
eiendomsforvaltning pr m ²	2016	111	121	96	104	111
	2015	87	114	106	98	102
Netto driftsutgift pr innbygger	2017	655	762	749	697	846
for Brann- og ulykkesvern	2016	628	789	689	688	1 060
	2015	562	883	559	643	742
Netto driftsutgifter til	2017	1 156	-885	1 137	249 188	12 140
tilrettelegging og bistand for	2016	2 439	-1 054	2 997	256 319	8 602
næringslivet	2015	4 529	-983	2 607	197 662	3 336
Brutto driftsutgifter i kr pr. km	2017	180 194	205 538	157 683	201 579	109 001
kommunal vei og gate	2016	158 602	219 584	141 059	186 181	100 292
	2015	156 341	199 182	126 574	163 667	93 646

Det er lagt fram 219 saker til politisk behandling i 2017.

I tillegg til driftsbudsjettet har Etat Teknisk drift hatt ansvar for investeringer innen bygg og anlegg for 128 mill.kr, solgt bolig- og næringstomter for 36,3 mill.kr og fulgt opp utbyggingsavtaler med inntekt på 2,2 mill.kr i 2017.

Nøkkeltall	2015	2016	2017
Solgte kommunale boligtomter	16	5	11
Renovasjonsabonnenter husholdning	8 703	9 010	9 160
Renovasjonsabonnenter hytte	960	1 014	1020
Bygn.masse (eks kom.tekn.anlegg) m ²	160 931	163 720	* 170 145
Areal pr. renholderstilling, m ² /årsverk	1 898	1 876	1 872
Areal pr vaktmester, m ² /årsverk	6 437	6 437	6 973
Leiligheter til utleie (inkl bosenter)	451	464	456
Inn- og utflyttinger av leiligheter	207	213	284
Produsert mengde drikkevann m ³ /år	2 801 000	2 532 598	2 285 675
Mottatt avløpsmengde m ³ /år	1 801 640	1 731 295	1 638 786
Produsert avvannet avløpsslam i tonn	2 580	2 504	1 934
Driftsutgifter i kr pr km veg	63 614	70 075	99 761
Renovasjon: driftsutgifter kr/innbygger	993	929	1 130
Brann- og redning: driftsutg kr/innbygger	558	617	668
Feier utgifter: kr pr pipe	356	391	400
Midler Regionalt næringsfond (1000 kr)	1 750	1 830	1 360
Produksjonstilskudd antall søknader	518	492	471
Antall saker på byggesaksområdet	306	260	306
Igangsatte boligbygg (antall boenheter)	227	195	101
Igangsatte næringsbygg (kvm BRA)	8 046	18091	6876
Igangsatte off.bygg (kvm BRA)	10 702	12281	7736
Igangsatte boenheter spredt/felt	40/187	34/161	37/64
Tatt i bruk boenheter spredt/felt	33/141	24/148	29/103
Igangsatte boligenheter i land/by i %	18/82	24/76	38/62
Offentlig og private reg. planer vedtatt	7	14	7
Reguleringsplaner i gang pr 31.12 *)	40	35	45
Megleroppgaver besvart med skjema (ant)	559	514	561
Målebrev/matrikkelbrev utstedt antall	300	384	350
Omdisp jordlov dyrket/dyrkbart	2/6	8/0	3/2
Omdisp plan- bygningslov dyrket/dyrkbart	3/0	22/28	64/27

Kommentar:

Solgte boligtomter i 2017 er 6 i Geving (1 eneboligtomt og 5 i rekke), 2 i Arnstadåsen og 3 i Skåråen hvorav 1 tomt med 16 leiligheter.

*Økning i bygningsmassen skyldes bl.a at arealene for utleieboliger er brutto fra 2017, tidligere er det rapportert bruksareal.

4. Måloppnåelse og utfordringer

Ta hele kommunen i bruk, gjennom målrettet arbeid og tiltak som bidrar til vekst og tilflytting i alle dets lokalsamfunn.

Arbeidet med å tilrettelegge for vekst og utvikling i alle deler av kommunen har hatt stort fokus på etaten i 2017. Alle enheter har vært delaktig i dette arbeidet på sin måte, ut fra hovedoppgaver og egenart. I løpet av året er det innarbeidet rutiner for å få et tydeligere fokus på klima, energi, og folkehelseaspektet i behandlingen av planer og gjennomføring av byggeprosjekter.

Av konkrete mål som er oppnådd i løpet av året kan nevnes:

Kommunalteknikk

- Nytt sentralavløpsrenseanlegg (SARA) ble slutført og satt i prøveprøvedrift
- Igangsatt sikringstiltak profil A for sikring av tomt for ny Hegra barneskole
- Startet opp prosjektering for ombygging av Skatval avløpsrenseanlegg til avløpspumpestasjon
- Opprusting av kommunale grusveier etter ekstrem teleløsning våren 2017
- Skisseprosjekt for nytt vannbehandlingsanlegg på Hjelset er utarbeidet
- Igangsatt prosjekt for å se på muligheter for vannforsyning/reservevannkilde i et regionalt perspektiv
- Lagt ny vannledning på Prestmoen-Kongshaugan
- Ny vannledning Remyrvegen
- VA sanering Viksjøen med pumping til SARA
- Startet opp VVA prosjektering av opparbeidelse av Vegsletta næringsområde
- Utarbeidet og lagt frem «Hovedplan veg, inkludert asfalteringsstrategi» til politisk behandling
- Utreddet ny parkeringsordning

Eiendom

- Ferdigstilt Skjelstadmark barnehage
- Ferdigstilt utbygging av Fossli skole
- Ferdigstilt tursti opp til Håmmårsberget
- Bistått i prosessen med konseptvalg, tomtevalg og innhold i fremtidig helsehus
- Bistått i prosessen med konseptvalg, tomtevalg og innhold i nye omsorgsboliger
- Ferdigstilt aktivitetsløype langs Fosslibekken
- Kimenparken ferdigstilt og åpnet for bruk
- BREEAM-NOR tatt inn i utvikling av nye bygg. BREEAM-NOR er verktøyet for optimale tekniske løsninger, energieffektivitet og miljøkvalitet.

Næring

- Gjennomført erverv av Kvithamar forskningsstasjon
- Inngått avtale med Clear Channel om reklamefinansierte leskur
- Behandlet totalt 503 søknader om diverse tilskudd innenfor landbruket
- Gjennomført tilstandsvurdering av alle skogsveibruer i kommunen
- Innført kommunalt tilskudd på skogsbilveier
- Videreført prosjekt Hell arena/Hell smart mobility
- Søknad om tilskudd til utbygging av bredbånd i Lånke, behandlet og vedtatt
- Søknad om tilskudd til utbygging av bredbånd på Langstein, behandlet og vedtatt

Arealforvaltning

- Startet arbeidet med kartlegging av friluftsområder iht planstrategien
- Behandlet over 300 byggesaker
- Utarbeidet, og vedtatt «Handlingsplan for grønne prosjekter»

Renhold

- Utført daglig renhold og periodisk vedlikehold av over 98 000 m2 gulvflate
- Igangsatt prosess «Renhold 2020» i samarbeid med NAV og Friskgården for å få ned sykefraværet på enheten
- Etablert ambulerende renholdsteam for renhold av mindre areal i sentrumsområdene

Stjørdal brann og redningstjeneste

- Gjennomført 300 utrykninger i løpet av året
- Gjennomført opplæring i førstehjelp for 350 personer
- Kontrollert og tatt service på 435 håndslukkere og kontrollert 338 brannslanger
- Gjennomført 78 tilsyn
- Gjennomført feiing av totalt 7976 skorsteiner

Bygge en by i sentrum, gjennom fortetting og effektivt planarbeid, samt en utviklingsorientert holdning ovenfor næringslivet.

Det er gjennomført et omfattende planarbeid for å tilrettelegge for fortsatt vekst og fortetting av sentrum. Parallelt er det lagt ned mye innsats i arbeidet med å tilrettelegge for en positiv utvikling av næringslivet i kommunen.

Konkrete mål som er oppnådd i løpet av året:

- Fastsatt planprogram for Husbyåsen-Remyra-Finnmyra og Ydstines næringsområde
- Forslag til planprogram for ny samfunnsdel for kommuneplanen under utarbeidelse
- Utarbeidet og lagt frem forslag til ny sentrumsplan til politisk behandling
- Gjennomført utredninger og lagt frem sak om kommunedelplan Langøra og vannmiljø til politisk behandling
- Utarbeidet og vedtatt reguleringsplan for næringsområdet på Vegsletta
- Utarbeidet og vedtatt følgende private planer:
Tønsåsen boligområde, Underhaugveien boligområde, Sandfærhus parkering, Hyttefelt Brattbekktjønn, Havnegata 16-20
- Sluttført prosjekt «Overvannshåndtering i tettstedet Stjørdal»
- Startet opp arbeidet med områdereguleringsplan for sentrumsområde S3 og Storvika
- Solgt Hangartomta og to næringstomter i Gjevingåsen næringspark

Andre mål som er oppnådd i løpet av året:

- Planlagt, koordinert og gjennomført kommunens innsats knyttet til stortingsvalget 2017
- Sak om utleieordning for idrettsanlegg lagt frem til politisk behandling
- Sak om tiltak mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er lagt frem til politisk behandling

Mål som ikke er nådd i løpet av året:

- Det er ikke fremmet sak om utforming av tomteselskap
- Det har ikke lyktes å etablere kontorløsning for fjellstyresekretær innenfor rammene til etaten
- Det er ikke skrevet avtale om «Trafikksikker kommune»
-

Utfordringer for etaten

Omfanget av utredningsoppgaver innenfor det tekniske området har økt kraftig de siste årene. Etat teknisk drift er ikke organisert og mannskapsmessig oppsatt til å drive utrednings og utviklingsarbeid på et slik nivå. Flere viktige samfunnsmessige områder lider i dag av dårlig progresjon og manglende gjennomføringskraft på grunn av ressursituasjonen, spesielt på enhet kommunalteknikk.

Begivenheter 2017

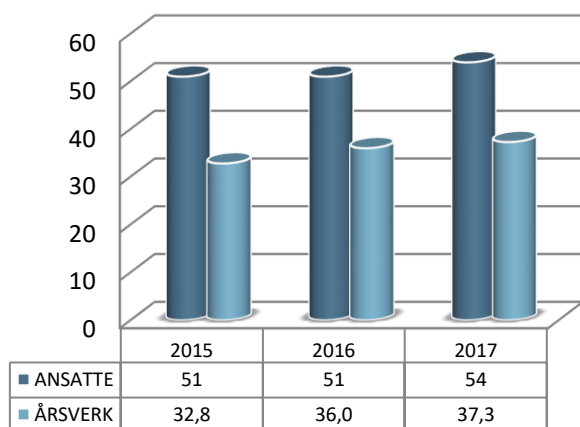
Åpning av Kimenparken
Etablering av Byfest Stjørdal 2017
800 arrangementer i Kimen
585.000 besøkende i Kimen
Frigården som arena for Agrisjå og VM Rallycross.

Kultursjef

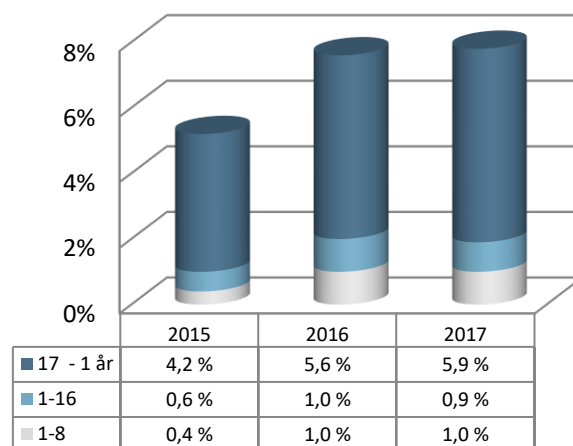
Jarle Førde

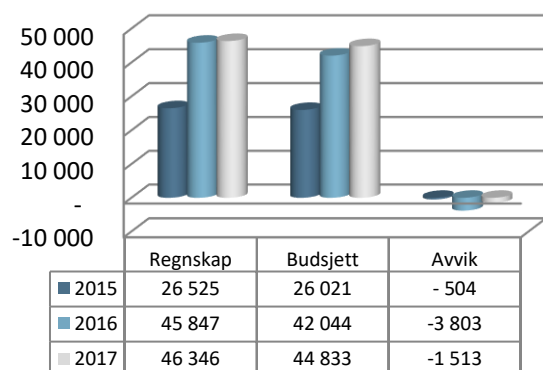
Bemanning

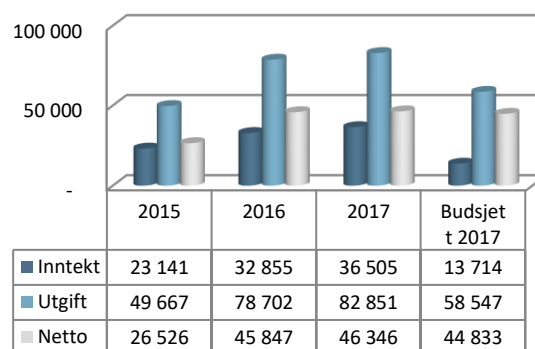
Sykefravær

Regnskap (1000 kr)

Driftsutgifter/-inntekter (1000 kr)

1. Organisasjon

1.1 Bemanning

Etat kultur teller 37 årsverk fordelt på 54 ansatte i 2017. En økning på en stillingshjemmel i forhold til 2016, skyldes en overlapping av en stilling i kulturskolen.

1.2 Sykefravær

Med en prosentsats på 5,9 % på langtidssykemeldte og 1 % på egenmeldt sykefravær, må etatens sykefravær totalt sett sies å være forholdsvis lavt. Vedrørende HMS er det opprettet HMS team sammen med verneombud i Kimen i 2017 og det er gjennomført egne vernerunder. Alle ansatte har gjennomført kurs i førstehjelp og flere har fått sertifisering innfor bruk av sceneteknisk materiell.

2. Resultatvurdering

2.1 Regnskap

Etaten er på god vei til å snu overforbruket fra 2016. Dette gjennom innstramninger i budsjettet og aktiv bruk av styringsverktøy for å få bedre kontroll på inntekts- og utgiftssiden. Fremdeles er etaten i en innkjøringsperiode for å optimalisere organisasjonen og for å oppnå gode rutiner og utnyttelse av husets ulike arenaer.

Inntektssiden knyttet til arrangementer i Kimen er sårbar da inntektene er helt avhengig av godt billettsalg og utleie. Reduksjon på kinobesøket på 20% (forøvrig likt med landsgjennomsnittet), ga negativt utslag på kino inntektene (-0,2 mill).

Mye av aktiviteten til eksterne lokale brukere er basert på symbolsk prising til ideell virksomhet. Dette grunnet momskompensasjonen på hele byggeprosjektet. Momsproblematikken krever at aktivitetene må balanseres opp mot kommersiell drift, noe som gir begrensninger på inntektene.

Den kommersielle driften i Kimen er knyttet til engasjement eller utleie av huset til artister og management. Grunnet et stramt marked i musikk- og teater bransjen er det minimale inntekter å hente ut i utleieavtaler med besøkende artister, utover leietakster på rom/scene, billettavgift, bemanning og teknisk utstyr. Inntekts nivået er også nært knyttet opp mot det volum man har i antall seter i Storsalen (550). (Færre egenproduserte arr. i Kimen i 2017 -0,3 mill)

Kulturproduksjonsenheten er belastet med fellesutgifter knyttet til drift og aktiviteter for hele etaten. Her kom det i 2017 ekstra utgifter til nødvendig sertifisering av sceneteknisk utstyr og ekstra vakthold og sikkerhet (NOKAS) Vekttertjenester. (-0,15 mill). Dette var nødvendig for å sikre gode opplevelser for publikum, sikkerhet og et trygt arbeidsmiljø. I starten av året var det en del uønskede brannalarmer, det skyldes tekniske løsninger (parkeringskjelleren) og noe simpelt hærverk. (Uønskede brannalarmer, ekstra pianostemming og ekstra sertifisering -0,1 mill)

Lokstallen er en kulturarena som er organisert som et rom i Kimen under Etat kultur. Her utøves en rekke kunst og scenekunst prosjekt i tillegg til utstillinger, konserter og kurs. Stedet har blitt en viktig møteplass for mangfold og inkludering i Stjørdal. Selv med eksterne støtte midler (Kulturrådet, Fylke og div fond) har man ikke lyktes med å balansere regnskapet. Dette skyldes mye en høy husleie kontrakt som bundet opp til år 2020. (Lokstallen -0,4 mill = -0,2 prosjekt og -0,2 manglende utleie).

Biblioteket, kulturskolen og kulturadministrasjon har mindre avvik (til sammen -0,2 Mill):

Kulturadministrasjon: -40.000 kr tilskuddsportal

Kulturskole: -50.000 kr eventyrstien

Bibliotek: -100.000 kr lønnsutbetaling utover budsjett

Til sammen ble overforbruk i Etat kultur i 2017 på 1.5 mill. Det er tatt nye grep for å bringe Etat kultur i balanse for 2018.

2.2 Fagområder

2.2.1. Enhet kulturadministrasjon

Enheten disponerer 3,5 årsverk fordelt på fire ansatte inkludert kultursjefen. Enheten betjener merkantile oppgaver i Etat kultur og utfører saksforberedelse og saksbehandling av tilskuddsordningene overfor frivilligheten innenfor fagfeltene: musikk/kulturaktiviteter, barn og unge, scenekunst, idrett og friluftsliv.

Enhet kulturadministrasjon har i 2017 arbeidet med rullering av planverk og strategier innenfor kulturfeltet, idrett og friluftsliv. Samtidig oppdateres og holdes ved like partnerskaps- og samarbeidsavtaler med lag og organisasjoner lokalt og nasjonalt. Enheten har sekretariat for Eldrerådet uten noen økonomisk kompensasjon. Enheten administrerer og organiserer også Den kulturelle Spaserstokken (DKSS).

Idrettskonsulenten betjener saker og fagområder innenfor idrett og friluftsliv, og gjør saksforberedelse for tildeling av spillemidler og er kontaktperson opp mot Stjørdal Idrettsråd. Enheten har vært aktiv og delaktig med å ferdigstille flere anlegg i kommunen. Gjennom tildelinger av drifts- og prosjektstøttemidler har man bidratt til motivasjon og tilrettelegging av mange nye idrettsaktiviteter i kommunen.

I et samarbeid med Etat Omsorg og Etat Oppvekst fikk man i 2017 knyttet Stjørdal kommune opp mot Tilskuddsportalen som er en web basert portal for søknader om støtte og tilskudd til frivillige lag og foreninger. Et sterkt ønsket og nyttig redskap for å få flere midler til frivilligheten.

Som en oppfølging av KORIS (Kunst i offentlige rom i Stjørdal, Kulturorg 2015), har Etat kultur i 2017 opprettet en tverretattlig og flerfaglig kunstgruppe for å utvikle kunstprosjekt knyttet mot de avsatte investeringsmidlene til kunst i det offentlige rom.

På initiativ fra Etat kultur etablerte man i 2017 Byfest Stjørdal som et samarbeidsprosjekt mellom lag og foreninger i Stjørdal sammen med Stjørdal Næringsforum og handel- og næringslivs aktører. Det resulterte i et 10 dager langt arrangement i august med over 80 ulike arrangementer under samme paraply. Det er lagt nye planer for Byfest Stjørdal 2018.

Kimenparken ble åpnet 17. mai 2017 og driftes av Etat teknisk drift sammen med Etat kultur (utleie).

Arbeidet med Arrangementsbyen Stjørdal har skutt fart i 2017 gjennom et samarbeid mellom Etat kultur og enhet næring under Etat teknisk drift.

2.2.2. Enhet kulturproduksjon

Enheten disponerer 10 ansatte innenfor 8,5 årsverk. Kulturproduksjon har ansvaret for utleie, booking, produksjon, markedsføring, billettsalg og programmering av aktivitetene i Kimen kulturhus, drift av Lokstallen og styring av kommunens bruk av Hell Amfi. I tillegg drifter man Carbon fritidsklubb. I 2017 har kulturproduksjon stått for over 800 arrangementer i Kimens Storsal, Vektorsal, Boks 1 og Galleriet og håndtert i gjennomsnitt 1600 mennesker innom huset syv dager i uka.

2017 har hatt et meget høyt aktivitetsnivå med arrangement, konserter og forestillinger med internasjonal, nasjonale, regional og lokale aktører innenfor pop/rock, klassisk, jazz, barn/familie, folkemusikk/gammeldans, gospel, teater, humor/revy, dans, kor, korps, foredrag, omvisninger og skole forestillinger. Besøket på arrangementene har jevnt over vært veldig bra selv om noen litt smalere arrangement har hatt noe mindre besøk.

Enheten har flere faste lokale leietakere som bidrar til mye og forutsigbar aktivitet av god kvalitet (f.eks. Seniorforum, Halsen Musikkforening, Ole Vig VGS., osv)

Tirsdagsklubben (tilbud for voksne med nedsatt funksjonsevne) har fått sitt tilholdssted i Kimen der kulturproduksjon i samarbeid med kulturskolen har tatt ansvaret for programmet.

Ungdommen er en viktig målgruppe for enheten som drifter Carbon fritids-klubb. Klubben har blitt tatt godt imot av ungdommene med et besøk på ca 120 per kveld. Carbon ansatte har i 2016 hatt ansvar for flere store arrangement (LAN, fylkesmønstring UKM) med medvirkning av mange ungdommer. Klubben representerer et klart ungdomsforebyggende tiltak som med en styrket bemanning vil kunne øke sikkerheten og aktivitetstilbudet i forbindelse med klubbkveldene og gi muligheter for å utvide åpningstiden (stengt onsdag og søndag).

I 2017 har enheten prioritert prosjektet «Ungdom som ressurs». Det er et prosjekt i samarbeid med Enhet personal. Prosjektet har som formål å jobbe med yrkesvalg og arbeidstrening for ungdom, og har blant annet etablert «Carbon-crew» og «Carbon-catring» i tillegg til å ha ulike arbeidstreningstiltak, språktrening og praksisplasser gjennom året. Prosjektet kan vise til flere gode konkrete resultater i 2017.

Enhet kulturproduksjon har egne rammeavtaler med Trondheim Kino (cafe, kiosk, servering og Kino drift) og Bright Norge AS (sceneteknisk personell og utstyr).

2.2.3. Enhet bibliotek

Besøket viste en nedgang på 10 % i 2017. Dette var forventet utfra den store økningen i det første hele år i Kimen. Tallet er imidlertid fortsatt svært høyt: 585.653 i året. Det totale utlånet var knappe 86.000, en økning på ca 4%. Biblioteket som debatt og arrangementsarena forsetter

sin gode utvikling. Det har vært gjennomført 114 ulike arrangementer, som er en økning på nesten 20 % i forhold til året før.

Det er stor pågang fra organisasjoner som benytter lokalene til kurs og møtevirksomhet. Røde kors er en viktig samarbeidspartner og arrangerer norsktrening for innvandrere hver torsdag kveld.

Biblioteket hadde i 2017 prioritert satsing på barn og unge. Det er gjennomført mer enn 30 litteraturformidlingsarrangement til aldersgruppa 0-18. I tillegg har man spesialproduserte «bokprater» for 15 skoleklasser på ulike trinn. Høytlesing for barn har vært et spesielt satsingsområde. I september hadde biblioteket besøk av statsminister Erna Solberg og venstreleder Trine Skei Grande som leste fra billedboka: «Herr Hansen får besøk». De mange arrangementene mot barn fører til mer kontakt med skoler og barnehager som igjen fører til at disse øker sin bruk av biblioteket generelt.

Med hjelp av prosjektmidler fra Nasjonalbiblioteket (120.000 kr.), fikk man nesten slutt finansiert installasjon av nytt lydutstyr i bibliotekamfiet. Det er i 2017 ikke igangsatt egne prosjekter, da dette krever egenandeler en ikke har.

Fra Nord-Trøndelag fylkesbibliotek fikk Stjørdal bibliotek 100.000 til innkjøp av media på grunn av regionalt ansvar for fjernlåns samarbeidet. I samarbeid med Stjørdal mållag har prosjektet «Ivar Aasen kjem til Stjørdal igjen» ført til flere forfatter besøk i 2017.

Newton-arealet I 2017 ble det innført bruk av ny Robotmodul til alle 5. klasser i Stjørdal samtidig som modulen til 10. trinn fortsatte. Det var også besøk fra voksenopplæringen og enkelte klasser utenfor Stjørdal. Totalt var 670 elever innom tilbudet.

Stjørdal bibliotek har tatt ansvaret for kulturvern i Stjørdal kommune i samarbeid med Stjørdal museum. Målet er revidering av kulturminneplanen. Vi fikk 100.000 i tilskudd til gjennomføring av arbeidet med kulturminneplanen. Beløpet er overført fra Riksantikvaren til Trøndelag fylkeskommune, men ikke utbetalt til Stjørdal kommune pr. dags dato.

2.2.4.Kulturskolen

Kulturskolen har hatt en stabil lærerstab i 2017 med få endringer. Kommunestyret vedtok i sitt siste møte før sommeren en ny rammeplan for kulturskolen. «Mangfold og fordypning» legger grunnlaget for lokale læreplaner i Stjørdal kulturskole. Kulturskolen skal bruke tiden frem mot sommeren 2018 på å utarbeide lokale læreplaner innenfor alle fagområder.

Musikk omfatter instrument og sangopplæring, samspill, band, musikk ved livets begynnelse, spes.ped. tilbud til elever i alle aldersgrupper med funksjonshemninger (eksempelvis Fosseduren). Visuelle kunsthøgskole omfatter alt innen kunst og håndverk med muligheter for utvidelser til også å kunne omfatte animasjon og film. Dans er inndelt i alders- og nivågrupper og omfatter barnedans, klassisk ballett, jazzdans og Streetdance. Drama er delt inn i aldersgrupper og det jobbes med egenproduserte og tilrettelagte fremføringer.

Kulturskolen har hatt et aktivt år med mange konserter, forestillinger, utstillinger og spilleoppdrag. Etableringen av Etat kultur og samlokaliseringen av enhetene i Kimen har hatt en svært positiv effekt. Felles ressurser, både menneskelig og materielle, utnyttes langt bedre nå enn tidligere.

Den kulturelle skolesekken og den kulturelle barnehagesekken driftes gjennom kulturskolen. Kulturskolens babygrupper gjennomførte, i samarbeid med den kulturelle spaserstokken, besøk på flere bosenter og til stor glede blant beboerne. Driften av Tirsdagsklubben ble fra september lagt til kulturskolen.

Våre store viktige tradisjoner er Ferske fjøs, Perler i juni, danseforestillinger, teaterforestillinger, Eventyrstien og julekonserter ble gjennomført. Utover dette var det kulturskoledeltagelse under UKM og den lokale barnas kulturmønstring. Den Kulturelle Barnehagesekken har hatt 3 ulike forestillinger for barn fra 0 til 5 år.

2017 gav oss en ny drømmestipendvinner (nr.9 i rekken), i kategorien «annet». Kulturskolen selger tjenester til DPS, Fides og Fosslia bosenter. Vi er praksisskole for studenter fra Nord Universitet. Vi kan også trekke frem et godt samarbeid med grunnskolene, DPS, DKS, DKSS, Blues in Hell, Ole Vig vgs., Fides, Fosslia bosenter (Sang, musikk og dans for demente) og Opera Trøndelag.

Høsten 2017 etablerte kulturskolen et samarbeidsutvalg (SU). Mandat og rutiner for SU ferdigstilles i vårsemestert 2018.

3. Kostra

KOSTRA		Stjørdal	Malvik	Levanger	Gruppe 13	Snitt Nord-Trøndelag
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	2017	2 995	2 491	1 932	2 114	2 297
	2016	2 974	2 197	1 864	2 026	2 156
	2015	2 544	2 190	1 743	1 887	1 962
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	2017	162	229	268	261	266
	2016	272	182	243	258	275
	2015	269	171	220	255	280
Besøk i folkebibliotek per innbygger	2017					
	2016	28,9	3	3,8	4,9	8,6
	2015	9	1,7	3,9	4,5	5,1
Netto driftsutgifter til kultur- og musikkskolen per innbygger	2017	337	342	243	229	351
	2016	316	340	234	227	343
	2015	339	361	225	227	343

Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger har gått ned en del siden 2016. Bakgrunnen er at vi ser at mye av servicen bibliotek gir er rettet mot billettsalg og informasjon rundt arrangement i Kimen. Dette skal ikke føres på bibliotek-funksjon 370.

Vi ser også at besøket i folkebiblioteket tok seg kraftig opp fra 2015 til 2016, bakgrunnen er flytting til Kimen. Tallene for 2017 er ikke registrert, men våre tellinger viser at den har gått litt ned sammenlignet med 2016. De andre kostra-tallene er det små endringer på.

4. Måloppnåelse og utfordringer

Et viktig mål for Etat kultur i 2017 har vært å optimalisere organisasjonsstrukturen og å få til en funksjonell drift av i Kimen kulturhus. Dette er tidkrevende arbeid som har måtte foregå samtidig med høy aktivitet i alle enhetene. Ikke desto mindre har man kommet langt med å få på plass effektive rutiner både når det gjelder økonomi og god personalutnyttelse.

Mye av arbeidet i Etat kultur er knyttet opp mot prosjekt arbeid. Det er et mål for etaten å bli bedre i dette arbeidet både for å utnytte personalet og sikre god økonomistyring. Det er et mål i det videre arbeidet og styrke denne kompetansen på alle nivå i etaten.

Tilskuddsordningen mot idrett og friluftsliv er styrket i budsjettet for 2017. Det er opprettet gode samarbeidsrutiner med idrettslag og friluftslivs organisasjoner både lokalt og regionalt. Gjennom abonnement i Tilskuddsportalen får alle lag og foreninger mulighet for å søke økonomisk støtte i en stor database av legat og fonds. Gjennom tildelinger av drifts- og prosjektstøttemidler har man bidratt til motivasjon og tilrettelegging av mange idrettsaktiviteter i kommunen. I samarbeid med idrettskonsulenten ser man på flere muligheter for å ferdigstille flere idretts og friluftsanlegg.

Parken utenfor Kimen fikk våren 2017 navnet Kimenparken gjennom en offentlig navnekonkurranse. Kimenparken ble offisielt åpnet 17. mai 2017 og de første store arrangementene ble gjennomført under Byfest Stjørdal 2017 med flere konserter på stor utescene foran Kimen. Parken viser seg å være en flott tilvekst til kommunens mange arrangementsarenaer. I samarbeid med Etat teknisk drift ser man etter muligheter for å tilrettelegge og utnytte det flotte byrommet med aktiviteter.

Det ble i 2017 gjennomført over 800 arrangementer i Kimen med et mangfoldig og variert programtilbud hvor alle publikumsgrupper har vært tilgodesett med arrangementer av høy kvalitet og stort spenn i sjanger og uttrykk. Besøkstallene har også i 2017 holdt seg på et høyt nivå (585.000). Det gir et snitt på rundt 1600 mennesker hver dag, syv dager i uken. Det er langt over forventede prognoser (ligger på år 2030 prognoser iflg Kulturorg 2015). Det høye besøket og den store aktiviteten gir utfordringer i forhold til bemanning, først og fremst i kulturproduksjonsenheten.

At det har latt seg gjøre å ta imot så mange i Kimen, skyldes i stor grad arbeidsinnsatsen fra alle ansatte, så vel som et godt organisert frivillighetskorp med "kulturverter" (80-90 pers) som har bidratt med en betydelig innsats ved gjennomføring av alle større arrangementer i Kimen.

I 2017 har man revidert «Håndbok for Kimen». Et viktig redskap og verktøy for alle som arbeider i Kimen. Håndboken (digital) inneholder detaljinformasjon om rutiner og fakta om Kimen. Alt fra HMS informasjon og instruksjoner om evakuering, førstehjelp og brann, til adresser og kontakt info og arkitektoniske fakta om bygget.

Driften av Kimen representerer for Etat kultur en kraftig aktivitets økning og kompleksitet i driften, i forhold til før innflyttingen i Kimen. Man ser klart behov for styrking av støttefunksjoner fra enhet økonomi/regnskap og enhet personal. Dette for å kvalitetssikre regnskapet og for å oppnå bedre personalutnyttelse.

Heller ikke i 2017 ble det funnet midler til å få på plass en 50 % kunstfaglig stilling som er skissert i Kultorg 2015. Driften av Galleriet i Kimen kulturhus er gjennomført blant annet i godt samarbeid med Stjørdal Kunstforening.